

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

**«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

**Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови**

«На правах рукопису»
УДК _____

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____
(підпис) (ініціали, прізвище)

“ ” _____ 2018р.

Магістерська дисертація

на здобуття ступеня магістра

зі спеціальності 035 Філологія

на тему: «Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в сучасному англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою»

Виконала: студентка 2 курсу, групи _____ ЛА-71мп _____
(шифр групи)

Рощіна Катерина Едуардівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Науковий керівник Проф., к. пед. н., доц. Коломієць С.С. _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали) (підпис)

Рецензент К. філол. н., доц. Котвицька В. А. _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали) (підпис)

Засвідчую, що у цій магістерській дисертації немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань.

Студентка _____
(підпис)

**Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»**

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Спеціальність 035 Філологія

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____
(підпис)   (ініціали, прізвище)
«__» _____ 2018 р.

**ЗАВДАННЯ
на магістерську дисертацію студентці**

Роціній Катерині Едуардівні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема дисертації «Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в сучасному англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою»

науковий керівник дисертації Коломієць С. С., проф., к. пед.н., доц. _____ ,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від «__» _____ 20__ р. № _____

2. Термін подання студентом дисертації _____

3. Об'єкт дослідження Марковані одиниці різних рівнів у жанрі «Лист редактора» в сучасному англomовному публіцистичному дискурсі

4. Предмет дослідження Відтворення гендерного аспекту жанру «Лист редактора» українською мовою

5. Перелік завдань, які потрібно розробити Пояснити та навести характеристику понять «дискурс» та «публіцистичний дискурс»; окреслити комунікативно-прагматичні та лексико-семантичні особливості «Листа редактора»; проаналізувати історію та основні положення проблеми гендеру в

сучасному англомовному публіцистичному дискурсі; розкрити гендерний аспект жанру «Лист редактора»; розмежувати гендерно та адресатно марковані одиниці в англомовних листах редакторів з чоловічих та жіночих видань; відслідкувати найуживаніші трансформації, що використовувалися для перекладу маркованих одиниць та знайти найбільш дієві з них.

6. Орієнтовний перелік ілюстративного матеріалу 970 гендерно та адресатно маркованих і нейтральних одиниць в оригіналі та перекладі.

7. Орієнтовний перелік публікацій Тези на II Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з міжнародною участю, тези на III Міжнародній науково-практичній конференції, а також публікація статті в книзі «Антропологічний підхід як об'єднанче підґрунтя лінгвістичних досліджень у вищій школі»

8. Дата видачі завдання _____

Календарний план

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Строк виконання етапів магістерської дисертації	Примітка
1.	Обґрунтування теоретичних передумов дослідження	До 20.12.17	Вик.
2.	Формування програми й методики дослідження	До 20.05.18	Вик.
3.	Аналіз експериментального матеріалу та виклад і оформлення результатів дослідження	До 10.11.18	Вик.

Студентка

_____
(підпис)

К. Е. Роціна

Науковий керівник дисертації

_____
(підпис)

С. С. Коломієць

РЕФЕРАТ

Магістерська дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаної літератури, що налічує 129 джерел, та 2 додатків. Загальний обсяг роботи складає 144 сторінки.

Робота присвячена дослідженню закономірностей відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою.

Актуальність цієї теми визначається постійно зростаючою роллю засобів масової інформації в світі, а також жанровими модифікаціями сучасної публіцистики, підвищеним інтересом до гендерної коректності та необхідністю визначення гендерно нейтральних одиниць та дієвих способів їх перекладу.

Мета роботи полягає у виділенні гендерних особливостей жанру «Лист редактора» у англomовних виданнях та виявленні найоптимальніших способів і прийомів для їх перекладу українською мовою. Досягнення вказаної мети передбачає виконання таких **завдань**:

- Пояснити та навести характеристику понять «дискурс» та «публіцистичний дискурс»;
- Окреслити комунікативно-прагматичні та лексико-семантичні особливості «Листа редактора»;
- Проаналізувати історію та основні положення проблеми гендеру в сучасному англomовному публіцистичному дискурсі;
- Розкрити гендерний аспект жанру «Лист редактора»;
- Розмежувати гендерно та адресатно марковані одиниці в англomовних листах редакторів з чоловічих та жіночих видань;
- Відслідкувати найуживаніші трансформації, що використовувалися для перекладу маркованих одиниць та знайти найбільш дієві з них.

Об'єктом дослідження є марковані одиниці різних рівнів у жанрі «Лист редактора» в сучасному англomовному публіцистичному дискурсі.

Предметом виступає відтворення гендерного аспекту жанру «Лист редактора» українською мовою.

У ході роботи ми керувалися **методами** спостереження (за розвитком гендерного питання в Україні та світі та гендерно-маркованими одиницями), аналізу та порівняння (при зіставленні листів редакторів та їхніх особливостей з іншими жанрами), гіпотетико-дедуктивним, індуктивним методами (при досягненні висновків щодо гендерної забарвленості листів редакторів), дискурсивним (при аналізі публіцистичного дискурсу), компонентним (при розподілі лексичних одиниць на гендерно, адресатно марковані та нейтральні) та корпусним (при вирахуванні частоти вживання певних гендерно та адресатно маркованих одиниць у власноруч створеному корпусі із англomовних листів редакторів) аналізами.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що наразі немає наявних досліджень, що розмежовували б та пояснювали гендерно марковані, гендерно нейтральні та адресатно марковані одиниці сучасного англomовного «Листа редактора», їх переклад, а також вплив оригінальних та перекладених маркованих одиниць на думку пересічного читача.

Результати роботи посприяють подальшому вивченню та обґрунтуванню питання відображення гендерного аспекту жанру «Лист редактора» в Україні, що становить **теоретичну цінність** роботи. Виокремлення гендерно маркованої чи нейтральної мови листів редакторів допоможе розв'язати низку питань щодо правильності та коректності репрезентації гендерного аспекту в газетно-журнальних виданнях, а також стане в нагоді у процесі підготовки майбутніх редакторів, журналістів та перекладачів, що зумовлює **практичну цінність** дослідження.

Апробація результатів дослідження здійснювалася на II Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Наука XXI століття: виклики, пріоритети, перспективи досліджень» (Київ, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 22 березня 2018 р.) та III Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті» (Ужгород, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 29-30 березня 2018 р.). Окрім того, результати

магістерської дисертації викладено у публікації: Коломієць С., Гладка О., Рощина К. Антропологічний підхід як об'єднавче підґрунтя лінгвістичних досліджень у вищій школі. – Balti, Moldova: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2018. – 46 с.

Ключові слова: дискурс; гендер; публіцистика; лист редактора; гендерно марковані одиниці; адресатно марковані одиниці; перекладацькі трансформації.

ABSTRACT

The Master's thesis consists of the introduction, three chapters, conclusions to the chapters, general conclusions, reference list comprising 129 sources and two appendices. The paper amounts to 144 pages.

The thesis is devoted to the study of translation of the gender aspect of the Editorial genre linguostylistic features in the English journalistic discourse into Ukrainian.

The topicality is determined by the increasing role of mass media in the world, increased interest to gender correctness, and the need to identify gender-neutral units and effective ways of translating them.

The aim of the Master's thesis is to highlight the gender features of the Editorial genre in the English publications and identify the most optimal ways and methods of translating them into Ukrainian. Achieving this goal involves the following **tasks**:

- To explain and describe the characteristics of the concepts of "discourse" and "journalistic discourse";
- To highlight the communicative-pragmatic and lexico-semantic features of the Editorial genre;
- To analyze the history and main features of gender issues in modern English-language journalistic discourse;
- To discover the gender aspect of the Editorial genre;
- To separate gender and address marked units in the English-language male and female magazines editorials;
- To track the most common transformations used to translate the marked units and find the most effective ones.

The object of research is marked units of different levels in the Editorial genre in modern English journalistic discourse.

The subject of the research is the translation of the gender aspect of the Editorial genre into Ukrainian.

The research was carried out using the following **methods**: observation (tracing the development of gender issue and gender-marked units in Ukraine and in

the world), analysis and comparison (comparing editorials' peculiarities with other genres), hypothetical-deductive, inductive methods (when reaching conclusions about the gender aspect of the editorials), discursive (analysing the journalistic discourse), component (when dividing the lexical units into gender-marked, address-marked and neutral) and corpus (calculating the frequency of use of certain gender and address-marked units in a self-made corpus of English editorials) analyses.

The scientific novelty of the research lies in the fact that there are currently no available studies that differentiate and explain the gender-marked, gender-neutral, and address-marked units of the modern English-language editorials, their translation, as well as the impact of the original and translated marked units on readers.

The results of the work will contribute to further studying and substantiating of the issue of reflecting the gender aspect of the Editorial genre in Ukraine, which is the **theoretical value** of the work. The separation of the gender-marked or neutral language of editorials will help to resolve a number of questions regarding the representation correctness of the gender aspect in newspaper and magazine publications, as well as in the preparation of future editors, journalists and translators, which will determine the **practical value** of the research.

The approbation of the research results was carried out at the II All-Ukrainian Student Scientific and Practical Conference "Science of the XXI Century: Challenges, Priorities, Perspectives of Research" (Kyiv, National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", March 22, 2018), and the III International Scientific and Practical Conference "Modern trends in the Development of Education and Science in the Interdisciplinary Context" (Uzhhorod, State University "Uzhhorod National University", March 29-30, 2018). In addition, the results of the Master's thesis are presented in the publication: Коломієць С., Гладка О., Роціна К. Антропологічний підхід як об'єднуваче підґрунтя лінгвістичних досліджень у вищій школі. – Balti, Moldova: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2018. – 46 с.

Key words: discourse, gender, editorial, gender-marked units, address-marked units, translational transformations.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ І. ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ДИСКУРС ТА ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	8
1.1. Поняття дискурсу та його особливості.....	8
1.2. Публіцистичність як ознака текстів сучасних медіа.....	13
1.3. Стильова гетерогенність публіцистичного дискурсу.....	16
1.4. Комунікативно-прагматичні та лексико-семантичні особливості жанру «Лист редактора».....	21
Висновки до розділу І.....	28
РОЗДІЛ ІІ. ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ ЖАНРУ «ЛИСТ РЕДАКТОРА».....	29
2.1. Гендерна проблематика в Україні та світі.....	29
2.2. Гендерний аспект лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора».....	32
2.2.1. Гендерно маркована лексика.....	33
2.2.2. Гендерно нейтральна лексика.....	37
Висновки до розділу ІІ.....	42
РОЗДІЛ ІІІ. ВІДТВОРЕННЯ ГЕНДЕРНО ТА АДРЕСАТНО МАРКОВАНИХ ОДИНИЦЬ В АНГЛОМОВНИХ ЛИСТАХ РЕДАКТОРІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	43
3.1. Функціонування адресатно та гендерно маркованих одиниць в англомовному «Листі редактора».....	43
3.1.1. Функціонування експліцитної та імпліцитної маркованості одиниць у «Листі редактора» в англомовних жіночих виданнях.....	47
3.1.2. Марковані одиниці у англомовних чоловічих виданнях.....	61

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в
англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

3.2. Переклад гендерно та адресатно маркованих одиниць у жанрі «Лист редактора» українською мовою.....	70
3.2.1. Відтворення маркованих одиниць у бінарних листах редакторів.....	74
3.2.2. Переклад маркованих одиниць з англомовних листів редакторів за допомогою словника.....	84
Висновки до розділу III.....	89
ВИСНОВКИ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	92
Додаток А.....	105
Додаток Б.....	144

ВСТУП

Свобода та рівність – це права кожної людини у будь-якій демократичній країні. Рівність за національними, соціальними, статевими та віковими ознаками є головною рисою успішної та комфортної держави. Україна також прагне стати взірцем для своїх громадян. І саме з цієї причини гендерне питання так швидко набирає обертів у різних сферах нашого життя: культурній, професійній, соціальній. Гендерна проблематика потребує глибокого вивчення, адже вона торкається глибоко особистісних зв'язків людини та соціуму.

Відображення різноманітних соціальних проблем зазвичай є завданням публіцистики. Вона виступає як засіб передачі основних новин, висвітлення останніх досліджень, окреслення найцікавіших новинок, викриття кримінальних та політичних злочинів тощо. Проте у ХХІ столітті публіцистика також має функцію пропаганди та тотального впливу. Влучно підібрані вербальні та невербальні засоби у наш час можуть змінювати думки та переконання сотень тисяч людей.

Дослідженням публіцистичного дискурсу займається і займалась чимала кількість учених. Серед них Т. Ван Дейк Дейк, О. С. Кубрякова, Н. Д. Арутюнова, В. О. Звегінцев, Б. Палек, І. Р. Гальперін, А. Т. Ішмуратов, О. С. Гончар, Л. Т. Тишакова, О. В. Дудолодова, G. Leech, M. Short, G. Brunner, G. Graefen, Ю. М. Скребнев, М. Д. Кузнец, В. І. Карасик, А. П. Загнітко та ін.

Актуальність нашої роботи визначається постійно зростаючою роллю засобів масової інформації в світі, а також жанровими модифікаціями сучасної публіцистики. Дослідження нами гендерних особливостей у сучасній англomовній публіцистиці зумовлене підвищеним інтересом до гендерної коректності серед усіх прошарків суспільства та необхідністю визначення гендерно нейтральних одиниць для вживання у ЗМІ. Гендер впливає на обидва втілення перекладу (процес і результат), а також створює нові виклики при перекладі. Перекладацька діяльність повинна розвиватися разом із суспільством, і це найбільшою мірою робить наше дослідження актуальним.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Мета роботи полягає у виділенні гендерних особливостей жанру «Лист редактора» у англомовних виданнях та виявленні найоптимальніших способів і прийомів для їх перекладу українською мовою. Досягнення вказаної мети передбачає виконання таких **завдань**:

- Пояснити та навести характеристику понять «дискурс» та «публіцистичний дискурс»;
- Окреслити комунікативно-прагматичні та лексико-семантичні особливості «Листа редактора»;
- Проаналізувати історію та основні положення проблеми гендеру в сучасному англомовному публіцистичному дискурсі;
- Розкрити гендерний аспект жанру «Лист редактора»;
- Розмежувати гендерно та адресатно марковані одиниці в англомовних листах редакторів з чоловічих та жіночих видань;
- Відслідкувати найуживаніші трансформації, що використовувалися для перекладу маркованих одиниць та знайти найбільш дієві з них.

Об'єктом дослідження є марковані одиниці різних рівнів у жанрі «Лист редактора» в сучасному англомовному публіцистичному дискурсі.

Предметом виступає відтворення гендерного аспекту жанру «Лист редактора» українською мовою.

У ході роботи ми керувалися **методами** спостереження (за розвитком гендерного питання в Україні та світі та гендерно-маркованими одиницями), аналізу та порівняння (при зіставленні листів редакторів та їхніх особливостей з іншими жанрами), гіпотетико-дедуктивним, індуктивним методами (при досягненні висновків щодо гендерної забарвленості листів редакторів), дискурсивним (при аналізі публіцистичного дискурсу), компонентним (при розподілі лексичних одиниць на гендерно, адресатно марковані та нейтральні) та корпусним (при вирахуванні частоти вживання певних гендерно та адресатно маркованих одиниць у власноруч створеному корпусі із англомовних листів редакторів) аналізами.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Матеріалом дослідження виступили такі журнали: Cosmopolitan, Men's Health, Kyiv Post Quarterly, Fan the Fire, GQ, XXL, Vogue, Mental Floss, Time, Yes, BBC Focus, Clash, Hello, Loud and Quiet, InStyle, Town&Country, Allure, Porter, Working Mother, Iron Man, Red, Marie Claire, Elle Bazaar, National Geographic, WildLife, Esquire, Vanity Fair, Entrepreneur, News Week, People, Cricket, Glamour, Money, Muse, Food&Wine, Men's Journal, Fusion, Rolling Stone, The Week, Complex Magazine, Pink, The Economist. У додатку Б нараховується 970 одиниць дослідження.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що наразі немає наявних досліджень, що розмежовували б та пояснювали гендерно марковані, гендерно нейтральні та адресатно марковані одиниці сучасного англомовного «Листа редактора», їх переклад, а також вплив оригінальних та перекладених маркованих одиниць на думку пересічного читача.

Результати роботи посприяють подальшому вивченню та обґрунтуванню питання відображення гендерного аспекту жанру «Лист редактора» в Україні, що становить **теоретичну цінність** роботи. Виокремлення гендерно маркованої чи нейтральної мови листів редакторів допоможе розв'язати низку питань щодо правильності та коректності репрезентації гендерного аспекту в газетно-журнальних виданнях, а також стане в нагоді у процесі підготовки майбутніх редакторів, журналістів та перекладачів, що зумовлює **практичну цінність** дослідження.

Апробація результатів дослідження здійснювалася на II Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Наука XXI століття: виклики, пріоритети, перспективи досліджень» (Київ, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 22 березня 2018 р.) та III Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті» (Ужгород, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 29-30 березня 2018 р.). Окрім того, результати магістерської дисертації викладено у науковій статті «Гендерний аспект жанру

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою «Лист редактора»», яку було опубліковано в книзі «Антропологічний підхід як об'єднавче підґрунтя лінгвістичних досліджень у вищій школі», виданій у місті Бельці, Молдова, у 2018 році.

Логіка дослідження зумовила таку **структуру роботи**: вступ, три розділи, висновки до розділів, загальні висновки, список використаної літератури, що налічує 129 джерел, та два додатки.

РОЗДІЛ І.

ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ДИСКУРС ТА ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ

Публіцистичний дискурс, разом із політичним, здавна відіграє чи не найважливішу роль у суспільстві: він інформує, повідомляє, висловлює, а інколи й нав'язує певну позицію. Його роль посилюється особливо сьогодні, в умовах так званої інформаційної війни [66].

Тексти публіцистичного дискурсу як частина масової комунікації, з одного боку, відображають стереотипи масової свідомості, а з іншого – формують їх, нав'язуючи індивіду певні смаки, життєві пріоритети, моделі поведінки, у тому числі мовленнєвої [33]. Так, наголошується, що лексичні засоби, які використовує публіцист при породженні, а читач при інтерпретації дискурсу, відбивають світогляд людини, а отже, внутрішній світ, знання та уявлення, які складають мовну картину світу. Саме через це публіцистичний дискурс потребує детальнішого розгляду.

1.1. Поняття дискурсу та його особливості

Поступ філологічної думки виявляється у процесах, які Джон Локк називав «роз'єднанням ідей», тобто здатністю судження виявляти навіть незначну різницю між ідеями, щоб не бути введеним в оману подібністю речей [62, с. 205]. У цій роботі ми спробуємо систематизувати існуючі тлумачення дискурсу, оскільки багатогранність цього об'єкта лінгвістичних досліджень привертає увагу багатьох учених. Поняття дискурсу наразі залишається дискусійним.

Мовознавство протягом досить тривалого періоду було зосереджене на вивченні однієї сторони мови – мовній системі, але, починаючи з другої половини 60-х років, центр уваги лінгвістів переноситься на іншу сторону – мовленнєву діяльність та її продукт – дискурс, формальні характеристики якого були розроблені у 1952 році З. Херрісом [100].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

У 1980-1990-х роках збільшилась кількість досліджень дискурсу в різних галузях науки (філософії, семіотики, соціальної психології, теорії штучного інтелекту, літературознавства, теорії комунікації), у лінгвістичних напрямках (психолінгвістика, когнітивна лінгвістика, прагмалінгвістика, етнолінгвістика, лінгвокультурологія). Додатковим стимулом звернення лінгвістів до цієї проблеми стало усвідомлення того факту, що у породженні мовлення – як відмічає Є. С. Кубрякова – виявляються сили, що виходять по суті не від мовця, а від його оцінки стану, знань, розуму, приналежності до того чи іншого соціального стану і т. п. тих, на кого мовлення розраховане [59, с. 18]. Незважаючи на визначеність і нормативність дискурсу в термінологічній системі інших галузей науки, у сучасному мовознавстві немає єдиного трактування, яке б охопило всі контексти його вживання.

Теорія дискурсу як прагматизованої форми тексту бере свій початок у концепції Е. Бенвеніста. Під **дискурсом** Е. Бенвеніст розуміє усіляке висловлювання, яке зумовлює наявність комунікантів: адресата, адресанта, а також наміри адресанта певним чином впливати на свого співрозмовника [11, с. 276].

У сьогоденній лінгвістиці **дискурс** постає одним із ключових мовознавчих понять. Кількість робіт, присвячених вивченню цього явища настільки значна (Н. Д. Арутюнова, А. Д. Белова, Д. Ж. Браун та Дж. Юль, Т. Ван Дейк, В. І. Карасик, О. С. Кубрякова, М. Л. Макаров, А. П. Загнітко та ін.), що деякі спеціалісти говорять про «дискурсивний бум» у лінгвістиці. Мета нашої роботи диктує нам необхідність окреслити основні підходи до визначення поняття «дискурс».

Т. Ван Дейк визначає дискурс через текст або текст через дискурс [31]. О. М. Мороховський розглядає **дискурс** як послідовність взаємозв'язаних висловлювань, об'єднаних спільністю цільового завдання [67]. У свою чергу, G. Leech, M. Short, G. Brunner та G. Graefen розглядають дискурс як форму мовленнєвого спілкування, яка передбачає взаємозв'язок між мовцем та слухачем, як міжособистісна діяльність [115].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

В. О. Звєгінцев, наприклад, розуміє дискурс як елементарну одиницю тексту, тобто складне ціле або змістовну єдність, що вирізняється на рівні мови і, як правило реалізується у вигляді речень, пов'язаних між собою смисловими зв'язками [37].

В. В. Красних зробив спробу поглянути на дискурс з точки зору когнітивних структур, які лежать в основі мовної компетенції. На протилежність В. О. Звєгінцеву, текст є елементарною одиницею дискурсу – явищем не тільки лінгвістичним, а й екстралінгвістичним. Текст володіє формально-змістовою структурою, яка допомагає вичленити його в дискурсі. Текст є продуктом як мовлення, так і мислення, продуктом, який вперше з'являється в момент породження його автором і може переживати наступні переродження при сприйнятті його реципієнтом. На формування концепту тексту здійснюють вплив два фактори: ситуація та індивідуальний мовний простір автора [56, с. 62].

У своїй праці «Основи теорії комунікації» Ф. І. Шарков висвітлює основні теоретичні проблеми дискурсу, де міститься системний аналіз найголовніших комунікаційних дискурсів [48, с. 246].

Н. Д. Арутюнова розуміє **дискурс** як складну комунікативну подію [5, с. 356]. А Г. Г. Почепцов тлумачить дискурс як соціолінгвістичну структуру, яка твориться адресатом у конкретних комунікативних, соціальних та прагматичних ситуаціях [75, с. 352].

На мотивованість дискурсу вказує В. Кох, на думку якого дискурс – це будь який текст (або частина тексту), в якому є ознаки одного й того ж конкретного мотиву [55, с. 163].

В. Д. Шинкарук стверджує, що **текст-дискурс** враховує комунікативну спрямованість, мовленнєву ситуацію, авторизацію з боку мовця, різноманітні прагматичні параметри мовлення, взаємозв'язок загального і конкретного, нового й відомого, об'єктивного і суб'єктивного тощо. Текстовою комунікативною одиницею є дискурсивне висловлювання, сегментована

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою
комунікативна реалізація простого чи складного речення кореферентного з відповідним граматичним реченням [106, с. 56].

Англійські дослідники Р. Ходж та Дж. Кресс розглядають **текст і дискурс** як такі, що доповнюють один одного, акцентуючи при цьому або соціальний, або мовний рівень [110, с 258].

Дискурс також трактується як складне комунікативне явище, що включає в себе соціальний контекст, інформацію про учасників комунікації, знання процесу продукування та сприйняття текстів. Дискурс за Т. А. Дайком – це складна комунікативна подія, «суттєва складова соціокультурної взаємодії, характерні риси якої – інтереси, цілі та стилі» [30, с. 312].

Дискурс не є ізольованою текстовою або діалогічною структурою, тому що набагато більше значення в його рамках здобуває паралінгвістичний супровід мови, що виконує ряд функцій (ритмічну, референтну, семантичну, емоційно-оціночну та інші. Багато в чому завдяки роботам Фуко, Альтюссера, Дерріди, Лакана французька школа дискурсного аналізу відрізняється більшою філософською спрямованістю, увагою до ідеологічних, історичних, психоаналітичних аспектів дискурсу [78, с. 45].

З позицій психолінгвістики **дискурс** цікавий як розгортання перемикань від внутрішнього коду до зовнішньої вербалізації у процесах породження мовлення та її інтерпретації з урахуванням соціально-психологічних типів мовних особистостей, рольових установок і приписів. Психолінгвістів цікавлять також типи мовних помилок і порушень комунікативної компетенції [15].

Лінгвостилістичний аналіз дискурсу зорієнтований на виділення регістрів слідкування, розмежування усного та писемного мовлення в їх жанрових різновидах, визначення функціональних параметрів спілкування на основі його одиниць (характеристика функціональних стилів) [28, с.238].

Дискурс розглядають і як підсистему тексту. Текст – більш загальне поняття, ніж дискурс. **Дискурс** – це «мовлення, занурене у життя», тому термін «дискурс», на відміну від терміна «текст», не застосовується до древніх текстів, зв'язки яких із живим життям не відновлюються безпосередньо. Якщо під

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою текстом розуміють абстрактну, формальну конструкцію, то під дискурсом – різні види її актуалізації, що розглядаються з точки зору ментальних процесів і у зв'язку з екстралінгвістичними факторами. І якщо дискурс – категорія, яка постає як особлива соціальна даність, то текст – категорія, яка належить і черпає свої сили у мовній сфері. Як про дискурс можна говорити про текст оповідання, вірша, виступу, але цього не можна сказати про текст вправи з граматики, яка є набором речень, правил, що ілюструють якесь граматичне явище [41, с. 20].

Проаналізувавши вищезазначене, ми можемо зробити висновки: хоча теорія дискурсу вже досить тривалий час опрацьовується і досліджується вченими-лінгвістами, загальновизнаного підходу та універсального визначення поняття дискурсу ще досі не існує. Воно розглядається з точки зору найрізноманітніших аспектів. Але, не дивлячись на те, що всі ці підходи і базуються на різноманітних рисах та характеристиках, вони не виключають одне одного. Таким чином на базі вищенаведеної інформації можна спробувати дати узагальнене визначення дискурсу. **Дискурс** – це складне ціле, комунікативна подія, що має мету, базується на знаннях процесу продукування та сприйняття текстів і обумовлюється взаємозв'язком між учасниками мовленнєвого спілкування [15].

Жанрова розмаїтість текстів, досліджуваних у сукупності з усіма екстралінгвальними чинниками їхнього існування спричиняє виділення художнього (В. Бурбело, Р. Комар, О. Островська) та поетичного (В. Карасик, О. Колесник) дискурсів.

Дослідники виділяють також **фатичний дискурс** (метадискурс), в основі якого знаходиться мета (регуляція комунікативних відносин "фатичної інтенції") з окремими різновидами фатичних жанрів (флірт, світська бесіда) тощо (Т. Винокур, В. Дементьєв, Ю. Матюхіна). Дискурс можна класифікувати на рівнях мовленнєвої і комунікативної діяльності та рівні тексту (Л. Безугла). Залежно від сфери комунікації вирізняють поетичний, естетичний, науковий,

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою критичний, педагогічний, юридичний, політичний та інші типи дискурсу (Н. Миронова) [33].

Більшість наукових розвідок українських лінгвістів присвячено вивченню дискурсу в практичному ракурсі, тобто розгляду окремих різновидів дискурсу: раціонального (В. Буряк), публіцистичного (І. Соболева), газетного (С. Коновець), рекламного (Н. Волкогон), політичного (К. Серажим), літературно-критичного (Р. Бубняк), дискурсу національної ідентичності (О. Онуфрієнко), комунікативного (Ф. Бацевич) тощо. Нашою метою в цій роботі постає розгляд саме публіцистичного дискурсу.

1.2. Публіцистичність як ознака текстів сучасних медіа

Зміни в комунікативних процесах кінця XX – початку XXI ст., що відображають потужний вплив на реальне життя сучасних мас-медіа, актуалізували проблеми, пов'язані з розумінням медіа-тексту. Цей період відзначається розвитком нових видів комунікацій у сфері техніки зв'язку, техніки створення й зберігання текстів, зв'язку мовних текстів зі здобутками технічної, естетичної і наукової думки, освіти, виховання й навчання. Медіа як техніко-технологічний феномен виступає в ролі інформаційно-комунікативного каналу, при посередництві якого інформація стає доступною тому чи іншому адресату. До особливих, спеціалізованих інформаційно-комунікативних каналів, покликаних суспільством технічно і технологічно забезпечувати процес масової комунікації, забезпечувати оповіщення, негайне поширення і доставку соціально значущої інформації до найширшої аудиторії відноситься зокрема і преса [68].

Публіцистику трактують як вид літератури, присвячений загальним і політичним питанням життя суспільства. Публіцистичність і професія публіциста набагато давніші, аніж власне публіцистика (в розумінні – журналістика). В Америці спершу публіцистами також називали не журналістів, а юристів. Отже, **публіцистичність** – це, вочевидь, ширше поняття, аніж публіцистика. У зазначеному трактуванні, публіцистичними є

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою вистави Фрініха, історія Геродота та Флавія, філософія Аристотеля, Платона, Макіавеллі, романи М. Хвильового та уся художня література радянського часу, а також наукові праці А. Ейнштейна, В. Вернадського, Д. Сахарова тощо [54]. Можна сказати, що будь-який твір/дискурс/текст може бути публіцистичним, якщо він стає більш критичним, аніж естетичним, оперативним та насущним, або ж – наповнюється певними політичними поглядами та симпатіями, стаючи заідеологізованим.

І. Михайлин у підручнику з «Історії української журналістики» подає такі ознаки **публіцистичності** [66, с. 4]:

- Оперативне інформування;
- Тлумачення подій і фактів;
- Вираження і формування громадської думки;
- Фактичність;
- Практична цілеспрямованість;
- Ораторський стиль

Публіцистичним вважається твір, у якому присутня хоча б одна з перелічених ознак. Що більше таких ознак, тим менше твір є «собою»: оповіданням, картиною, театральною виставою тощо і більше нарисом, плакатом, репортажем.

Публіцистичний дискурс прирівнюється до публіцистичного тексту, а його характерні особливості визначаються властивостями газетно-публіцистичного стилю мовлення [51].

Такий дискурс є дистантною формою комунікативної діяльності інституціонального та когнітивного характеру, основними учасниками якої є представники засобів масової інформації як соціального інституту та масова аудиторія. Саме публіцистичному дискурсу, у якому суб'єкту приписується найбільш еластична соціальна роль (виражати, тією чи іншою мірою, інтереси соціуму), належить домінантна роль у сучасному світі [90, с. 90].

Такий дискурс може розглядатись як ідеологічно структурована друкованими засобами масової інформації символічна система, яка відповідає

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою інтересам домінуючої соціальної групи, зумовлює процес сприйняття соціального контексту, тому в межах цієї системи відбувається репрезентація та коригування соціального контексту.

І. Р. Гальперін тлумачить поняття **газетно-публіцистичного стилю** як таке, що складається з мови газет, суспільно-політичних журналів, доповідей, виступів, бесід, промов, дискусій, мови радіо і телепередач, документально-публіцистичного кіно [23, с. 407].

Тексти **публіцистичного дискурсу** характеризуються комунікативно-прагматичною спрямованістю, яка виявляється в тому, щоб у процесі подачі інформації не тільки інформувати, скільки здійснювати соціально-психологічний вплив на аудиторію через переконання, навіювання. Типовими показниками прагматичної спрямованості публіцистичних текстів є лексичні маркери, серед яких вирізняються узуальні й okazіональні лексичні та фразеологічні одиниці, прислів'я, приказки. Лексичні та фразеологічні одиниці виконують експресивну й інформаційну функції у мовленні. Вони покликані пожвавити виклад, зацікавити читача, надати матеріалу емоційного заряду [119].

У публіцистичному дискурсі суб'єкту належить найбільш еластична соціальна роль, оскільки він тією чи іншою мірою виражає інтереси, проблеми та потреби соціуму [68, с. 174]. Цей різновид дискурсу можна тлумачити як символічну структуру відтворення влади (Я. Б. Брухаль [15]), як підвид політичного дискурсу (О. В. Дудолодова [120]), як окремий вид дискурсу та корелят публіцистичного стилю (О. С. Гончар [119]). На думку Тишакової Л. Т., газетний дискурс можна охарактеризувати за допомогою набору властивих йому постійних і факультативних ознак. Постійні ознаки дозволяють представити його як письмовий, дискантний з індивідуально-колективним суб'єктом і роззосердженим масовим адресатом. Серед факультативних найважливішою є ознака персуазивності [128]. Персуазивний вплив передбачає здійснення цілі через переконання, базується на раціональному обґрунтуванні, не виключаючи, а, навпаки, враховуючи емоційно-оцінні засоби впливу,

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою суб'єктивні фактори [103, с. 67]. Глобальною стратегією публіцистичного дискурсу можна вважати формування думки адресата.

Сучасний **публіцистичний дискурс** розглядається як галузь взаємодії мовних і немовних факторів. Сфера функціонування публіцистичного стилю є сферою різних відносин. В умовах масової комунікації дискурс об'єднується не на основі відображення ментальності та не тематичною спільністю, а метою комунікації – прагненням впливати на реципієнта, підготувати його до адекватної з позиції відправника інформації соціальної взаємодії [101].

У дискурсі відображається складана ієрархія знання, необхідна і для його створення, і для сприйняття. Тобто, як і будь-яке лінгвокультурне явище, дискурс, крім суто лінгвального, має зовнішній позалінгвальний та внутрішній лінгвокогнітивний виміри.

Екстралінгвальний план публіцистичного дискурсу охоплює інформацію про продуцента (статус, політичне спрямування, ідеологічна забарвленість видання, колективне авторство, оперативність створення й споживання тексту, періодичність) та інтерпретатора (орієнтація на масову, жіночу, чоловічу, молодіжну, дитячу тощо аудиторію) [122].

Лінгвокогнітивний план реалізується у когнітивних моделях, що репрезентують усю екстралінгвальну інформацію у мовній свідомості індивіда та впливають на породження та сприйняття дискурсу, обумовлюють, зокрема, й вибір мовних засобів [122].

1.3. Стильова гетерогенність публіцистичного дискурсу

Українська енциклопедія визначає **публіцистичний стиль** у двох аспектах. По-перше, це один із функціональних стилів літературної мови, що використовується у сфері масової інформації. По-друге, це – емоційно забарвлена, піднесена мова з ознаками вольової оцінності [96].

У публіцистичному стилі реалізується мовна функція впливу (агітації й пропаганди), з яким сполучається чисто інформативна функція (повідомлення новин). У публіцистичних творах досліджуються питання дуже широкої

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою тематики, актуальні питання сучасності, що представляють інтерес для сучасного суспільства: політичні, економічні, моральні, філософські, питання культури, виховання, повсякденного побуту.

Публіцистичний стиль знаходить застосування в суспільно-політичній літературі. До його основних рис належать [66, с. 68]:

- економія мовних засобів, лаконічність викладу при інформативній насиченості;
- наявність суспільно-політичної лексики і фразеології, переосмислення лексики інших стилів (зокрема, термінологічної) для цілей публіцистики;
- використання характерних для певного стилю мовних стереотипів, кліше;
- жанрова розмаїтість і пов'язана з цим розмаїтість стилістичного використання багатозначності слова, ресурсів словотвору (авторські неологізми), емоційно-експресивної лексики;
- використання зображувально-виразних засобів мови, зокрема засобів стилістичного синтаксису (риторичні питання й вигуки, паралелізм побудови, повтори, інверсія тощо).

У філософському визначенні сучасними зарубіжними лінгвістами (Т. Ван Дейком, В. Кінчем та ін.) цілісністю публіцистичного стилю підкреслюється внутрішня єдність об'єкта, його автономність і віддиференційованість від навколишнього середовища. Ці властивості варто розуміти не в абсолютному, а у відносному змісті, оскільки сам об'єкт має множину зв'язків із середовищем, існує лише в єдності з ним. Це визначення поняття цілісності повно й точно відповідає тому розумінню цілісності, що формулюють лінгвісти, виділяючи основні ознаки функціонального стилю.

У сучасній лінгвістиці накопичені цінні знання про генезу публіцистичного тексту, отримані при дослідженні цього об'єкта у функціонально-стилістичному аспекті. У вітчизняній науці про вивчення публіцистичних текстів у функціонально-стилістичному аспекті йде мова у монографії Г. О. Винокура «Культура языка» [20]. Мова публіцистики розглядається

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою лінгвістом як особливе явище зі своїми, властивими тільки йому, характеристиками. Учений відзначає, що мова публіцистики «виконує завдання суворо і елементарно комунікативно», а самі публіцистичні тексти розраховані «на усвідомлення максимальної аудиторії», а також «на читачів з найрізноманітнішими стилістичними навичками» [20, с. 167]. Усебічну концепцію російськомовних публіцистичних текстів наведено у праці В. Г. Костомарова, де також висловлюється ідея єдності мови публіцистики. За В. Г. Костомаровим, специфічними рисами публіцистичних текстів є особлива виразність, експресивність і пов'язана з експресивністю наявність стандарту. При цьому якщо «широке залучення експресивних засобів зумовлено функціями публіцистики, то прагнення до стандартизації мовних засобів виражає інформативну функцію» [53, с. 34]. Функціонально-стилістичний підхід залишається домінуючим у вітчизняних дослідженнях публіцистичних текстів (С. І. Сметаніна, Н. Н. Трошина [95], А. О. Худолій [99] та ін.) аж до 2000-х рр.

Необхідно підкреслити, що оцінка, яка виражається в публіцистичних текстах, на відміну від оцінки, яка розглядається традиційно як суспільно закріплене відношення носіїв мови до позамовного об'єкта [2], що більш-менш об'єктивно вказує на місце предмета або явища в картині світу, як правило, суб'єктивна, причому оцінна суб'єктивність у публіцистиці соціальна, а не індивідуальна, і неоднорідна по підставі оцінки.

Як відомо, публіцистичний дискурс звернений до різномірної аудиторії й повинен ураховувати її інтереси. Породження тексту продуцентом стимулюється й спрямовується установкою на щонайбільш повне доведення до реципієнта змісту тексту за допомогою його плану вираження. Наслідком цієї установки є вибір продуцентом такого змісту та структури прогнозованого тексту, а також таких засобів мови для їхньої передачі, які у своїй сукупності були б доступні розумінню реципієнта тексту. Тому при створенні публіцистичних текстів перевага продуцента віддається найбільш апробованим та типізованим мовним засобам, які можуть бути в цілому адекватно сприйняті

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою максимально широким колом реципієнтів. Що більша кількість реципієнтів втягується в процес комунікації, тим більш універсальним має бути план вираження тексту повідомлення [49].

Зазначена дискурсивна особливість публіцистичного мовлення призводить до певного обмеження використання в текстах цього типу різних художньо-образних засобів і прийомів (наприклад, метафор, алюзій та ін.) як у кількісному, так і в якісному плані. Припустиме число таких засобів є невеликим: мовлення, у якому спостерігається велика кількість поетико-стильових прийомів, нелегке для сприйняття й розуміння, отже, неприйнятне для сфери масової комунікації.

Через різномірність потенційних реципієнтів **публіцистичний дискурс** також є явищем різнобічним. Важливою його особливістю є інтеграція ознакових рис різних функціональних стилів. Публіцистичне мовлення є гетерогенним утворенням: воно синтезує у собі диференційні ознаки різних стилів. Публіцистичні тексти несуть у собі риси наукового, офіційно-ділового, художнього й розмовного мовлення, «вбираючи в себе досягнення мовної культури всіх сфер мовної практики суспільства» [35, с. 89].

Такі характеристики публіцистичного мовлення, як фактологічність, аналітичність, зближають його з **науковим функціональним стилем**. При використанні прийомів логічної аргументації в публіцистичних текстах досягається ефект документальності в передачі інформації, ясності у розміщенні значеннєвих акцентів. Зазначені риси наукового мовлення надають публіцистичним текстам інтелектуального характеру й актуалізують його.

Експресивність та емоційність пов'язують публіцистику із **художнім стилем**. Найпоширеніші засоби вираження експресивності в англomовних публіцистичних текстах для зручності вивчення умовно розподіляються за рівнями їх реалізації на графічні, фонетичні, лексичні та синтаксичні (за класифікацією Гальперіна І. Р.). Серед них до найчастіше вживаних відносяться [10]:

- на фонетичному рівні: алітерація, асонанс;

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- на лексичному рівні: стилістично-маркована лексика (сленгізми, діалектизми, жаргонізми та інші) та лексичні стилістичні засоби (метафора, метонімія, іронія, зевгма, каламбури, епітети, оксиморон, гіпербола та інші)
- на синтаксичному рівні: інверсія, риторичні фігури.

Використання засобів вираження експресивності забезпечує реалізацію однієї з основних функцій публіцистичного тексту — **функції впливу**.

З прагматичної точки зору найбільш важливими лексичними елементами тексту є такі, які завдяки «своїй системній, мовній сутності здатні давати оцінку людям та їхній діяльності» [108, с. 22]. Такими засобами в публіцистиці виступають фразеологічні одиниці. Дуже часте їх використання ми можемо побачити саме в англомовному публіцистичному дискурсі. Широке використання фразеологізмів у засобах масової інформації зумовлене тим, що вони загострюють увагу читача на тих чи інших особливостях тексту, «виявляють ставлення автора до описуваного, допомагають читачеві логізувати думку» [6, с. 23].

Тексти ЗМІ становлять особливу сферу для функціонування мови, в якій відбуваються процеси, що не тільки відбивають мовленнєву ситуацію взагалі, а й впливають на структуру мовної системи. Обговорення останніх подій, промови, репортажі, що ведуться невимушеною, простою мовою, наближеною до простого щоденного спілкування пересічної родини можуть показати розвиток або зменшення частотності вживання певних одиниць, а також впливають на мову, вкорінюючись глибше та витісняючи інші, до прикладу, застарілі форми. Саме публіцистичний дискурс виконує найбільш регуляторну роль, адже він найбільше наближений до мас [66].

Також серед основних функцій публіцистики виділяють уже зазначену інформативну функцію. Вона відображає намагання якнайточніше та найвлучніше передати певну важливу інформацію. До того ж, ця інформація має подаватися у доступних для будь-якого громадянина виразах та формах. Ця

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою функція наближує публіцистику до наукового-популярного підстилю, в якому однаково важливими є як інформація, так і вміння її подати.

Поліфункціональність преси вимагає від мови публіцистики гнучкості, масовість зумовлює універсалізацію, а постійна динаміка розвитку суспільства потребує її оновлення. Відмінною рисою новітньої публіцистики стала відмова від експліцитної пропаганди. На зміну пропаганді прийшло вміло завуальоване маніпулювання масовою свідомістю. Тексти публіцистичного дискурсу як частина масової комунікації, з одного боку, відображають стереотипи масової свідомості, а з іншого – формують їх, нав'язуючи індивіду певні смаки, життєві пріоритети, моделі поведінки, у тому числі мовленнєвої [33, с. 194].

1.4. Комунікативно-прагматичні та лексико-семантичні особливості жанру «Лист редактора»

Світовий розквіт газетного дискурсу – XIX століття. Тоді на їхні шпальти змістився центр політичного та суспільного життя усіх європейських держав. Також неймовірним бумом стала поява глянцевого журналу. Вони сяяли своїми обкладинками, приваблюючи око. У XX столітті періодика продовжувала успішно розвиватися, але поступово видозмінювалася, оскільки з'являлися нові електронні ЗМІ (радіо, телебачення, Інтернет). Не будучи здатною конкурувати з найновішими мас-медіа в оперативності передачі інформації та емоційності, преса зробила ставку на коментарі, докладний аналіз подій, висвітлення місцевих новин, рекламу та оголошення. А на початку XXI століття Інтернет «відібрав» у неї останню палку першості – імідж найефективнішого поширювача реклами. Останнім часом преса переживає справжню кризу. Деякі видання трансформуються в таблоїдний формат, що дозволяє економити папір та залучати більше молодих реципієнтів, які ніколи не були палкими прихильниками звичайних паперових газет.

На сьогодні побутує думка, що людство стало менше читати, тому заголовки стають все коротшими та все цікавішими, аби хоч якось заманити свого читача. Саме через те, що за наявності Інтернет-ресурсів періодика може

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою відійти в небуття назавжди, вона набула тих неймовірних рис, які варто розглядати детально.

Газетно-публіцистичний стиль є самостійним функціональним стилем, що володіє певним соціальним призначенням, комбінацією мовних функцій, що ставить своєю головною метою повідомлення, заклик і переконання [4, с. 386]. Тому в газетно-публіцистичному стилі є великий вибір лінгвістичних, граматичних і композиційних особливостей, які допомагають зблизити автора зі співрозмовником.

Спеціалісти українського журнального ринку стверджують, що чіткого поділу за тематиками у нашій країні немає, проте ми, на основі закордонного досвіду, спробуємо все ж виокремити декілька течій для подальшого порівняння та дослідження перекладів.

Серед усього масиву українських журналів вирізняються такі типи: чоловічі, жіночі, дитячі журнали, ділові тижневики, спеціалізовані та наукові журнали. Також ми можемо окремо виділити онлайн журнали, але вони більше вирізняються не тематикою, а форматом. Саме онлайн преса набула великої популярності та диктує моду у сьогоденні. Багато журналів сьогодні мають англomовну версію або ж підтримують зв'язок із закордонним виданням, як наприклад «Тиждень», що висвітлює для нас матеріали, подані у «The Economist». Далі у роботі ми виокремимо шляхи й техніки перекладу таких журналів і газет, а також і листів редакторів із цих видань.

Необхідно відмітити зближення самого редактора зі своєю читацькою аудиторією. Можливо, пересічний читач не завжди зауважує, що газета чи журнал – це аж ніяк не суміш різноманітних тем і жанрів, а чітка, продумана до дрібниць цілісність, де місце і обсяг кожного матеріалу вмотивовані. Кожен випуск, як правило, має свій тематичний центр, своєрідний стрижень, на який нанизується вся інша тематика. Випуск без центрального матеріалу вважається невдалим. Зазвичай такий матеріал починається з першої полоси або на ній анонсується якомога помітніше, щоб відразу приваблювати читача. Авторами передових статей зазвичай були і є редактори. Листи редактора відображають

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою певні актуальні події, вони є ключовими у випуску. За словами Г. Крижанівської, мета цього жанру – «не лише привернути увагу читацької аудиторії до події та матеріалу, а й налаштувати на певне сприйняття інформації, що свідчить про його важливу роль у формуванні поглядів читацької аудиторії, пропагування ідей видання» [57, с. 238].

Журналістика незалежної України практично відмовилася від передових статей, принаймні в тому форматі й у тому розумінні, що були за радянських часів. Проте жодна солідна газета не виходить без своїх ключових матеріалів. Інколи це буває вдало, інколи – не зовсім. Наприклад, не всі видання завжди демонструють у цьому сенсі здоровий смак та високу вимогливість. Та попри цей факт, нинішні періодичні видання все ж намагаються витримувати тематичний баланс, дбають про масштабні теми, виділяючи центральні матеріали, тематичні центри видання. Та вони аж ніяк не можуть бути заміниками редакційної, так би мовити, заголовної статті, яка б чітко, економно, образно відображала позиції щодо тих чи інших актуальних і значущих явищ і подій соціально-політичного життя [51, с. 54].

Редакторський жанр віродився у новій якості за часів незалежності. Саме у цей період виникло чимало нових проблем, пов'язаних зі зміною державного ладу, з національним державотворенням, з виникненням реальної багатопартійності та переходом до ринкових відносин. Усе це відбивалось у суспільній свідомості, хвилювало громадян, тому й вимагало журналістського осмислення. Отже, можна сказати, відродження жанру було викликане суспільною потребою.

З точки зору теорії мовленнєвих жанрів Н. Г. Іщенко та М. С. Криворотенко розглядають редакційну статтю як «статтю періодичного видання, мета якої полягає у повідомленні різних подій, новин, фактів про ту чи іншу сфери діяльності, у поданні різноманітної інформації взагалі, де автор має змогу висловити свої особисті думки та своє ставлення до того, що він повідомляє і тим самим може змусити читача обговорювати викладену у статті інформацію або хоча б замислюватися над нею» [42, с. 28]. Редакційна стаття

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою посідає центральне місце у стосунках людей, що пов'язані певними спільними інтересами. Наукова редакційна стаття, яку досліджували Н. Г. Іщенко та М. С. Криворотенко, до прикладу, є «основним постачальником інформації для внутрішнього наукового спілкування вчених і спеціалістів» [51, с. 34].

За теорією журналістських жанрів "лист редактора" – це стаття, аналітичний огляд чи аналітичний коментар. Однак ці класичні жанри у формі "колонки" позначені своєрідністю підходу, аналізу та стилю автора – всім, що властиво публіцистиці найвищого ґатунку [1]. Далеко не всі редактори ведуть свою "колонку", а отже не використовують величезні можливості цього жанру. Причини тут різні: переобтяженість редакторів суто організаторською роботою та виконанням представницьких функцій; небажання перейматися журналістською творчістю, щоб не відбирати хліб у працівників пера; зрештою, острах виявити свою творчу неспроможність.

Проте ті редактори, що все ж пишуть свої звернення до читачів, намагаються робити це чітко, влучно та незабутньо. Загалом кожен лист редактора можна умовно розділити на вступ, основну частину та завершення [57].

Як і будь-який інший журналістський витвір, лист редактора має починатися певною цупкою влучною фразою або ж мати, окрім назви рубрики «*Editorial*» чи «*Editor's Letter*», ще один заголовок, що відображатиме тему чи приваблюватиме якомога більше читачів. Нерідко заголовки містять пряме звертання у формі другої особи однини чи множини (*Are you ready to become a star?*), що ненав'язливо вводить редактора у коло близьких людей читача, змушуючи його чи її вірити запропонованим порадам. До того ж, лист редактора супроводжується фотографією автора у буденній обстановці, що показує його на рівні простого читача, а не на рівні успішних людей чи сяючих моделей, історії про яких розміщені на наступних сторінках. Звісно, такий невербальний хід є дієвим здебільшого для жіночих журналів. Заголовки листів редактора в газетах, науково-популярних чи політико-орієнтованих виданнях можуть істотно відрізнятись. Проте такі заголовки зазвичай також торкаються

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою тем, що хвилюють численну аудиторію, забезпечуючи цим увагу до викладеної інформації. Така преса несе у собі істинну функцію публіцистики – привернення уваги до соціально-важливих питань та формування тих чи інших поглядів. Заголовки у так званих «серйозних» виданнях є короткими, вони дають легкий, часто іронічний, натяк на тему, не розкриваючи її, а переконуючи читача ознайомитися із повним текстом (*The New War: What to Expect Next?*). У заголовках вводяться ключові слова (*war, star etc*), що викликають у читачів певні асоціативні ряди.

Основна частина покликана розкрити думку та позицію редактора, а також навіяти цю думку читачеві, представляючи на його розсуд певні докази та приклади. Часто автори вдаються до певних тактик підвищення цінності свого матеріалу [57, с. 240]:

- Звернення до власного досвіду (*When I was a child..., I have a story of my own..., It happened precisely on Wednesday and now, you see, I'm writing...*);
- Наведення прикладів зворотного зв'язку із аудиторією (*I'm truly grateful for your feedback on the article about..., in the number of your letters I'm asked whether...*)
- Спроби поділитися власними глибокими враженнями та думками (*He entered and I, forgive me, my prudence, thought "Oh, hot flesh"*)

Відходячи від особи автора безпосередньо, слід відмітити загальні особливості жанру, якими наділений текст основної частини. Жанр швидко реєструє виникнення нових слів і виразів, запозичень і специфічних скорочень, прийнятих в національній мові, рясніє інтернаціоналізмами, адже уся інформація спрямована на широкого читача, прагнучи певної інтимності з ним, ким би він не був. До лексичних особливостей відносяться поєднання стилістично нейтральної та емоційної лексики, наявність стереотипів і неологізмів, спрощений синтаксис розмовної мови (*to snog, a booze*), але також і ускладнений, адже певні події світового масштабу не можна описувати просторіччями (має терміни: *mortgage, leukaemia*) [23].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

У листах редакторів можна також помітити наявність топонімів, антропонімів, числівників тощо. Їм, як і публіцистиці взагалі, притаманні штампи і кліше: *vital issue, free world, pillar of society, escalation of war, terrible tension, plea of mercy*, фразеологізми: *to give smb the boot* [109, с. 157]. Усі ці кліше, навіть типу *not unimportant, not unworthy* і т.п., надають тексту глибокодумне звучання, навіть якщо його зміст абсолютно банальний, наприклад: *In my opinion, it is not an unjustifiable assumption that...*, хоча можна було вжити просте *I think*. Кліше обслуговують ситуації, регулярно повторювані в рамках газетно-публіцистичного стилю, тому вони перекочували й до статей редактора.

Також варто відзначити заміну простого дієслова стійким поєднанням, що додає зайві склади і створює враження більшої плавності: *militate against, make contact with, be subjected to, have the effect of, play a leading part (role) in, take effect, exhibit a tendency to, serve the purpose of* і т. д. У таких поєднаннях найчастіше беруть участь такі дієслова, як *prove, render, serve, form, play*. Використовуються вони часто в пасивній формі: *greatly to be desired, a development to be expected, brought to a satisfactory conclusion* [23].

На відміну від офіційно-ділового стилю газетно-публіцистичний стиль не є знеособленим, як зазначають Ю. М. Скребнев та М. Д. Кузнец. А тим більше, як ми уже зазначали, не є знеособленим і лист редактора, він залежить від особи автора, від цільової аудиторії, їхнього віку, статі, соціального положення. Риса, яка зближує лист редактора та й публіцистичний стиль зі стилем художньої мови, це прояв індивідуального у викладі змісту [89]. І зараз мова йде не про розкриття особистого досвіду чи думок, а про індивідуальний стиль автора, вибір лексики та набір художніх засобів, таких як порівняння, алегорії, евфемізми, метафори, гіперболи тощо. У цій ситуації чіткої класифікації не існує, адже кожен редактор є досвідченим фахівцем та має власні звички й напрацювання.

У тексті листа редактора можна також виділити стимулювання читача до конкретних дій. Таке стимулювання реалізується використанням наказового

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою способу та модальних дієслів (*Face your future! You deserve satisfaction. Read the information at page 17. You must become a protector of your family before They allow you to*). Експресію виражають риторичні питання та вигуки.

На додачу, часто можна зустріти використання прийомів комічного у тексті. Це надає зверненням редактора особливого шарму та неповторності. Звісно, автор, що може пожартувати над політиками, складними суспільними ситуаціями чи над собою самим приваблює ширшу читацьку аудиторію (*As if we don't have enough sweets in our country!*).

На завершення своєї статті редактор припасас нам якийсь «смачний» вислів чи висновок або ж заклик до дії (*Keep your peckers up anyway!*) [57]. Він чи вона можуть висловлювати щиру надію на подальші так звані «зустрічі на сторінках видання» чи анонсувати наступні гарячі теми (*Hope you're looking forward to read about new list of travel-safe countries*). Усе це підкреслюється чудовим виразним підписом редактора, адресою та контактною інформацією. Усі зазначені атрибути наче говорять читачеві про досяжність головного керуючого виданням та про те, що його поради та інформація є найсоковитішою та найсвіжішою, а можливість зв'язатися підкреслює як високу людяність редактора та захоплення своєю роботою, так і рівність кожного читача з автором.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

У першому розділі нашої роботи ми намагалися якнайточніше розкрити такі поняття, як дискурс, публіцистичний дискурс та жанр «Лист редактора». Хоча різноманітність визначень такого поняття як дискурс вражає, ми, все ж таки, спробували дати характеристику кожному і довести, що всі існуючі підходи пояснюють дискурс, як явище дуже широке та різнобічне, беручи за основне лише один якийсь його аспект. Проте потрібно зазначити, що жодне із визначень не виключає наступного, тому ми прийшли до висновку, що було б недоцільно визнати лише один якийсь підхід і відкинути всі інші. Суть полягає у тому, що дискурс, як поняття багатоаспектне та різнопланове, успішно інтегрує усі ці підходи, а отже, жоден із них не може бути визнаним хибним. Та на нашу думку, виявилось необхідним дати узагальнене визначення дискурсу. У нашому поясненні цього явища ми намагались якомога логічніше поєднати усі найважливіші аспекти.

Публіцистичний дискурс – це явище унікальне та багатогранне. Ми намагалися окреслити загальні характеристики публіцистичного дискурсу, його історію та сферу використання. На нашу думку, публіцистика завжди буде актуальною темою для досліджень.

На додачу, у підрозділі 1.4. ми зробили спробу зануритись у публіцистичний дискурс дещо глибше та розглянути особливості жанру «Лист редактора». Листи редактора зазвичай відображають останні події або ж говорять про речі, що будуть цікавими широкій аудиторії. Проте вони суттєво відрізняються від інших статей у періодиці такими атрибутами, як заголовок, звертання, фото, передача власного досвіду, контактна інформація редакції чи самого редактора та підпис. Усе це робить редактора ближчим до мас, а сприйняття його інформації уже марковане певним ступенем довіри.

РОЗДІЛ II.

ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ ЖАНРУ «ЛИСТ РЕДАКТОРА»

Активні суспільні трансформації, що відбуваються на сьогодні, суттєво змінюють усталені способи життєдіяльності, суспільні норми та ідеологічні конструкції, що їх визначають. Ці трансформації активно осмислюються на різних рівнях; формуються і розвиваються нові наукові напрямки, що мають на меті осмислити та висловити ці зміни. Одним із таких напрямків стала теорія гендеру.

Здійснення гендерних досліджень дозволяє подолати абстрактне розуміння людини – як позастатевої істоти – у головних виявах її суспільного життя та сформуванню толерантне ставлення до світу як чоловічого, так і жіночого [12, с.1].

2.1. Гендерна проблематика в Україні та світі

Світова наукова думка на межі другого-третього тисячоліття характеризується появою нових напрямків наукових досліджень, переосмисленням, здавалося б, усталених теорій і переоцінок звичних соціальних, політичних, повсякденних практик. Від століття до століття прогресує спеціалізація наукового знання. Нові проблеми, суперечності, альтернативи, типи інтелектуальної діяльності потребують культури порушення питань, спираючись на попередні наукові традиції і вміння зосередити думку на проблемах нової епохи, часу, країни [51].

Права і свободи людини – одна з основних проблем багатовікової історії політико-правової думки, яка розглядалась з позицій політичного, морального, філософського, релігійного, юридичного світогляду [29, с. 6].

Проблема стосунків жінки і чоловіка в суспільстві прадавня. Сьогодні вона набула особливої гостроти, оскільки в світі активізується боротьба за ствердження демократичних норм і принципів.

Для позначення нових стратегій світового регулювання соціо-статевих відносин у суспільних науках започаткувалися гендерні дослідження. Термін

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою «гендер» виник у Великій Британії. У перекладі з англійської мови гендер буквально означає граматичний рід – чоловічий, жіночий, середній. Надалі це поняття почало означати соціо-статеві характеристики статі, на відміну від власне біологічних (генетико-морфологічних, анатомічних, фізіологічних), – із властивими їй характеристиками способу життя, поведінки, намірів і прагнень. Гендер стосується не тільки чоловіків та жінок як окремих індивідів, а й характеризує відносини між ними як соціально-демографічними групами та гендерні відносини в цілому – те, як реалізуються соціальні ролі жінок і чоловіків, дівчаток та хлопчиків, як вони соціально вибудовуються [88, с. 32].

Цивілізовані країни почали активно використовувати гендерний підхід до розв'язання суспільних проблем, аналізу політики. Про це свідчить і створення законодавчої бази. Закони про рівність жінок і чоловіків були прийняті у Польщі, Литві, Японії, Норвегії, Швеції, Франції, Фінляндії, Голландії тощо. Зокрема, країни Британської співдружності схвалили програму дій щодо гендеру і розвитку. У ній стратегічним напрямом був визнаний гендерний, що полягає у врахуванні гендерних перспектив на всіх етапах дослідження та реалізації державної політики [66].

ООН, міжнародні європейські інституції розглядають гендерне питання як один із пріоритетів розвитку людства. Розвиток і мир ставляться у залежність від вирішення питання рівності між чоловіками і жінками. У середині 90-х років до «Індексу розвитку людства» було додано два гендерних індикатори – гендерний індекс розвитку (GDI) і ступінь гендерної довіри (GEM) [42].

Використання гендерного підходу в суспільному дискурсі надає широкі можливості для переосмислення культури. Ця теорія передбачає зміну ціннісних орієнтирів і перегляд багатьох усталених уявлень. Гендерний підхід, як багатогранне бачення процесу, що передбачає діалог статей з урахуванням форми їх взаємодії та взаємодоповнення повинен посісти чинне місце у побудові демократичного суспільства.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Усе більшого розголосу та поширення як у науковому вжитку, так і в політико-правовому аналізі проблем рівності статей набуває поняття гендеру і в Україні.

Гендерні дослідження, розпочаті в Україні зусиллями ентузіастів, їх актуальність, затребуваність та безумовна перспективність надалі отримали значний розвиток. Розпочавшись із поодиноких розробок спеціальних курсів з локальних гендерних проблем, з нечисленних наукових розвідок в галузі гендеру, в подальшому цей напрям викликав справжню хвилю зацікавленості у науковців, молодих фахівців, викладачів.

Діяльність гендерних дослідницьких центрів – недержавних організацій, створених, як правило, при вищих навчальних закладах України, спрямовувалась на розроблення й упровадження гендеру та гендерної проблематики в навчальний процес. Об'єднуючи зусилля викладачів суспільствознавчих і гуманітарних дисциплін та фахових науковців, такі центри істотно посприяли становленню гендерних досліджень в Україні [70, с. 6].

З'явилося вивчення нового кола явищ, пов'язаних із проблематикою статі, сформульована відмова від «гендерно-нейтральної» методології, відстоювання гендерно-чутливої термінології у наукових дослідженнях, обґрунтування актуальності й популяризація гендерної проблематики та її вихід за стіни наукових лабораторій [70].

До дослідників гендерного питання можна включити такі відомі імена: Агєєва В. П., Горноста́й П. П., Маланчук-Рибак О. З., Оксамитна С. М., Фоменко О. С., Лавриненко Н. В., Чухим Н. Д. та ін.

Гендер – досить складне поняття, оскільки розкриває багатоаспектний зміст явища. У науковій літературі воно вживається в кількох значеннях:

- Гендер як соціально-рольова й культурна інтерпретація рис особистості та моделей поведінки чоловіка і жінки, на відміну від біологічної;
- Гендер як набуття соціальності індивідами, що народилися в біологічних категоріях жіночої або чоловічої статей;

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Гендер як політика рівних прав і можливостей чоловіків та жінок, а також діяльність зі створення механізмів щодо її реалізації [70, с. 12]

У найширшому розумінні **гендер** можна визначити так: «це змодельована суспільством та підтримувана соціальними інститутами система цінностей, норм і характеристик чоловічої й жіночої поведінки, стилю життя та способу мислення, ролей та відносин жінок і чоловіків, набутих ними як особистостями в процесі соціалізації, що насамперед визначається соціальним, політичним, економічним і культурним контекстами буття й фіксує уявлення про чоловіка і жінку залежно від їх статі» [27, с. 87].

2.2. Гендерний аспект лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора»

У ХХІ столітті людство живе в інформаційному просторі, що здебільшого контролюється мас-медіа і, в свою чергу, формує наше соціальне, духовне, культурне життя, створює нам свою специфічну реальність. Активний вплив засобів масової комунікації на формування суспільної думки і зумовлює власне виникнення, існування та функціонування. Мас-медіа живуть саме дякуючи нашій постійній потребі в них. Вони регулюють громадську свідомість, погляди, настрої, допомагають нам створити нашу, здавалось би, власну картину світу, що соціалізує нас як живу істоту і дає змогу оцінити стан суспільства, панівні настрої та точки зору [51, с. 104] .

За традицією, до основних функцій медійного дискурсу зазвичай відносили функції інформування, організації та пропаганди. На сучасному ж етапі розвитку лінгвістики, психології, соціології і т. д. науковці доводять, що засоби масової комунікації мають ще й функції суспільного контролю, нав'язування, спонукання, втілення певних цілей, транслятора культурного спадку поколінь [125].

Соціально-регулятивна специфіка мас-медіа виявляється в їх медіативності, тобто ролі посередника між аудиторією й інформацією з

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою урахуванням соціокультурного, комунікативного та когнітивно-психологічного аспектів [123].

Таким чином мас-медіа може формувати наші свідомості через певний набір мовних засобів, якими користуються автори. Листи редакторів зазвичай охоплюють широку читацьку аудиторію, тому їх вплив на нас значно більший, ніж у посередньої статті поміж аркушами газет чи журналів.

Зі збільшенням акценту на гендерне питання в Україні та світі періодичні видання також почали формувати свої думки таким чином, щоб жодне їхнє слово, словоформа, вислів чи звертання не можна було розцінювати як некоректне по відношенню до певного прошарку суспільства. Адже засіб трансляції такого масиву інформації, що, до того ж, характеризується чималим впливом на читачів, повинен направляти думку суспільства виключно у правильному руслі.

Різноманітні тексти сучасної преси досліджуються в комунікативно-прагматичних аспектах, в поле зору дослідників потрапляють різноманітні мовні явища, що забезпечують вплив та маніпулювання читацькою свідомістю [99]. Для нас особливий інтерес становить гендерний аспект дослідження публіцистичного дискурсу та репрезентації в ньому концептів ЧОЛОВІК та ЖІНКА.

Лексика мас-медіа доволі яскрава та багатогранна. Задля потреб аналізу гендерного аспекту особливостей листів редакторів ми умовно поділимо лексику цього жанру на гендерно марковану та гендерно нейтральну.

2.2.1. Гендерно маркована лексика

Гендерний аспект будь-якого дискурсу насамперед стосується граматичної категорії роду. Ця категорія є характерною рисою граматичної структури індоєвропейських мов. Однак, як відомо, розвиток аналітизму в англійській мові призвів до руйнації словозміни і, як наслідок, до втрати родових протиставлень у граматичній системі англійського іменника. Родові відмінності іменника виявляються через особові займенники *he*, *she*, *it* і

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою маркуються здебільшого лексичним значенням слів. Назви осіб чоловічої статі (*husband, father, son etc.*) належать до чоловічого роду і позначаються особовим займенником *he*, а особи жіночої статі (*woman, mother, daughter etc.*) належать до жіночого роду й позначаються займенником *she* [81, с. 307].

На морфо-семантичному рівні концепт ЖІНКА репрезентується додаванням морфемних маркерів (*-ess, -trix, -ette, -euse, -ine etc.*) до загальнородових номінацій, наприклад *countess, bachelorette*. Суфікс жіночого роду, маркуючи загальнородову номінацію особи, переводить її в розряд винятків із загального правила і тим самим акцентує увагу на екзистенціальних відмінностях жінки від типового представника категорії, позначеного загальнородовою номінацією, тобто чоловіка. У результаті жінка постає як нетиповий, маргінальний член цієї категорії. Тим самим маркована номінація жіночого роду може легко актуалізувати негативний асоціативний потенціал патріархального гендерного стереотипу, в межах якого всі соціально вагомі ролі належать чоловіку, а жінці виділено роль помічниці, що забезпечує його життєдіяльність [64, с. 139].

Тенденція переважного вживання чоловічого роду в публіцистиці викликає негативне ставлення окремих лінгвістів, котрі виступають за перегляд гендерної ознаки в сучасній англійській мові. Явна преференція вживання займенників чоловічого роду стосовно осіб обох статей призвела до рекомендації лінгвістів уникати сексизму в мові. Термін «сексизм» означає стереотипізацію чоловіків і жінок відповідно до традиційно відведених їм соціальних позицій [81].

На сьогодні ми й досі можемо побачити в листах редакторів часте вживання займенників чоловічого роду (*he, his, him*) до слів, здавалося б, абсолютно нейтральних. Прикладами таких слів можуть бути: *reader, listener, worker, citizen, human, player, teacher, builder, creator, individual, student* та багато інших. До кожного з цих слів традиція диктує нам вживати займенник чоловічого роду. Наприклад: *Every human living on Earth should remember **his** responsibilities* або *Each player here was following **his** childhood dream*. Таким

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою чином нейтральні слова стають апріорі гендерно маркованими. Задля уникнення такої ситуації використовуються подвійне *he/she*, *his/her* або ж *they/their*.

Також марковані чоловічим родом займенники, які ми можемо зустріти у звертаннях редакторів, *somebody*, *anybody*, *nobody*, *someone*, *anyone*, *everyone* слід докорінно змінювати чи уточнювати стать. Часто такі займенники замінюються словом *person* чи *individual*. До прикладу: *Everyone deserves love – Every person deserves love; Somebody was knocking furiously on the door – An unknown man was knocking furiously on the door*.

До гендерно маркованих слів ми також відносимо складні номінації з компонентом *-man-*. Частотність таких слів з *-man-* на початку слова спадає останнім часом як в американському, так і в британському медіа дискурсах, однак номінації з компонентом *-man-* наприкінці слова характеризуються коливанням частотності вживання [76, с. 12]. Проте їх кількість все одно вражає та говорить про сильно вкорінену традицію провідної ролі чоловіка в суспільстві, сім'ї і т.д. (*mankind*, *manpower*, *workman*, *policeman*, *businessman*, *fireman* etc.).

Також серед лексики публіцистичного дискурсу та, головним чином, листів редакторів можна відзначити велику кількість фразеологічних одиниць із гендерно маркованими компонентами. Наприклад, *the man in the street*, *a man of hour*, *he knows most who speaks least*, *art is an absolute mistress*, *charity is the father of sacrifice* etc, *one is known for his deeds* etc.

Гендерно-маркованими також можна назвати речення з досліджуваного жанру, де ми помічаємо стереотипізацію соціальних ролей жінок та чоловіків. Так, в реченні *Researchers have wives and children to support* припускається, що всі вчені-дослідники – лише чоловіки. На додачу, гендерно маркованими вважаються вказівки на зовнішність жінки. Наприклад, речення *Henry Lee is a prominent engineer and his wife Ann is a stunning redhead* вважається гендерно-маркованим та некоректним.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

У процесі аналізу лексики листів редакторів за допомогою програми AntConc було проведено пошук частоти вжитку певних гендерно маркованих слів у створеному власноруч корпусі англомовних листів редакторів. Наведені далі слова є частовживаними майже у кожному зверненні редактора. Наприклад, “Legal Quarterly/KyivPost”: *When any Ukraine’s leader gets serious about fighting corruption, investment will come.* Слово *leader* явно показує нам, що лідерами за традицією можуть бути лише чоловіки, адже слова *leaderess* чи *leaderine* поки що у вжитку ми не спостерігаємо. Проте навіть у корпусі, що містить близько 20 тис. слів, обраних нами виявилось недостатньо для повноцінного аналізу. Було вирішено обрати ще один референтний корпус для порівняння результатів. Ті ж слова були знайдені у публіцистичній частині англомовного корпусу Brown та проаналізовані за допомогою AntConc. Результати пошуку наведені нижче у таблиці 2.2.1.1.

Таблиця 2.2.1.1. Частота вживання певних гендерно маркованих слів

№	Слово	Переклад	Частота Власний корпус / Brown Corpus
1	Man	Чоловік	10 / 279
2	Woman	Жінка	5 / 26
3	Boy	Хлопчик	- / 32
4	Girl	Дівчинка	- / 22
5	Masculine	Чоловічий, притаманний чоловіку	- / -
6	Feminine	Жіночий, жіночний	- / 2
7	Husband	Чоловік	1 / 28
8	Wife	Дружина	- / 51
9	Son	Син	3 / 55
10	Daughter	Дочка	2 / 31
11	Father	Батько	3 / 34

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

12	Mother	Мати	3 / 51
13	Gentleman	Джентельмен	3 / 4
14	Lady	Леді	- / 14
15	Mankind	Людство	- / 15
16	Leader	Лідер	4 / 49
17	Minister	Міністр	9 / 24
18	Somebody	Хтось	1 / 11
19	Businessman	Бізнесмен	- / 4
20	Businesswoman	Бізнесвумен	- / -

Проглянувши результати, можна зробити висновок: чоловіча форма зазвичай переважає, окрім тих рідких випадків зі словами *wife*, *mother* та *lady* (адже саме і лише ці ролі є історично типовими для жінок) або *female*, *feminine*, що зазвичай виявляють свою негативну конотацію в контексті.

2.2.2. Гендерно нейтральна лексика

Серед великого масиву лексичних одиниць у листах редакторів необхідно виокремити також гендерно нейтральну лексику. Так, нейтральною у цьому випадку можна назвати більшу частину лексики, проте ми виокремимо саме такі гендерно нейтральні слова та вирази, на місцях яких могли б опинитися гендерно марковані одиниці. Тому предметом нашої розвідки стають особливі лексичні одиниці, якими замінюються гендерно некоректні.

На сьогодні існує тенденція уникнення маскуліноцентричної мови, тобто тієї, що має відношення до чоловічої статі та вимагає займенників чоловічого роду навколо себе. Саме через таку тенденцію і з'явилась гендерно-нейтральна лексика.

Недискримінаційна або несексистська, гендерно нейтральна мова визнає відмінності між статями, але ставиться до обох з позиції рівності.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою
Несексистська мова уникає хибних стереотипів щодо природи та ролі жінок та чоловіків у суспільстві.

Публіцистичний дискурс завжди займає дуже помітну позицію, адже мільйони людей кожного дня слідкують за політиками, новинами, сенсаціями. Англомовний публіцистичний дискурс найбільше прагне до гендерної нейтральності, оскільки англійська мова є не лише мовою таких впливових держав, як Велика Британія, США, Канада, Австралія та ін., а й також є однією з трьох найбільш популярних та вживаних мов світу. Гендерна асиметрія стає все менш помітним явищем у сучасній англійській мові [49].

Слово та частка *-man-* згенерували багато похідних гендерно маркованих слів. Тому задля уникнення статевої дискримінації у публіцистичному дискурсі та, як наслідок, у статтях редакторів почали з'являтися слова-замінники.

Гендерно-марковані *man*, *mankind* витісняються тепер нейтральними *person*, *people*, *human*, *human being*, *individual*, *humanity*, *humans*, *humankind*, *men and women*. Слово *manpower* замінюється *personnel*, *workforce*, *workers*, *staff*, *human resources*, *workmanlike* – *skillful*, *efficient*, а *man-made* – *artificial*, *constructed*, *fabricated*, *handmade*.

В англійській мові немає займенника третьої особи однини, який поєднував би форми *he* та *she*. Це призводить до того, що займенник чоловічого роду *he* вживається для посилення як на чоловіків так і на жінок. Оскільки таке вживання займенника є двозначним та виключає з цієї категорії жінок, шукаються альтернативні мовні форми. Найпростішим рішенням, як вже зазначалося, є вживання подвійних форм *he/she* та *his/her*. Однак, там де це стає обтяжливим, найкращим рішенням є вживання займенників множини або зміна структури речення (*The student may exercise his right to appeal. He must do so. – The student may exercise her/his right to appeal. She/he must do so. or Students may exercise their right to appeal. They must do so*). Такий текст визнається більш нейтральним.

Також у жанрі «Лист редактора» ми часто можемо спостерігати вживання слів *you* та *we* для досягнення ефекту зближення з аудиторією [57], адже для

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою кожного керівника будь-якого видання його аудиторія є найважливішим фактором, що визначає долю цього видання (*You could spend a week with them, but everything will seem the same; We all are in trouble today*).

Гендерно нейтральні терміни починають усе частіше вживатися із усіма видами професій. Наприклад, такі частовживані у публіцистиці назви професій, як *spokesman* та *businessman* усе більше замінюються тепер *spokesperson*, *speaker*, *principal advocate*, *official*, *representative* та *business person*, *business executive* і *entrepreneur* відповідно.

Можна відслідкувати також тенденцію до уникнення вищезазначених гендерно маркованих суфіксів жіночого роду *-ess*, *-ette*, *-trix*, *-anne* та слова *woman*, адже такі форми несуть зневажливу конотацію та показують, що жінка є лише похідним явищем від чоловіка. Таким чином неправильним рішенням буде зумисно сказати *businesswoman* для підкреслення жіночого роду, а отже необхідно знову використовувати словосполучення *business person*.

Титули, звання і звертання також займають певний прошарок у публіцистичному англомовному дискурсі та є дуже важливими. Наприклад, гендерно марковані форми звертання *Miss* та *Mrs* не тільки ідентифікують особу як жінку, але й підкреслюють також її сімейний стан. До прикладу, основну кількість читачів журналів становлять жінки, тому все частіше у листах редакторів при зворотньому зв'язку із читачками можна бачити форму *Ms* при звертанні до жінки будь-якого віку та сімейного стану. Частим явищем є звертання до читацької аудиторії за допомогою слова *ladies*. Така форма визнана наразі найбільш нейтральною.

Уживання пестливих та применшувальних форм в листах редакторів стає все рідшим явищем. Слова-звертання *darling*, *honey*, *sweetie*, *girlie*, *love etc.* можна зустріти лише в цитуваннях певних відомих людей або у випадку, коли автор бажає досягти певного іронічного ефекту (*"Oh, sweetie."* – *he sighed as if it was the end of times.* – *"Thanks goodness you're only a secretary..."*). Проте ще й досі можна зустріти жіночі журнали, в яких практикується занадто лагідне звернення до читачок, однак ніхто не може гарантувати, що така поведінка їм

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою до душі (*My precious girls, I'm back again to tell you something very special!*). Правильною та нейтральною вважається мова без надто особистісного підходу.

Наведемо таблицю, що показує частоту вживання гендерно-нейтральної лексики, що була створена на базі укладеного нами корпусу англомовних листів редакторів та публіцистичної частини корпусу Brown.

Таблиця 2.2.2.1. Частота вживання певних гендерно нейтральних слів

№	Слово	Переклад	Частота Власний корпус / Brown Corpus
1	He/she	Він/вона	- / -
2	You	Ти/Ви	115 / 346
3	We	Ми	80 / 628
4	They	Вони	75 / 702
5	Person	Людина	4 / 39
6	Individual	Індивід	2 / 45
7	Human being	Людське створіння	- / 2
8	Humanity	Людство	1 / 12
9	Personnel	Персонал, кадри	- / 14
10	Workforce	Персонал, кадри	- / -
11	Staff	Персонал, кадри	3 / 40
12	Spokesperson	Речник/речниця	- / -
13	Speaker	Речник/речниця	- / 20
14	Representative	Речник/речниця, представник/представниця	- / 16
15	Business person	Людина, що займається бізнесом	- / -
16	Ms	Пані	1 / -
17	Men and Women	Чоловіки та жінки	- / 9
18	Skillful	Досвідчений, умілий	- / 1

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

19	Efficient	Дієвий, умілий	- / -
20	Artificial	Штучний	2 / 4

Як висновок, можна зазначити, що гендерно нейтральна лексика перебуває на стадії розвитку, проте вона уже є доволі помітною. Листи редакторів відображають зміни у мовних нормах, адже вони спрямовані на широку аудиторію, а від грамотності викладу інформації в них певним чином залежить доля цілого видання.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

У другому розділі цієї роботи ми розглянули листи редакторів як жанр, що має особливе гендерне забарвлення. Для цього необхідно було зупинитися на питанні появи гендерних досліджень у світі, їх розвитку, важливості та закономірностях появи поняття «гендер» в Україні. Усю лексику публіцистичного дискурсу ми умовно поділили на гендерно-нейтральну, тобто таку, яка не несе в собі жодної вказівки на певні гендерні стереотипи, та на гендерно-марковану, що своєю семантикою вказує на стать та статеві розбіжності.

Листи редакторів недаремно вважаються носіями головних тем будь-якого періодичного видання, читацька аудиторія звернень редактора часто перевищує кількість фанів інших колонок. Саме тому лист редактора завжди має бути гендерно коректним.

Проаналізувавши англomовний публіцистичний дискурс ми виявили, що наразі існує та поширюється тенденція до вживання більш нейтральної лексики з метою уникнення гендерно маркованих одиниць. У листах редакторів часто вживаються прислів'я зі словами *he* або *man*, слова з часткою *-man-* (*policeman*), а також нейтральні слова, що далі по контексту набувають гендерного забарвлення: *minister*, *reader*, *student* etc. Також існують правила перетворення гендерно маркованої лексики у гендерно нейтральну. До гендерно нейтральних слів можна віднести *person*, *human being*, *staff*, *spokesperson*, *entrepreneur* etc.

Листи редакторів дуже яскраві та насичені обома типами лексики: як нейтральною, так і гендерно маркованою.

РОЗДІЛ III.

ВІДТВОРЕННЯ ГЕНДЕРНО ТА АДРЕСАТНО МАРКОВАНИХ ОДИНИЦЬ В АНГЛОМОВНИХ ЛИСТАХ РЕДАКТОРІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

У цьому розділі ми зупинимося на відтворенні комунікативно-прагматичного аспекту одиниць різних рівнів жанру «Лист редактора» українською мовою, виокремимо адресатно марковані та нейтральні одиниці, проілюструємо отримані дані за допомогою корпусу та наведемо статистику перекладацьких прийомів.

3.1. Функціонування адресатно та гендерно маркованих одиниць в англомовному «Листі редактора»

На сьогодні сучасна людина має доступ до безлічі джерел інформації. Вона має змогу використовувати телебачення, Інтернет, радіо, електронні та друковані видання на власний розсуд. Існує багато суперечок щодо користі того чи іншого джерела, проте кожен з них незмінно має свою віддану аудиторію. Так чи інакше статистика показує, що досі велика кількість людей купує й читає газети та журнали.

Видавнича індустрія сьогодні процвітає. Серед розмаїття журналів і газет кожен може знайти для себе особливо цікаве видання. Наприклад, за статистичними оцінками загальна кількість назв журналів у світі сягає 87 500 [14, с. 129].

Газети, від початку своєї еволюції та дотепер, були більше спрямовані на оперативну інформацію, тоді як журнали дають нам шанс глибше зазирнути у вир подій культурного, наукового, зіркового, політичного та суспільного життя. Частіше колонку редактора ми зустрічаємо саме у журналах, адже саме вони більше характеризуються схильністю до пропагування певного, однозначно позитивного, стилю життя. Саме у них редактор може цілком зупинитися на будь-якій темі, не переживаючи, що вона може не відповідає потребам абсолютної більшості населення чи потребам стовідсоткової точності поданої

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою інформації. Саме у журналах, що часто фокусуються на конкретній тематиці та є гендерно маркованими по своїй суті (вирізняємо журнали для чоловіків та для жінок), редактор може на свій розсуд обрати тему та вільно роздумувати над нею.

Відмінність журналів від газет полягає не лише у тематиці, якості матеріалів, яскравості та стилі, але також і в яскравішому вираженні комунікативно-прагматичних особливостей публіцистичного дискурсу.

Україна наразі не відстає від інших країн та видає чимало цікавих журналів, кожен з яких має свою читацьку аудиторію. Звісно, існують журнали для всіх та кожного, проте частіше ми зустрічаємо так звані адресатно марковані журнали, тобто ті, що мають націленість на жінок або ж чоловіків чи дітей, підприємців, робітників певної галузі тощо. Беручи до уваги той факт, що нашим полем для дослідження наразі є водночас гендерно та адресатно марковані журнали, тобто ті, що адресовані виключно чоловікам чи жінкам, ми вважаємо за потрібне проаналізувати феномен адресата як мовознавчої категорії.

Серед дослідників та дослідниць преси для жінок і чоловіків можна виділити наступних: Л. Таран, О. Пода, Т. Старченко, Н. Остапенко, В. Агєєва, М. Скорик, О. Кісь, Н. Олійник, А. Волобуєва, О. Сушкова, Я. Фрондзей [4] та ін. Журналістикознавчі дослідження мовної своєрідності газетного видання представлені працями О. Пономарева, В. Різуна, О. Сербенської, А. Мамалиги, Н. Шумарової, І. Лисакової, А. Сичова, В. Іванова, В. Шкляра, К. Серажим, Г. Солганика, А. Капелюшного та ін. [26, с. 2].

Н. П. Дзюман вказує, що у сучасному синтаксисі розгляд адресата як мовознавчої категорії є доволі важливим та популярним [32]. Проблема адресата висвітлена у роботах таких дослідників, як Г. П. Грайс, Г. Н. Ліч, Дж. Р. Серль, Н. Д. Арутюнова, Т. Г. Винокур, С. Н. Петрова, Т. О. Петрова, Г. Г. Почепцов, Г. В. Степанов, О. Ю. Богуславська, Л. О. Азнабаєва. Загалом науковці досліджували її у зв'язку з вивченням теорії мовленнєвих актів [32, с. 160].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Поняття «адресат» є напрочуд цікавим та багатоаспектним. Через багатогранність цього явища дослідники розділилися у його трактуванні. Н. Д. Арутюнова, Д. Х. Гулямова і Г. Г. Почепцов визначають **адресат** як комунікативний партнер, на якого спрямована мовленнєва дія. Т. Г. Винокур говорить про адресата, як про мовну особистість, а Ф. С. Бацевич, В. В. Богданов, С. Н. Петрова – як про особу, що сприймає та інтерпретує повідомлення.

Є. В. Сидоров та Г. В. Степанов вважають його елементом єдності «адресат – адресант», а А. Д. Белова, Дж. Лакофф, Н. І. Формановська та Л. О. Азнабаєва – компонентом комунікативної опозиції «я – не я».

Більшість лінгвістів (Г. І. Богін, В. В. Бузаров, М. С. Каган, Є. В. Ключев та ін.), витлумачують адресата як активного учасника мовленнєвої взаємодії, що безпосередньо впливає на комунікативний акт [18, с. 3].

У термінологічній енциклопедії О. О. Селіванова витлумачує поняття адресата як одного із комунікантів, на якого спрямована й розрахована мовленнєва дія того, хто породжує висловлення, тобто співрозмовник або читач, реципієнт повідомлення [85, с. 16].

Дослідженням поняття адресата займалися не лише зарубіжні мовознавці. Серед вітчизняних дослідників можна виокремити Л. І. Пац, О. І. Голубничу, М. С. Скаба, Т. А. Крисанову, О. І. Федотову, М. І. Венгринюк, О. К. Безпояско, І. М. Колегаєву, А. К. Мойсієнка та ін.

Водночас адресат потрактовують як учасника дії, на користь чи шкоду якому вона відбувається [21; 69]. При такому визначенні адресата Л. І. Пац витлумачує **адресатність** як «спрямованість фізичної дії чи морального впливу від однієї особи на іншу з нанесенням шкоди адресату чи застосуванням до нього сили або на користь йому. Така дія часто пов'язується з передачею чи отриманням об'єкта чи привертанням уваги співрозмовника, залученням його до бесіди» [73, с. 4].

Будь-який твір завжди має адресата, саме його наявність є однією з основних особливостей висловлювання, без якої це висловлювання не може

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою існувати. Так, цей адресат може мати різний ступінь конкретизації, близькості чи усвідомлення, проте він завжди присутній. М. М. Бахтін зазначав, що конститутивною ознакою художнього тексту є його адресованість, зверненість [9, с. 156]. Е. Бенвеніст, В. фон Гумбольдт, Ю. М. Караулов, О. О. Потебня погоджувалися, що аналіз мовних явищ не може існувати без уваги до адресата й адресанта. Е. Бенвеніст писав: «Щойно індивід вдається до застосування мови, він водночас протиставляє собі іншу особу, яким би не був ступінь присутності, що приписується цій особі. Будь-який акт висловлювання експліцитно чи імпліцитно звернений до когось, він постулює наявність співрозмовника» [10, с. 314].

Категорії адресатності вже протягом декількох десятиліть присвячені праці як вітчизняних, так і закордонних лінгвістів у межах семасіології (О. С. Кубрякова, М. Н. Нікітін), лінгвістики та семантики художнього тексту (І. В. Арнольд, І. О. Бескровна, О. П. Воробйова, З. Я. Тураєва), теорії художнього мовлення (В. В. Виноградов, Г. В. Степанов), літературознавства, семіотики (У. Еко, В. Ізер, Ю. М. Лотман) [3, с. 5].

Численні дослідження підтверджують існування значних відмінностей у мовленнєвій поведінці чоловіків та жінок. Науковці намагаються інтерпретувати такі неспівпадання в світлі нових даних про особливості гендерно маркованої інтеракції та статтєвих поведінкових моделей [58, с. 350].

Жіночі та чоловічі журнали створюють, опираючись не лише на цікаву адресату інформацію та привабливий вигляд видання, а й на такий стиль викладу цієї інформації, що буде найкраще сприйматися аудиторією. Так, жіночі журнали будуть мати не лише притаманні усьому населенню загальноживані слова та вислови, але й риси типово жіночої мовленнєвої поведінки, що докорінно відрізняється від чоловічої. Використання такого стилю викладу дозволяє створити атмосферу інтимності й таємничості, викликає у нас довіру, адже до нас звертаються, як до найближчих друзів, і використовують притаманні саме нам вислови та слова.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Журнали для широкого загалу не мають вираженої адресатної маркованості, адже адресатом такого журналу може бути кожен. Особливостями листів редакторів для аудиторії обох статей є їхнє тяжіння до множинності у звертаннях (*Dear passengers! Dear readers!*), підкресленої безособовості заголовків (*It's time to read! High time for travelling!*) та обережної ввічливості, адже читачем такого журналу може бути людина будь-якої статі, статусу, релігії, професії і т.п. Для таких видань типовою є тенденція до використання гендерно нейтральної лексики, що урівнюватиме права обох статей. Здебільшого це стосується нейтральних назв професій, що не вказують на стать робітника (*assemblyperson, member of Congress, police officer*).

Тепер коротко розгляньмо типову комунікативну поведінку жінок та чоловіків, що допоможе нам надалі виокремити адресатно марковані одиниці англомовних листів редакторів у журналах виключно для чоловіків та виключно для жінок.

3.1.1. Функціонування експліцитної та імпліцитної маркованості одиниць у «Листі редактора» в англомовних жіночих виданнях

Гендерний підхід, для якого властиві дослідження образів маскулінності та фемінінності в культурі, ідеології та масовій свідомості, диференціація чоловічих та жіночих ролей, діяльності та статусів, вербальної поведінки мовців різної статі тощо, є відносно новим, нетрадиційним аспектом оцінки мовного матеріалу [94, с. 23].

Усі ми знаємо, що від початку минулого століття тема гендеру, статі та гендерної нейтральності почала набирати популярності. Наразі тенденція до гендерно-коректної лексики заповонила усі сфери людської діяльності. Чимало дослідників займаються сьогодні гендерними питаннями не лише у сфері мовознавства.

Разом зі звичними нам відмінностями жінок та чоловіків у вподобаннях, характері, вигляді і т. п. все частіше постає питання відмінностей у комунікативній поведінці. Дослідники стверджують, що існування

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою розбіжностей у мові двох статей було характерним ще для мов первісного суспільства [77]. Н.Б. Мечковська пише, що чоловічі і жіночі мови розрізнялися, насамперед, словником [65, с. 145]. Обізнаними у мисливстві, наприклад, були чоловіки, тому їхня мова майоріла лексикою цієї сфери, а жінкам було притаманне використання лексики, пов'язаної з приготуванням їжі та домогосподарством.

У 1922 році О. Есперсен у роботі «Мова, її суть, походження та розвиток» присвятив главу опису різниці між жіночою і чоловічою мовленнєвою поведінкою [94]. Можна сказати, що саме Есперсен був першим, хто зупинився на відмінностях мовленнєвої поведінки статей.

У 1970 році М. Р. Кей організувала в Каліфорнійському університеті перший семінар, присвячений проблемам мови та статі, а в 1975 році випустила книгу під назвою «Чоловіча/жіноча мова» [111].

Е. Сепір та Б. Уорф встановили, що мова та сприйняття дійсності є щільно пов'язаними. Саме тому, на думку А. Вежбицької, жінки й чоловіки по-різному бачать і сприймають навколишній світ через відмінності в їх мовній поведінці. Відмінності способів мовної поведінки глибокі й утворюють систему, що відображає різні цінності [17, с. 159].

Р. Лакофф описала характерну для жінок мовленнєву поведінку. Саме викладені нею засади стали пізніше називати «жіночою мовою» [112, с. 48].

Набуті або закладені в дитинстві зразки мовної і мовленнєвої поведінки визначають їхню подальшу реалізацію. Дівчаток навчають спеціальним лінгвістичним правилам, засвоєння яких повинно тримати їх в існуючих рамках «жіночої мови» [77, с. 110]. У результаті досліджень було виявлено, що жіночі стратегії комунікації істотно відрізняються від чоловічих. Загалом жіночий тип комунікації – це орієнтування на співрозмовника, на діалог, на підпорядковану роль у спілкуванні. Для жінок притаманна приватна бесіда, що спрямована на встановлення і підтримання контакту. Також у жінки більш ввічливий характер реплік, вона більш схильна до висловлення вимог, що мають вигляд прохань [77, с. 110].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Жіночі журнали полюють за якнайчисленнішою аудиторією, тому дуже швидко вбирають останні модні течії у всіх сферах життя. Глянці характеризуються використанням найсучаснішої лексики. Саме тому жіночі журнали рясніють гендерно та адресатно маркованою лексикою. Таким чином вони прагнуть створити атмосферу довіри та зацікавленості зі своїми читачками. Адресатно маркованими одиницями ми називаємо ті одиниці, що адресовані конкретній аудиторії та мають для неї особливе значення, часто відмінне від основного значення одиниці; ті, що були підібрані спеціально для аудиторії із урахуванням особливостей тих чи інших вподобань, потреб, мислення та мовлення адресата.

Можна навести декілька типів жіночих журналів:

- Універсальні
- Присвячені здоров'ю
- Присвячені моді
- Присвячені красі та доглядом за собою

Сучасні жіночі журнали характеризуються загалом простими граматичними структурами, великою кількістю особистісних оцінок, а також частим вживанням сленгу [79, с. 45]. Також до найзагальніших рис жіночих глянців можна включити:

- Використання коротких дієслівних форм
- Використання аббревіатур
- Частотне використання займенників
- Вживання сполучників на початку речення
- Частотне використання фразових дієслів
- Використання коротких речень та абзаців
- Наявність заплутаних та сльозливих сюжетів
- Відсутність посилань на використані джерела

Побутує думка, що жіноче мовлення є більш емоційним. Так, жінки більш схильні висловлювати свої емоції та почуття навіть у повсякденних ситуаціях

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою [38, с. 129]. Оскільки колектив жіночих журналів здебільшого складається з жінок, то і мова цих журналів буде підвищено емоційною.

У кожному жіночому журналі лист редактора має свою чітку структуру, що характерна саме цьому журналу. О. А. Черниш виділяє шість пунктів, які властиві для структури листів редактора у жіночих журналах:

- Назва рубрики
- Заголовок
- Підзаголовок
- Вступ
- Основна частина повідомлення
- Заклучна частина

Кожна структурна частина жанру «лист редактора» різниться вербальним втіленням відповідного творчого задуму автора [102, с. 89].

Для належного виділення гендерно та адресатно маркованих одиниць у мові журналів для жінок та листах редакторів у них зокрема ми поділимо ці одиниці за рівнями.

Ми не можемо виокремити одиниці **фонетичного рівня** у листах редакторів, адже це, насамперед, друкований матеріал. Проте, за словами Лакофф, жінки краще справляються з іноземними словами, краще володіють іноземними мовами і копіюють акценти, відповідальніше ставляться до власної мови та мають правильнішу та милозвучнішу вимову [112]. Мова жінок емоційна, тому можна відслідкувати часті зміни інтонацій, зміни в ритміці, розтягування оцінних прикметників. Дівчата використовують п'ять інтонаційних тонів, а хлопці – лише три [72, с. 416].

При дослідженні гендерної маркованості фонетико-фонологічної специфіки мовознавці схильні вважати жіноче мовлення більш нормативним [117, с.105]. На додачу, жінки частіше використовують слова з м'якими приголосними.

На **морфологічному рівні** гендерні відмінності виявляються в частотності вживання форм слів та певних частин мови. Щоправда, вчені не

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою мають єдиної точки зору щодо співвідношення частин мови у чоловіків та жінок [74, с. 110]. Жіноче мовлення більш насичене вигуками, фативами-процесивами, якими жінки активізують та підтримують розмову, модальними словами, що показують невпевненість та демінутивами, що допомагають жінкам якнайкраще описати явища світу та своє ставлення до них. У жіночому мовленні переважають прислівники та прикметники, а вигуки трапляються значно частіше, ніж у мові чоловіків.

Гендерно та адресатно маркованими одиницями морфологічного рівня у листах редакторів з жіночих видань є:

- Суфікси, префікси та частки для утворення жіночих похідних від слів на позначення чоловічих професій, титулів і тп. (*-ess, -trix, -ette, -euse, -ine, -woman, female, she-, -lady, maid, -ice*)
- Суфікси на позначення пестливості та применшення (*-ie, -y, -ella (-ello, -elle), -en, -erel, -ster, -ette, -ish, -ling, -sie, -sy*)
- Фативи-процесиви (*yes, okay, well*)
- Вигуки (*wow, oops, shoo, yay, yahoo, ah, aw, aha, bingo, cheers, duh etc*), причому вигуки на позначення позитивних емоцій у жінок зустрічаються частіше
- Усі види прислівників (*here, now, outside, lately, elsewhere, still, yet, too, nearly, hardly, else, easily etc*)

Лексичний рівень характеризується вживанням обмеженого вокабуляра, багатьох інтенсифікаторів, евфемізмів, а також більш частотним, у порівнянні з чоловіками, використанням лексики, пов'язаної з вираженням таких почуттів, як кохання та печаль. При цьому, жінкам властиве уникнення слів та виразів, що передають гнів та ворожість [64, с. 24]. Жінки використовують стилістичні прийоми й тропи в 1,1 рази частіше, ніж чоловіки (167 одиниць на 580 висловлювань жінки проти 307 одиниць на 1184 висловлювання чоловіка) [22, с. 4]. Жінки частіше висловлюються неточно, що говорить про їхню невпевненість та менше тяжіння до конкретних фактів та цифр. У зв'язку зі стереотипним уявленням самих жінок вони більш критичні до себе, шукають

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою причини невдач у власній мовній поведінці. Для жінок важливий аспект встановлення відносин, тому вони частіше виправдовуються, недоречно вибачаються і критику сприймають як суто особисте [77, с. 111].

Проведений аналіз функціонування лексем засвідчив чимало адресатно і гендерно маркованих одиниць у листах редакторів з жіночих журналів:

- Емоційні прикметники (*marvellous, admirable, fantastic, wonderful, disgusting, horrible, outstanding etc*)
- Слова на позначення почуттів (*love, affection, sympathy, hatred, devotion, loyalty, infatuation etc*)
- Інтенсифікатори (*pretty, absolutely, extremely, utterly, perfectly etc*)
- Вставні слова та конструкції, що виражають невпевненість та припущення (*maybe, possibly, it seems, probably, perhaps, it might be so, from my point of view, I guess etc*)
- Слова-замінники, що вживаються для вираження приблизних розмірковувань та узагальнень (*someday, one day, this/that thing, a person, people, sort of, a guy/lad/boy/mate, somebody, nobody, a few days ago etc*)
- Модальні дієслова, що виражають припущення і невпевненість (*could, might, would, should etc*)
- Фразові дієслова (*to be cut out for, to go round, to let down, to go through, to keep up etc*)
- Ввічливі слова та вислови (*please, welcome, thanks, I'd never forgive myself if, I'd love to, it would be great, my pleasure etc*)
- Найрізноманітніші кольори (*marine, indigo, plum, ebony, ochre etc*)
- Назви косметичних засобів, інструментів та приладів для догляду за собою (*cuticle scissors, mascara, powder, emery board etc*)
- Слова на позначення одягу, аксесуарів (*cardigan, headscarf, stockings, locket etc*)
- Звертання (*my dear Mr Man, oh my little flower etc*)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Ідіоми (*let the cat out of the bag, to feel under the weather, to add insult to injury etc*)
- Елементи «дитячого мовлення» (*teeny-weeny, itsy-bitsy etc*)
- Варваризми (*tete-a-tete, alumni, mon cheri ect*)
- Сленг та вульгаризми (*knackered, banter, chuffed, mate, gutted, narky, hell etc*)

На сьогодні вживання вульгаризмів поширене як серед чоловіків, так і серед жінок. Борисенко Н. Д. провела підрахунок вживання найпопулярніших вульгаризмів персонажами-жінками та персонажами-чоловіками у роботах драматургів-жінок та чоловіків. Ось які результати вона виявила:

Таблиця 3.1.1.1. Розподіл вульгаризмів у репліках персонажів

№ п/п	Вульгаризм	Персонажі- чоловіки	Персонажі-жінки
1	fuck	0,4	0,2
2	bloody	0,3	0,6
3	damn	0,46	0,2
4	hell	0,56	0,25

Подальші розрахунки показали несуттєвість розходження значень частот [13, с. 7].

- Тропи та стилістичні фігури

Серед тропів та стилістичних фігур, притаманних листам редакторів у виданнях для жінок, ми виділили порівняння (*He was acting as cold as ice, They fought like cats and dogs etc*), епітети (*stunning view, evergreen youth, luxurious cherry etc*), метафору (*sleeping clouds, crying autumn etc*), метонімію (*The Big Apple was sleeping*), синекдоху (*A mummy is nowadays very smart*), антономазію (*All those Cocos are now Chanel's*), перифраз (*again to 'Fiesta's' father*), гіперболу (*I was dying of waiting*), літоту (*He was such a little baby that for me he was a little bright tangerine, a little sun*), зевгму (*He was carrying his diamonds and his fat belly with an honour*). Евфемізми заслуговують на детальніший розгляд.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Виникнення евфемізмів спричинене рядом певних причин. Серед них не лише ввічливість, делікатність, етика та порядність, а й поширення тяжіння до гендерної та політичної коректності у всьому світі. А. М. Кацев стверджує, що **евфемізми** – це замітники, покликані створити пом'якшувальний ефект для назв того, що викликає сором, страх, огиду або інші неприємні відчуття [30, с.78]. Наразі серед соціальних евфемізмів за частотою вживання лідирують евфемізми таких типів:

1. Пов'язані з воєнними діями;
2. Економікою;
3. Загальною етикою;
4. Релігією;
5. Гендерні евфемізми.

Останній тип евфемізмів частіше всього застосовується до жіночої статі, а у жіночих виданнях такі евфемізми з'являються все частіше. Проте жіночі глянці намагаються бути коректнішими не лише зі словами, що пов'язані із жіночою статтю, але й також виявляють м'якість у інших сферах евфемізації, адже жіноча частина людства більше схильна до завуалювання та надання кращого вигляду своєму мовленню. До того ж жінки гостріше реагують на грубі вислови, назви хвороб та явища жорстокої реальності. До маркованої лексики листів редакторів у жіночих журналах слід включити:

- Звертання *Ms* до всіх жінок
- Заміна чоловічих назв професій на жіночі або нейтральні (*congresswoman, police officer etc*)
- Заміна слова *old* у розмові про жінку на *mature* (*I spent an hour trying to figure out if tucking my shirt in made me look nerdy, or mature and dependable*)
- Заміна *evil* на *unkind* (*Elijah says that his family was somewhat unkind after hearing the news, but have since accepted the couple*)
- Заміна *fat* на *overweight* (*These Photos Show the Disturbing Ways People Judge Overweight Women*)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Уникнення слова *black* по відношенню до кольору шкіри (*She is the first African American to win the Emmy for Best Lead Actress in a Drama*)
- Заміна *poor* на *penniless* або *low-income* (*When I got married as a penniless 24-year-old, I never imagined I'd outearn my husband*)
- Перейменування окремих професій для підвищення їхнього престижу (*undertaker – mortician, hairdresser – hairstylist etc*)
- Уникнення слова *prostitute*, заміна на *comfort woman* (*Japan and South Korea Reach Agreement Over Use of "Comfort Women" in World War II*)
- Заміна *pregnant* на *expecting a baby, lady-in-waiting* (*Mark Zuckerberg and Priscilla Chan Are Expecting a Baby Girl*)
- Евфемізми на тему смерті (*to decease, to pass away, to join the majority, to become silent, to go to a better place, to move to heaven; the deceased, the late*)
- Критичні дні називають *menses* чи *periods* (*The Best Workout to Do When You Have Your Period*)
- Назви фізичних вад та недоліків (*deaf – having hearing difficulties*)
- Назви психічних та розумових розладів (*patients in coma – unresponsive patients etc*)
- Назви, пов'язані із сексуальними меншинами (*dyke – lesbian etc*)
- Назви, пов'язані із громадянськими обов'язками (*refuge camp – asylum etc*)
- Слова, пов'язані з віковими розбіжностями (*old people – the elderly etc*)
- Назви, пов'язані із соціальним статусом (*the unemployed – the nonprofit group etc*)

Зазвичай жінки обережніші в пропозиціях, твердженнях, вимогах, тому ми можемо спостерігати частіше використання умовного способу. Також

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою жінкам більш характерні неповні, називні, односкладові та еліптичні речення. Жіноче мовлення наповнене повторами та риторичними питаннями. Часто жіночий тип комунікацій називають непередбачуваним, адже жінкою нерідко володіють емоції, а на сьогодні жінки можуть спілкуватися по-чоловічому задля підвищення свого статусу або уникнення ярликів стереотипного уявлення про жінку в соціумі. Отже, на **синтаксичному рівні** маркованими одиницями у листах редакторів для жінок є:

- Синтаксичні фігури, що підвищують експресивність тексту (повтори, анафора, епіфора, паралелізм, епанафора, анепіфора, антитеза – *Why should I stay on Earth? And why is he there – in the sky? etc*)
- Однорідні члени речення (*My friends, my relatives, my readers were shocked to hear me quit*)
- Умовний спосіб (*I could have never stopped thinking of it*)
- Риторичні запитання (*Would you run for it? Am I here to seem that stupid?*)
- Неповні, називні, односкладові, еліптичні речення (*If you clean the house today, I will tomorrow etc*)
- Емфатичні конструкції з *do* (*But I do think about it! And do want you to think as well!*); емфатичні конструкції, підкреслені наголосом або інверсією (*I don't know. You tell me!*)

З погляду **теорії мовленнєвих актів**, розробленої Дж. Остіном, Г. Г. Почепцовим, Дж. Серлем, І. П. Сусовим, особливості жіночої комунікативної поведінки полягають у використанні мовленнєвих актів, які спрямовані на зміцнення статусу адресата [13, с. 8]. За Борисенко Н. Д. реквистиви, промісиви, директиви і квеситиви використовуються жінками в 1,5 рази частіше. Погрози у мовленні жінок зустрічаються у 1,2 рази частіше, ніж у мовленні чоловіків, проте вони трапляються лише у випадку, якщо інші мовленнєві акти не дали жінці бажаного результату [13].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

До особливостей жіночого мовлення відносять також той факт, що жінки продумують наперед окремі репліки чоловіків, а тому мають ширший набір варіантів відповіді. Через це жінки частіше перескакують з однієї думки на іншу, вони намагаються отримати бажане, проте не перетворити атмосферу розмови на конфлікт інтересів. Жінки використовують і невербальні засоби – з метою пом'якшення, часткової нейтралізації повідомлення, у той час як чоловіки використовують невербальну поведінку для інтенсифікації впливу вербального повідомлення [91, с. 216].

У будь-якій розмові чи тексті саме жінка значно більше схильна до пошуку та виявлення імплікатур, а також до насичення ними свого власного мовлення. Маркованими одиницями цього рівня будуть непрямі мовленнєві акти, імплікатури, емпатичні вислови.

Серед усього масиву маркованих одиниць слід чітко виокремити гендерно марковані та адресатно марковані. У цьому нам допоможе подана нижче таблиця.

Таблиця 3.1.1.2. Гендерно та адресатно марковані одиниці різних рівнів у листах редакторів жіночих виадань

Рівень/ Одиниці	Гендерно марковані	Адресатно марковані
Фонетичний	М'які приголосні	
Морфологічний	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Суфікси, префікси та частки для утворення жіночих похідних від слів на позначення чоловічих професій, титулів і тп. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Суфікси на позначення пестливості та применшення ▪ Фативи-процесиви <ul style="list-style-type: none"> ▪ Вигуки ▪ Прислівники
Лексичний	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Звертання <i>Ms</i> ▪ Заміна чоловічих назв професій на жіночі або 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Емоційні прикметники ▪ Слова на позначення почуттів

	<p>нейтральні</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Заміна слова <i>old</i> у розмові про жінку на <i>mature</i> ▪ Заміна <i>fat</i> на <i>overweight</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Уникнення слова <i>prostitute</i>, заміна на <i>comfort woman</i> ▪ Заміна <i>pregnant</i> на <i>expecting a baby, lady-in-waiting</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Критичні дні називають <i>menses</i> чи <i>periods</i> ▪ Назви, пов'язані із сексуальними меншинами 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Вставні слова та конструкції, що виражають невпевненість та припущення ▪ Інтенсифікатори ▪ Слова-замінники, що вживаються для вираження приблизних розмірковувань та узагальнень ▪ Модальні дієслова, що виражають припущення і невпевненість ▪ Фразові дієслова ▪ Ввічливі слова та вислови <ul style="list-style-type: none"> ▪ Назви кольорів ▪ Назви косм. засобів, інструментів, пристроїв ▪ Назви одягу, аксесуарів <ul style="list-style-type: none"> ▪ Звертання ▪ Ідіоми ▪ «Дитяче мовлення» <ul style="list-style-type: none"> ▪ Варваризми ▪ Сленг та вульгаризми ▪ Тропи і стилістичні фігури ▪ Заміна <i>evil</i> на <i>unkind</i>
--	---	---

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Уникнення слова <i>black</i> по відношенню до кольору шкіри ▪ Заміна <i>poor</i> на <i>penniless</i> або <i>low-income</i> ▪ Евфемізми на тему смерті ▪ Назви фізичних вад та недоліків, психічних розладів ▪ Назви, пов'язані із сексуальними меншинами ▪ Назви, пов'язані із громадянськими обов'язками, віковими розбіжностями, соцстатусом
Синтаксичний		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Синтаксичні фігури, що підвищують експресивність ▪ Однорідні члени речення ▪ Риторичні запитання ▪ Неповні, називні, односкладові, еліптичні речення ▪ Емфатичні конструкції з <i>do</i>

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Ми також вираховували частоту вживання вказаних вище маркованих одиниць за допомогою створеного власноруч корпусу англомовних листів редакторів із жіночих журналів. Ось які результати показала програма AntConc, якою ми послуговувалися (з міркувань лаконічності наведено 15 одиниць):

Таблиця 3.1.1.3. Частота вживання маркованих одиниць у англомовних листах редакторів у жіночих журналах

№	Одиниця	Переклад	Частота
1	Ms	Звертання до жінки	22
2	Actress	Акторка	61
3	Girlie	Дівча	34
4	Mature	Зріла	53
5	Lesbian	Лезбійка	15
6	Wow	Вау	70
7	Probably	Ймовірно	324
8	Marvelous	Дивовижний	19
9	Mascara	Туш	108
10	Affection	Прихильність	43
11	Go through	Пройти, пережити	52
12	Overweight	З надмірною вагою	78
13	Lady-in-waiting	Жінка в очікуванні, вагітна	37
14	Cuticle	Кутикула	33
15	Hairstyler	Перукар (-ка)	16

Опираючись на отримані дані, можна зробити висновок, що у мові жіночих журналів та листів редакторів переважає відображення жіночої невпевненості та тяжіння до приблизних відомостей.

3.1.2. Марковані одиниці у англомовних чоловічих виданнях

Вплив соціальної статі на вербальну й невербальну комунікацію дав можливість говорити про існування гендерлектів – чоловічої та жіночої мов і, відповідно, двох культур – чоловічої та жіночої [52, с.106].

З психологічної точки зору можна стверджувати, що є безліч почуттів, образів та думок, що формуються у свідомості лише жінок чи чоловіків, і саме це є причиною вибору тих чи інших мовних засобів, що часто є звичними для однієї статі та необов'язковими для іншої [98].

На сьогодні побутує думка, що так зване чоловіче або маскулінне мовлення вивчене набагато менше, ніж жіноче. Феномен маскулінності та мови чоловіків недостатньо розкритий, особливо у порівнянні зі зростаючим масивом інформації про фемінне мовлення.

За А. Монтуорі чоловіча комунікація спрямована на маніпулювання та контроль, досягнення цілей та виконання конкретних завдань [114]. Чоловіки більш схильні дотримуватися правил, а також створювати їх, вони більш послідовні та дисципліновані. Представники чоловічої статі легко пристосовуються до свого місця у ієрархічній системі та здатні непохитно відстоювати свою позицію.

Учені вважають, що типовий чоловік агресивний, заповзятливий, незалежний, домінує, має ділові навички, легко приймає рішення, приховує емоції [52, с. 108]. Чоловіки між собою спілкуються про спорт, музику, відносини з жінками, техніку, зброю, останні новини та політичну ситуацію. Звісно, є винятки, коли чоловіки не захоплюються спортом чи не бажають торкатися політики і тд., проте частотність таких тем у розмовах чоловіків набагато вища, ніж у розмовах жінок.

Чоловічий стиль спілкування – активний і предметний, але водночас змагальний і конфліктний, він відрізняється емоційною стриманістю [94, с. 36].

Чоловічі журнали сьогодні є невід'ємними складовими видавничої діяльності по всьому світу. Кожен з нас чув про такі найвідоміші журнали для чоловіків як “XXL”, “Playboy”, “Men’s Health”, “Esquire” та ін. У чоловічому

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою журналі чоловік розкривається в першу чергу через гендерне начало (наприклад, роль і місце в соціумі, реалізацію своїх прав і можливостей тощо), статевий маркер також є важливим – він є об'єднуючим началом для читацької групи [127].

Як вважає М. Тарнавська, чоловіча преса – це преса, що розраховує передусім на чоловічого читача і служить його потребам і зацікавленням [92, с. 133].

О. Кукушкін твердить, що до типу періодичних видань для чоловіків «можна віднести видання, що декларують своєю цільовою аудиторією сильну стать або мають тематичне наповнення, адекватне колу зацікавлень чоловіків» [60, с.538].

Кожен чоловічий журнал має свої особливості, проте загалом вони висвітлюють приблизно одні й ті ж теми, що вважаються цікавими серед чоловіків. Наведемо приклад змістового наповнення чоловічого журналу через призму тем журналу “Maxim”:

- 15% змісту займають поради
- 15% - фотосесії
- 14% - чоловічий стиль (мода, тенденції, грумінг)
- 13% - секс і відносини (теорія, практика, психологія)
- 9% - люди (інтерв'ю та біографії)
- 6% - техніка (гаджети, аудіо, відео)
- 6% - події (країна та мир, історії та факти)
- 5% - культура (історія, релігія, наука)
- 5% - автомобілі (новинки, тюнінг, технології)
- 4% - розваги (гумор, конкурси, тести)
- 3% - спорт та фітнес
- 3% - географія (місця, подорожі, звичаї)
- 2% - здоров'я (медицина, харчування) [126].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Листи редакторів у чоловічих журналах частіше торкаються тем особистісних відносин, інтиму та протилежної статі, ніж листи редакторів жіночих глянців. Вони більш розкуті, проте дають чітко сформульовані поради й стратегії поведінки у тих чи інших ситуаціях. Саме листи редакторів відкривають нам справжню сутність чоловічого журналу.

У текстах листів редакторів англомовних чоловічих журналів ми виділяємо багато гендерно та адресатно маркованих одиниць різних рівнів. Проте варто зазначити також і відмінності на **фонетичному рівні**: типово чоловіча мова характеризується більш низьким рівнем основного тону, ширшим голосовим діапазоном, меншою здатністю до вільної зміни голосового регістру, більшою силою голосу, лабіалізацією та назалізацією [52, с. 109]. Також ми часто відзначаємо, що чоловічий голос звучить категорично, різко, владно і вагомо завдяки ширшому діапазону та більшій силі звуку.

На **морфологічному рівні** гендерні та адресатні відмінності листів редакторів виявляються в частотності вживання форм слів та певних частин мови. Вигуків та модальних дієслів на позначення непевненості зустрічається у чоловічих журналах, як і в чоловічій мові загалом, набагато менше, ніж у жіночих. Слова зі зменшувально-пестливими суфіксами вживаються лише на позначення предметів дуже маленького розміру або при звертанні до маленьких дітей. У чоловічому мовленні такі суфікси не є носіями емоції. Також чоловіки не відрізняються багатогранністю у сприйнятті навколишнього світу і, як наслідок, не вдаються до демінутивів.

На основі аналізу листів редакторів із популярних англомовних чоловічих видань гендерно та адресатно маркованими у чоловічих листах редакторів, на нашу думку, є:

- Суфікси, префікси та частки, що вказують на суб'єкта чоловіка: *-or, -er, -ist, -ian, -ean, -anic, -ant, -ent, he-, -man-, -male-, -ar, -ac, -iac, -ic, -ite, -ive, -ster, -yte*
- Прислівники вищого та найвищого ступенів порівняння: *the best, the most important, harder, faster, more effective etc*

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Заперечні та категоричні *no, any, never, not, don't, doesn't, didn't, won't, wasn't, weren't, hadn't, aren't, isn't* зустрічаються у чоловічій мові значно частіше

На лексичному рівні ми виділяємо такі гендерно та адресатно марковані одиниці, притаманні чоловічим листам редакторів:

- Терміни та професійна лексика (*double-page spread, longitude, hexagon, tangent, bug, obfuscation etc*), а особливо:
- Комп'ютерна термінологія (*SDK, tacit knowledge, tokenization etc*)
- Автомобільна термінологія (*bearing, steer, brake bias, carburetor etc*)
- Неологізми (*geobragging, staycation, noob, flabbergasted, quixotic etc*)
- Жаргонізми та сленг (*argy-bargy, doofer, gaffer, idiot box, numpty etc*)
- Широкий спектр ненормативної лексики

Ненормативну лексику поділяють на інвективи особистого (*pisshead, clot, nutter, gimp etc*) та соціального характеру (*hymie, Jap, slut, bullshit etc*), а також богохульства (*goddamn, Jesus etc*). Усі вони трапляються у листах редакторів з чоловічих глянців.

- Архаїзми, історизми (*puissant, sanguinolent, slay, galleon, vizor etc*)
- Діалектизми (*brat, bismarck, pop, mudroom, breezeway*)
- Дієслова наказового способу (*come, do, stop, tell etc*)
- Ідіоми, що мають історичне чи біблійне підґрунтя (*bite the dust, eye for eye, tooth for tooth, forbidden fruit, good Samaritan etc*)
- Слова, пов'язані з рибальством, полюванням, будівництвом (*window hood, aggregate, casting spoon, jigging, bleat, bedding area, browtine etc*)
- Грубі слова для характеристики жіночої статі (*frump, harridan, virago, battleaxe, wench, dragon lady, moll ect*)
- Слова, що вживаються лише до жінок (*sex kitten, bird, feisty, curvy, ditsy, frigid etc*)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Словосполучення зі словом «чоловік» на першому місці (*husband and wife, Adam and Eve, king and queen*)
- Слова та вислови на позначення сексуальних відносин (*horizontal mambo, act of darkness, attacking the pink fortress, bedroom rodeo etc*)
- Вислови *weaker sex, softer sex, gentler sex, frail sex, stronger sex, sterner sex, rougher sex*
- Вислови *man-to-man talk, smoking room talk, petticoat gossip, womanizer, mummy's boy etc*, що вказують на жіноче начало як на апріорі негативне, а на чоловіче – як на приклад стійкості та розуму
- Слово *virility* на позначення «чоловічої сили» (*From literal claims about the size of his manhood to his tough-guy incitements to violence to his veneration of the cartoonish macho Russian president Vladimir Putin, Trump is all about being the most virile, manliest, alpha man on the block*)
- Модальні дієслова *must, have to, can, will*
- Кваліфікатори-лімітатори (*a bit, slightly, kind of, a little etc*)
- Окремі тропи та стилістичні фігури

Для чоловічих листів редакторів найбільш притаманними є епітети (*charming, unbeatable, everlasting etc*), гіперболи (*I was starving and was about to eat a horse*), порівняння (*Enjoy that look of her eyes, luring like water in a desert*), метонімії (*You know now he was very close to losing his crown*) та оксюмори (*Those dead nails were trying to take a heart out of my chest*).

На **синтаксичному рівні** ми відслідковуємо такі особливості листів редакторів з чоловічих журналів:

- Розгорнуті висловлювання, повні речення (*They won't necessarily make you a better cook, but they will get you to cook more—it's hard to resist anything that feels like an extension of your hand*)
- Активні конструкції (*A rogue Great White Shark is eating people in a New England resort town, and a trio of brave men—a small-town*

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

sheriff, an oceanographer, and a surly sailor with his own past run-ins with sharks—are the only people who can stop it)

- Використання цитат і посилань на чужі висловлювання (*Bits and pieces from Henry Miller have found their way into my lyrics, especially while I was working on Yankee Hotel Foxtrot. “Quiver like a toothache... When we were still innocent enough to listen to poets...”*)
- Часте використання минулого часу (*That's not altered, that's just sped up*)

Чоловікам притаманна однолінійність спілкування, зосередженість на одній темі. Більш того, особливістю багатьох із них є так звана психологічна глухота [39]: розмовляючи, чоловіки не звертають уваги на те, що відбувається поруч і можуть не реагувати на репліки, що не пов'язані з темою бесіди. При цьому вони більше уваги звертають на суть висловлювання, деталі їх мало цікавлять, тому чоловіки не говорять більше, ніж потрібно для передачі основної інформації. Думки свої вони виражають прямо, логічно, крок за кроком вибудовуючи висловлювання, тому їх дратує жіноча звичка говорити натяками та про другорядне [52, с. 108].

Чоловіки частіше багатослівні, ігнорують коментарі, прагнуть контролювати тему та привертати увагу до своїх досягнень. Характерною ознакою чоловічої комунікативної поведінки є використання додаткових засобів, які знижують ефект мовленнєвого акту, спрямованого на посилення статусу адресата. Чоловікам менше притаманна стриманість у негативній оцінці.

Гендерні відмінності можна виділити також і в **невербаліці**. У чоловіків відслідковуються більш виражені та чіткі жести: вони, наприклад, активніше потирають очі, коли кажуть неправду. Є також жести, притаманні виключно чоловікам: почісування потилиці, потирання рук, удари кулаками по столу [52]. Міміка чоловіків набагато стриманіша, ніж у жінок, тому їхні емоції та переживання виявити буває набагато складніше. Сміх також є дієвим інструментом при чоловічій комунікації. Сміхом чоловіки стільки ж маскують

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою негативні емоції, скільки висловлюють позитивні. Погляд чоловіків, за дослідженнями, коротший на 1-3 секунди.

Тепер розділимо гендерно марковані та адресатно марковані одиниці за допомогою таблиці.

Таблиця 3.1.1.4. Гендерно та адресатно марковані одиниці різних рівнів у листах редакторів чоловічих виадань

Рівень/Одиниці	Гендерно марковані	Адресатно марковані
Фонетичний	Лабіалізовані голосні та назальні приголосні	
Морфологічний	<ul style="list-style-type: none"> Суфікси, префікси та частки, що вказують на суб'єкта чоловіка 	<ul style="list-style-type: none"> Прислівники вищого та найвищого ступенів порівняння Заперечення
Лексичний	<ul style="list-style-type: none"> Словосполучення зі словом «чоловік» на першому місці Вислови <i>weaker sex</i>, <i>stronger sex etc</i> <ul style="list-style-type: none"> Вислови, що вказують на жіноче начало як на апріорі негативне, а на чоловіче – як на приклад стійкості та розуму 	<ul style="list-style-type: none"> Терміни та професійна лексика Комп'ютерна термінологія Автомобільна термінологія Неологізми Жаргонізми та сленг Ненормативна лексика <ul style="list-style-type: none"> Архаїзми, історизми Діалектизми

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Дієслова наказового способу ▪ Ідіоми, що мають історичне чи біблійне підґрунтя ▪ Слова, пов'язані з рибальством, полюванням, будівництвом ▪ Грубі слова для характеристики жіночої статі <ul style="list-style-type: none"> ▪ Слова, що вживаються лише до жінок ▪ Слова та вислови на позначення сексуальних відносин ▪ Слово <i>virility</i> на позначення «чоловічої сили» <ul style="list-style-type: none"> ▪ Модальні дієслова <i>must</i>, <i>have to</i>, <i>can</i>, <i>will</i> ▪ Кваліфікатори-лімітатори
--	--	--

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

		<ul style="list-style-type: none"> Окремі тропи та стилістичні фігури
Синтаксичний		<ul style="list-style-type: none"> Розгорнуті висловлювання, повні речення Активні конструкції Використання цитат і посилань на чужі висловлювання Минулий час

Також ми наведемо приклади зі створенного нами корпусу англомовних листів редакторів з чоловічих видань. Для лаконічності знову візьмемо 15 маркованих одиниць та вкажемо частоту їхнього вживання.

Таблиця 3.1.1.5. Частота вживання маркованих одиниць у англомовних листах редакторів у чоловічих журналах

№	Одиниця	Переклад	Частота
1	The best	Найкращий	386
2	Never	Ніколи	1389
3	Fucking	Клятий	512
4	Wheel	Колесо	97
5	Eye for eye	Око за око	23
6	Frigid	Фригідна	74
7	Weaker sex	Слабка стать	351
8	Virility	«Чоловіча гідність»	158
9	Must	Повинен	265
10	A bit	Дещо, злегка	240

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

11	Slut	Шльондра	31
12	Memes	Меми	68
13	Womanizer	Бабій	22
14	Bug	Жучок	15
15	Policeman	Полісмен	183

Необхідно зазначити, що корпус підтверджує думку про надмірне вживання нецензурної лексики в чоловічих журналах, а також про те, що чоловіки жваво обговорюють жінок та інтимні відносини.

3.2. Переклад гендерно та адресатно маркованих одиниць жанру «Лист редактора» українською мовою

Поняття перекладу напрочуд складне та багатогранне. Переклад як термін подається М. Зарицьким, С. Влаховим, С. Флоріним, К. Чуковським у двох значеннях – процес перекладу та його результат [83]. Явище подвійної натури перекладу стало доброю традицією у наукових колах. Посилаючись на тлумачення, запропоновані такими дослідниками у сфері перекладознавства як Ньюберт, Віддовсон та ін., Белл пропонує розглядати цей термін навіть з трьох різних позицій: переклад як «процес», переклад як «результат» і як поняття, яке поєднує обидві попередні позиції [24, с. 71]. Як бачимо, природним є те, що існує чимало визначень для поняття «переклад».

За А. В. Федоровим **переклад** є, передусім, мовленнєвим утворенням, яке співвідноситься з оригіналом, зважаючи на особливості двох мов і належністю матеріалу, що перекладається, до певних жанрових категорій. Перекласти, на його думку, означає виразити засобами однієї мови правильно і повністю те, що вже було виражено засобами іншої мови [97].

І. А. Зимова та В. І. Єрмолович визначають **переклад** як «безперервний процес осмислення (формування і формулювання) сприйнятої думки – розуміння сенсу повідомлення на одній мові і перетворення цього сенсу в задум, формування та формулювання висловлювання іншою мовою» [40, с. 14].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

А. Д. Швейцер стверджував, що **переклад** можна визначити як: односпрямований і двофазовий процес міжмовної і міжкультурної комунікації, за якого на основі цілеспрямовного аналізу первинного тексту створюється вторинний текст, який замінює первинний текст у іншому мовному і культурному середовищі [105, с. 82].

В. С. Виноградов назвав **переклад** особливим мистецтвом, і з цим важко не погодитись. За Л. С. Бархударовим, переклад можна вважати певним видом трансформації, а саме – міжмовної трансформації [8].

На жаль, гендерні дослідження в українському перекладознавстві не дуже розвинуті. Проте одним з перших звернув увагу на роль гендеру при перекладі С. В. Засєкін, який у своїй праці «Психолінгвістичні аспекти перекладу» [36] подає стислий гендерний аналіз казок. До вітчизняних науковців, які торкалися теми інтерпретації, психолінгвістичних моделей перекладу, належать Р. П. Зорівчак, В. П. Беянін, М. І. Жинкін, І. М. Горєлов, В. А. Кухаренко, Л. В. Засєкіна, О. О. Залєвська та інші.

Наше суспільство, як і мова, залежать та базуються на певній ієрархічності, на нерівностях у статусі, можливостях, знаннях, досягненнях і тд. З огляду на це переклад не може бути абсолютно нейтральним процесом. На переклад-процес та переклад-результат впливає велика кількість чинників. Проте гендер є одним із найсучасніших факторів впливу на перекладацьку діяльність.

У широкому розумінні переклад залежить від національної культури рецептора, яка, в залежності від її фемінної/маскулінної спрямованості, звичайно є гендерно маркованою [50, с. 412]. Текст, безумовно, зазнає безпосереднього впливу також і перекладача, який також є гендерною особистістю. Перекладач є представником жіночої або чоловічої статі, а тому має характерну стилістику – вибір граматичних форм, лексичних уподобань, емоційну забарвленість і т.п.

На особливостях мовних засобів, які обирають жінки та чоловіки, ми зупинялися вище. Проте не менш важливим є те, як саме перекладачі будь-якої

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою статі та гендеру справляються із викликами гендерно та адресатно маркованих одиниць.

Часто при процесі перекладу буває неможливим використання буквального словникового відповідника, тому перекладачі вдаються до різного типу змін тексту оригіналу, а точніше – до перекладацьких трансформацій. Проблема перекладацьких трансформацій є однією з найактуальніших у сучасному перекладознавстві. Для того, щоб правильно відтворити зміст іншомовного тексту перекладачі вдаються до різноманітних трансформацій, які повністю або частково змінюють структуру речень, словосполучень чи окремих слів вихідного тексту. До теми трансформацій у процесі перекладу зверталися І. В. Арнольд, В. Г. Гак, В. Н. Комісаров, Л. К. Латишев, С. Є. Максимов, Р. К. Мин'яр-Белоручев, Я. Й. Рецкер, О. Л. Семенов, С. Г. Тер-Мінасова, Г. Д. Томахін, А. В. Федоров та інші [63].

О. О. Селіванова говорить, що **трансформація** є основою перекладу і полягає в «зміні формальних (лексичні або граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту при збереженні інформації, призначеної для передачі» [84, с. 536].

Я. Й. Рецкер називає **трансформації** прийомами логічного мислення, які допомагають розкрити значення іншомовного слова в контексті та знайти відповідник, що не збігається зі словником [80, с. 38].

О. Л. Семенов визначає **трансформацію** як «міжмовні перетворення з метою досягнення еквівалентності текстів оригіналу та перекладу (з метою збереження функціонального впливу повідомлення)» [86, с. 68].

Існують три основні причини використання перекладацьких трансформацій, їх наводить Л. К. Латишев [63, с. 103]:

- розходження норм в мовах тексту перекладу та тексту оригіналу
- розходження в системах мов оригіналу та перекладу
- неспівпадіння узусу, діючого в середовищі носіїв мов оригіналу та перекладу.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Основними характерними рисами перекладацьких трансформацій є міжмовний характер та цілеспрямованість на досягнення адекватності перекладу [86, с. 148].

А. М. Фітерман та Т. Р. Левицька, у спільній праці виділяють три типи перекладацьких трансформацій [61, с. 56]:

- граматичні трансформації, до яких відносяться перестановки, опущення і додавання, перебудови та заміни пропозицій;
- стилістичні трансформації, до яких належать такі прийоми, як синонімічні заміни та описовий переклад, компенсація та інші види замін.
- лексичні трансформації, які включають в себе заміну і додавання, конкретизацію і генералізацію понять.

Ж. Дарбельне і Ж. П. Віне поділили прийоми, які використовуються під час перекладу на дві групи [19, с. 157]:

- Прийоми прямого перекладу
  - Дослівний переклад
  - Запозичення
  - Калькування
- Прийоми непрямого перекладу
  - Адаптація
  - Модуляція
  - Транспозиція
  - Еквіваленція

Як бачимо, існує чимала кількість класифікацій перекладацьких трансформацій, що свідчить про їхню актуальність та значимість.

Л. К. Латишев пропонує таку класифікацію [63]:

- Морфологічні – заміна однієї категоріальної форми іншими або кількома
- Синтаксичні – зміна синтаксичної функції слів і словосполучень;
- Стилiстичні – зміна стилістичного забарвлення відрізка тексту

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Семантичні – зміна не лише форми вираження змісту, але й самого змісту, за допомогою якого описана ситуація;
- Змішані – лексико-семантичні та синтаксично-морфологічні [34, с. 148].

Я. Й. Рецкер поділяє трансформації на граматичні, до яких належать заміни частин мови або членів речення, та лексичні, що включають конкретизацію, генералізацію, диференціацію значень, компенсацію втрат, що виникають у процесі перекладу та ін [80, с. 87]. Таку класифікацію ми вважаємо найоптимальнішою та надалі послуговуватимемось нею. Найчастотнішими трансформаціями при перекладі англомовних листів редакторів виявилися саме лексичні (транслітерація та транскрипція, калькування, описовий переклад, гіперонімічне перейменування, генералізація, конкретизація, емпатизація та нейтралізація) та граматичні (функціональна заміна, антонімічний переклад, додавання, вилучення) трансформації.

Переклад маркованих одиниць буде доречно проілюструвати за допомогою листів редакторів з популярних англомовних журналів, що були перекладені для української аудиторії. На жаль, друкованих журналів українською доволі мало, тому були залучені й українські версії цих журналів з мережі Інтернет. Також ми зупинимось на листах редакторів, що були перекладені власноруч за допомогою словників, адже переклад англійською відсутній.

3.2.1. Відтворення маркованих одиниць у бінарних листах редакторів

Через свою нелегку історію українська мова лише у XXI столітті починає набирати популярності. Саме тому процес відтворення англомовних листів редакторів українською має характерні особливості. Звичною справою є тенденція відсіювати якнайбільше другорядної інформації, залишаючи лише основні відомості для скорочення часу, потрібного на переклад, та економії мовних засобів. Завдяки такому підходу українські відповідники аналізованих нами листів редакторів є зазвичай коротшими за оригінали, а певних речень і

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою абзаців їм бракує взагалі. Проте навіть у коротких україномовних редакторських колонках можна відслідкувати використання ряду перекладацьких трансформацій.

Слова, що містять марковані одиниці морфологічного рівня перекладаються разом зі своїми лексемами здебільшого за допомогою словникових відповідників. Тому ми зупинимось на двох групах трансформацій: лексичних та граматичних.

При **лексичних трансформаціях** здійснюється заміна окремих лексичних одиниць з тексту-оригіналу не їхніми прямими словниковими відповідниками, а словами чи висловами, що найточніше передають значення одиниць та забезпечують адекватність перекладу. Саме ці трансформації використовувалися найчастіше при перекладі англомовних листів редакторів як жіночих, так і чоловічих журналів. Звернімося детальніше до використаних трансформацій.

Спершу звернемо увагу на калькування. **Калькування** – це відтворення комбінаторного складу слова або словосполучення, коли складові частини слова або фрази перекладаються відповідними елементами мови перекладу [45].

Ш. Баллі вперше використав термін «калька» у своїй праці «Французька стилістика» у 1909 році. На його думку кальки – це слова та вирази, які утворені механічно, шляхом буквального перекладу, за зразком виразів, перекладених з іноземної мови [7, с. 69]. Проте калькування не є абсолютно механічним відтворенням тексту оригіналу в тексті перекладу. Зазвичай калькування супроводжується певними змінами, як наприклад змінами афіксів, відмінкових форм, порядку слів тощо.

Калькуванням зазвичай перекладають терміни, аббревіатури, власні назви та частовживані слова. За допомогою такої трансформації було перекладено 6,9% одиниць (67 од.) англомовних листів редакторів. Методом калькування перекладені одиниці різних рівнів та видів, тому доречним буде навести декілька основних видів кальки [48, с. 183]:

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Лексична – слово, яке створено за іноземною словотворчою моделлю, але з матеріалу іншої мови (*Atom arsenal* – *запас ядерної зброї*)
- Семантична – отримання словом нового, переносного значення під впливом іноземного слова (англійське *trait* набуло значення *риса*, хоча було запозичене з французького *trait* – *лінія, штрих*)
- Синтаксична – наслідування іншомовної моделі конструкції, наслідування порядку слів і тп.
- Фразеологічна – буквальный переклад іноземного звороту по частинах (*soap opera* – *мильна опера*; *leap of faith* – *стрибок віри*)

У листах редакторів українською мовою калькуванням були перекладені наступні марковані одиниці:

- Власні назви (*United States* – *Сполучені Штати*, *United Nations Organisation* – *Організація Об'єднаних Націй* etc)
- Різноразні терміни (*single-row engine* – *однорядний двигун*; *internal combustion engine* – *двигун внутрішнього згорання* etc)
- Фразові дієслова (*to go through* – *проходити через*, *to climb up* – *здиратися вище* etc), проте, звісно, не всі фразові дієслова перекладаються буквально. Навпаки, більшість із них мають відповідники, що сильно відрізняються від англомовних варіантів: *to go round* – *вистачати на всіх*, *to bring up* – *виховувати тощо*.
- Окремі фразеологізми (*to lose one's head* – *загубити голову*; *time is money* – *час – це гроші* etc)
- Слова та вислови ввічливості (*I'd be very happy if you...* – *Я була б дуже щаслива, якби ви...* etc)
- Варваризми (*There's nothing to be done then. C'est la vie!* – *Нічого не можна зробити, це життя!* etc)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Сленг, вульгаризми, жаргонізми (*bookworm* – книжковий черв'як, *pass-fail* – залік-незалік *etc*)
- Евфемізми (*unkind* – недобрий; *pass away* – відійти; *lady-in-waiting* – дама в очікуванні *etc*)
- Вислови на позначення сексуальних відносин (*horizontal tambo* – горизонтальне мамбо; *merry night* – весела нічка *etc*)
- Неологізми (*antihero* – антигерой *etc*)

Наступним перекладацьким прийомом необхідно зазначити **транскодування**, що поєднує в собі **транскрипцію** як формальне пофонемне відтворення вихідної лексичної одиниці за допомогою фонем мови перекладу, та **транслітерацію** – формальне побуквенне відтворення вихідної лексичної одиниці з допомогою алфавіту мови перекладу [43, с. 75].

Транскодування є доволі поширеним перекладацьким прийомом, незалежно від сфери та мети перекладу. Воно дозволяє нам глибше зануритися у іноземну культуру, якнайточніше передати усі аспекти тієї чи іншої одиниці. Завдяки транскрипції та транслітерації створюється певний експресивний потенціал: у контексті слів рідної мови транскрибоване слово виділяється як чуже, надає предмету, який воно позначає, конотацій небуденності, оригінальності [16]. Наразі відслідковується більше тяжіння до транскрипції, а от у радянському минулому вона значно поступалася транслітерації.

Транскрипція створює і ряд труднощів. По-перше, причиною транскрипційних труднощів є те, що історичний розвиток англійської орфографії призвів до її значних розбіжностей у вимові, до великої кількості невимовних або вимовних в різних словах по-різному букв і буквосполучень. До прикладу, в топонімі *Wall-Street* буквосполучення 'al' транскрибується як 'o', тому переклад виглядатиме як *Вол-стріт*. Проте слово *allegro*, що для англійської є запозиченням, при транскрипції з англійської, а не з італійської матиме вигляд *елегро*. До того ж, усі ми знаємо й доволі довгий список слів з буквосполученням –al-, що читається, як /el/: *valley, malfunction, maldistribution, calculation etc.*

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Іншою важкістю є відсутність в українській мові ряду фонем, наявних в англійській. Таких як, наприклад, фонemi /θ/ та /ð/, представлені буквосполученням th. Іноді вони транскрибуються зі звуком /з/, іноді – зі звуком /с/, а також – звуком /т/.

По-третє, англійська вимова не є однаковою на теренах різних країн. Будь-які американські терміни можуть звучати зовсім не так, як вони вимовляються англійцями чи носіями англійської мови у ролі вторинної по всьому світу.

Саме через ці та інші причини перекладачі часто використовують транслітерацію. Вона дозволяє бути якомога ближче до оригіналу. Транслітерація відрізняється від практичної транскрипції своєю простотою та можливістю введення додаткових знаків. Транслітерація використовується в мовах з різними графічними системами (наприклад, англійська і українська), але літери (чи графічні одиниці) цих мов можна поставити в якусь відповідність один одному.

Транслітерація має як недоліки, так і переваги. Переваги очевидні: письмовий варіант не спотворюється, його носій має універсальну, незалежну від мови, ідентифікацію. Інколи дуже важко відновити вихідну форму того, що подано в українській транскрипції, читачеві може бути важко зрозуміти, що, наприклад, «тіні-уїні» в оригіналі буде виглядати як “teeny-weeny”, а «емері борд» – саме “emery board”. Тому іноді транслітерація є доречнішою, хоч і не обов’язково милозвучною.

За нашими підрахунками у листах редакторів транскодуванням було перекладено 9,8 % одиниць (95 од.), а саме:

- Фативи-процесиви (*okay – окей; “The movie is not that interesting, but the picture is stunning.. So alright then” – «Фільм не такий уже й цікавий, проте картинка просто неймовірна.. Ну що ж.. Олрайт, так би мовити» etc*)
- Назви кольорів (*indigo – індиго, ochre – охра, fuschia – фуксія etc*)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Окремі назви одягу, аксесуарів (*cardigan* – кардиган, *pyjamas* – піжама, *jeans* – джинси *etc*)
- Професіоналізми (*catharsis* – катарсис, *collectivism* – колективізм, *framing* – фреймінг *etc*)
- Неологізми (*freelance* – фріланс, *meme* – мем, *crowdsourcing* – краудсорсинг *etc*)
- Елементи «дитячого мовлення» (*itsy-bitsy* – імсі-бімсі, *kitty* – кітті, *easy-peasy* – ізі-нізі *etc*)
- Сленг, жаргон, вульгаризми (*loser* – лузер, *skinhead* – скінхед *etc*)

Провідним засобом перекладу в сучасній перекладацькій практиці є транскрипція зі збереженням деяких елементів транслітерації. Оскільки фонетичні та графічні системи мов значно відрізняються одна від одної, передача форми слова мови оригіналу мовою перекладу є завжди певною мірою умовною та приблизною [118]: *absurdist* – абсурдист; *kleptocracy* – клептократія.

Наступною трансформацією стане генералізація та протилежна їй конкретизація. **Генералізація** – це заміна одиниці мови оригіналу, яка має вужче значення, одиницею мови перекладу з ширшим значенням.

Застосування прийому генералізації зумовлюється різними стилістичними нормами англійської та української мов, відмінностями синтагматичної сполучуваності відповідників в обох мовах, а також розбіжностями в лексико-семантичних системах мов [71, с. 204].

Звуження, або **конкретизація**, значення лексеми в мові оригіналу здійснюється в тих випадках, коли ступінь інформаційної впорядкованості мовної одиниці в оригіналі нижче, аніж ступінь упорядкованості відповідної смислової одиниці в мові перекладу [124]. Конкретизація при перекладі потребує також певних граматичних трансформацій. Зрозуміло, що цей спосіб перекладу частіше застосовують тоді, коли перекладаються слова із дуже широким значенням на кшталт *thing*, *matter*, *piece*, *affair*, *unit*, *claim*, *concern*, *fine*, *good*, *to be*, *to do*, *to get*, *to come* тощо [44, с. 40].

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

За допомогою генералізації та конкретизації було перекладено 13,4% маркованих одиниць (130 од). Основними серед них можна назвати:

- Модальні дієслова (*"How many times have you experienced the thought "I would like him to help me"?"* – «Скільки разів у вас була думка: «Хочу, щоб він мені допоміг»?»)
- Архаїзми, історизми (*Do not pretend that you haven't imagined your own knight on a white steed* – Тільки не робіть вигляд, що ви не уявляли свого лицаря на білому коні)
- Діалектизми (*Where is my dough?* – Де мої гроші? *It is a well-known fact that every employee wishes to find a cute dwell nearby.* – Усім відомо, що кожен працівник прагне знайти непоганий будинок неподалік від роботи.)
- Назви аксесуарів, одягу, приладів та інструментів (*She was wearing all those earrings, bracelets and collars that were making her gorgeous and precious herself.* – На ній були усі ті різноманітні аксесуари, що робили її саму неймовірною.)

Наступними трансформаціями будуть нейтралізація та емпатизація.

Нейтралізація трапляється при перекладі текстів, в яких, крім логіко-понятійної основи – актуальної інформації, є ще й емоційно-експресивний складник – художньо-естетична інформація [25, с. 38].

Емпатизація або експресивізація передбачає переклад загальноновживаного, нейтрального слова одиницею із емоційно-експресивним забарвленням. Обидва ці прийоми допомагають зменшити так звану прірву між культурами, зробити певні поняття ближчими та зрозумілішими. Проте занадто частотне їх використання віддаляє текст перекладу від оригіналу та позбавляє його авторського задуму. 8,04% одиниць (78 од.) було перекладено за допомогою емпатизації та нейтралізації. Це здебільшого були:

- Емоційні прикметники (*joyful, delighted* – радіий; *fierce* – сильний etc)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Слова на позначення почуттів (*affection, passion, devotion* – *прив'язаність, любов; love* – *шалена пристрасть etc*)
- Сленг і вульгаризми (*dyke* – *лезбійка, witch* – *стара, shut the fuck up* – *замовкни etc*)
- Слова на позначення фізичних та психологічних вад, недоліків у зовнішності та тп., а також слів, пов'язаних зі смертю та воєнними діями (*pass away* – *померти; die* – *відійти; unresponsive* – *у комі etc*)
- Конструкції з емпатичним *do* (*I do want you to be in your room now!* – *Я все ж хочу, щоб ти сидів у своїй кімнаті! Again I'm writing my "I do miss you"* – *І знову я пишу своє «сумую» etc*)

Тепер зупинимося на особливо цікавому прийомі під назвою гіперонімічне перейменування або перенесення. **Гіперонімічне перейменування** – досить поширений метод відтворення реалій або слів, що можуть викликати нерозуміння у адресата. Воно уособлює певне узагальнення та надає реаліям іноземної культури рис культури адресата. Гіперонімічне перейменування може знизити присутність авторського стилю в тексті, але може й певною мірою одомашнити певні мовні одиниці. Іноді саме такий прийом є єдиним можливим для розкриття змісту та контексту сказаного, він дозволяє провести паралель між, здавалося б, далекими поняттями. Серед проаналізованих одиниць було знайдено 2,1% (20 од.) маркованих одиниць, що були донесені до читача шляхом гіперонімічного перейменування. Серед них основними є:

- Фразеологічні одиниці (*put by for rainy day* – *відкласти на чорний день; when pigs fly* – *як рак на горі свисне etc*)
- Елементи дитячого мовлення (*mummy* – *матуся; bzzz* – *румррррум etc*)
- Сленг і вульгаризми (*booze* – *бухло, hundo p* – *точняк; bird* – *мелічка; etc*)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

- Діалектизми (*rannie – пательня; crambo-clink – мазня; crumps – сич; cuddle-me-buff – нивас etc*)

Другим типом знайдених нами трансформацій є граматичні трансформації. Далі ми зупинимося на функціональній заміні, додаванні, вилученні та антонімічному перекладі. Бархударов Л. С. поділяє функціональну заміну на такі види:

- Заміна форми слова
- Заміна частин мови
- Заміна членів речення
- Синтаксичні заміни в складному реченні [8, с. 194]

Серед маркованих одиниць у листах редакторів заміні підлягали такі:

- Активні/пасивні конструкції (*Can you name anything by which the best actor can be distinguished? – А ви можете назвати щось таке, що допоможе відрізнити найкращого актора?*)
- Конструкції з минулим часом (*Yes, dear, he was hunting and now he seeks for some care! – Що ж, люба, він полює і вимагає ласки повсякчас!*)
- Складні речення (*You obviously think we have no idea where we are, when we are in such a dimension. – Ви явно гадаєте, що перебуваючи у такому вимірі, ми не маємо й гадки, де ми.*)
- Прислівники (*His mansion is situated somewhere in California, next to his sister's one. – Його маєток знаходиться десь в Каліфорнії та межує з маєтком його сестри.*)

Додавання та вилучення є доволі частотними прийомами при перекладі з англійської мови українською. Українській мові необхідно більше мовних засобів для повного вираження змісту, у той час як англійська, будучи аналітичною мовою, все більше схиляється до економії мовних зусиль. Часто доводиться розтлумачувати англійський текст додаванням певних реалій, деталей, слів, що додають певного забарвлення. Перекладачі також вдаються і

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою до вилучення, аби не перекладати одиниці, що мають багато значень, застарілі вислови чи деталізовані описи звичних речей. Дехто робить це задля економії часу або ж для усунення складнощів при перекладі. У наших листах редакторів часто були опущені історизми, емоційні прикметники, назви деталей різноманітних пристроїв, прислівники, назви аксесуарів, звертання, ідіоми та ненормативна лексика. Додавалися ж:

- Займенники та сполучники (*They were silently playing with the toys I bought last year. – Вони мовчки гралися іграшками, що я купив минулого року.*)
- Слова, що не дозволяють порушити мовну норму (*Dreaming to begin a new book? – Мрієш почати читати нову книгу?*)
- Слова штат, округ, регіон, област і тп (*LA, California – Лос-Анджелес, штат Каліфорнія*)
- Словосполучення для пояснення професії, національності (*Ridley Scott is planning to film something truly incredible in the nearest future. – Рідлі Скот, відомий режисер та продюсер, скоро збирається відзняти щось неймовірне.*)

Дуже цікавим та популярним є також антонімічний переклад. **Антонімічний переклад**, який зустрічається в перекладознавчій літературі, є неточним, оскільки слово, що перекладається, не замінюється на антонім у мові перекладу, а змінює лише форму на протилежну, тоді як його зміст, значення залишається без особливих змін. Тому для позначення означеного способу перекладу краще використовувати термін «**формальна негативація**», в якому підкреслюється саме зміна форми слова або словосполучення і не йдеться про антонімічність як таку, що пов'язана із зміною змісту на протилежний [44, с. 316]. Існує три види антонімічного перекладу:

- Негативація (заміна слова без негативного префікса на слово з ним)
- Позитивація (заміна слова з негативним префіксом на слово без нього)
- Анулювання двох негативних компонентів (*not dishonest – щирий*)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Антонімічний переклад було застосовано для таких одиниць:

- Прикметники (у тому числі з часткою *not* або з *merely*, *hardly*, *slightly*, *absolutely*) (*not impossible* – цілком можливо, *undesirable* – відхилений)
- Фразеологізми (*to have clean hands in the matter* – не мати відношення до справи *etc*)
- Складні речення зі словами *unless*, *until* (*Of course, we will all wait for him to do anything, at least something, to stop this show, until I come back*)

Як бачимо, професійні перекладачі часто вдаються до різного виду трансформацій. Через це вони завжди будуть предметом поглиблених досліджень, адже людство шукає універсальних способів досягнення адекватного та еквівалентного перекладу. Найчастотнішими у листах редакторів виявилися транскодування та генералізація/конкретизація із 95 і 130 одиницями, перекладених за їхньої допомоги.

3.2.2. Переклад маркованих одиниць з англомовних листів редакторів за допомогою словника

На сьогодні число російськомовних журналів значно перевищує число україномовних. Проте наразі докладається багато зусиль для того, щоб ця ситуація змінилася. Існує чимало цікавих англомовних глянців, що не були перекладені українською або навіть не мають російських відповідників у нашій країні. Через це ми вирішили провести невелике дослідження та перекласти ряд таких журналів українською самостійно та за допомогою друкованих та онлайн словників. Серед журналів, з якими ми працювали, такі: *Mental Floss*, *Time*, *Yes*, *Fan the Fire*, *BBC Focus*, *Clash*, *Hello*, *Loud and Quiet*, *InStyle*, *Town&Country*, *Allure*, *Porter*, *Working Mother*, *Iron Man*, *GQ*.

Загалом тенденції бінарних листів редакторів у власному перекладі також повторюються. Калькування, транскодування, використання прямих словникових відповідників стали найчастотнішими прийомами у нашому

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою процесі перекладу. Проте зустрічалися й одиниці, над якими доводилося працювати довше. Це, звісно, фразеологізми, реалії, сленг та неологізми. Тепер зупинимося на них детальніше.

Дослідники стверджують, що фразеологічні одиниці становлять найбільші труднощі для перекладу, оскільки їм властивий «найбільший ступінь екстралінгвальності» [82, с. 84]. Основним завданням при перекладі фразеологічних одиниць є відтворення їхніх стилістичної забарвленості та змісту. Справедливо вважається, що найкращим способом перекладу таких одиниць є знаходження фразеологічного відповідника (еквівалента) у мові перекладу. Еквіваленти можуть бути абсолютними, тобто такими, що цілком збігаються з оригіналом у всіх його аспектах, а також відносними, тобто тими, що збігаються за значенням та стилем, проте мають незначні граматичні або ж лексичні відмінності.

Абсолютних та відносних еквівалентів у мовах ми можемо знайти небагато, адже фразеологічні одиниці є насамперед носіями культурного навантаження, а оскільки українська та британська або ж американська культури є доволі різними, то і фразеологізми будуть мати різне підґрунтя та форму вираження. Часто еквівалентними є фразеологічні одиниці біблійно-міфологічного характеру, адже вони мають універсальне для багатьох мов походження.

Серед фразеологічних одиниць з існуючими еквівалентами, які нам довелося перекладати самотійно, ми знайшли наступні:

- Біблійно-міфологічного походження (*The apple of discord; Achilles heel; the blind leading the blind; a drop in the ocean; eye for eye; a good Samaritan; in the twinkling of an eye; wash your hands ma wolf in ship's clothing*)
- Решта одиниць з відповідниками (*to give one's hand and heart; a broken heart; as free as a bird; beauty and the beast; to look a gift horse in the mouth; to have a head on one's shoulders*)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Наступним варіантом перекладу є знаходження одиниці з однаковим значенням, проте різною формою вираження та емоційно-понятійною основою. Таких фразеологізмів було найбільше у нашій роботі. Наприклад, *he that sleeps with dogs must rise up with fleas* – з ким поведешся, від того й наберешся; *we don't kill a pig every day* – не все кому масляна; *be a dab hand at sth* – собаку з'їсти; *a back-room deal* – підкилимна гра; *ace in the hole* – туз в рукаві; *a wicked blow* – ніж у спину та багато ін.

У випадку, якщо жоден із вищенаведених прийомів не дає бажаних результатів, вдаються до описового перекладу. Фразеологізмів, перекладених описово, виявилось у нашій роботі найменше. Це були, до прикладу, *to buy a pig in a poke* – прийняти на роботу незнайому людину; *peering Tom* – людина з нездоровою цікавістю, що таємно стежить за іншими.

Необхідно наголосити, що серед масиву усіх фразеологізмів є ті, що відносяться лише до чоловіків та лише до жінок. До знайдених нами фразеологізмів, що стосуються чоловіків належать *confirmed bachelor*, *squaw man*, *father figure*, *prince charming*. Слід також відмітити, що ці фразеологізми не лише мають в собі компонент на позначення чоловіка, але й вживаються лише на позначення певних рис чи характеристик чоловіка. До знайдених жіночих фразеологізмів належать: *common scold*, *to walk the streets*, *woman of ill repute*, *kept woman*, *the little lady*, *woman of many parts*. За аналогією, ці ідіоми позначають риси лише жінок. Здебільшого «виключно жіночі» фразеологізми мають негативну конотацію.

Складнощі при перекладі викликають також реалії. Вони мають чітко виражений національний колорит та невід'ємно пов'язані із культурою та менталітетом народу. **Реалії** – це предмети матеріальної культури, які характерні для того чи іншого народу, національності чи общини, а в лінгвістиці і перекладознавстві реаліями називають слова та вирази, які позначають ці предмети [121]. Існує чимало класифікуй реалій, проте основними типами є: географічні, етнографічні та суспільно-політичні реалії.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Традиційно реалії перекладають сімома способами, що наведені нижче. Прикладами проілюстровані ті з них, які ми використовували для перекладу маркованих реалій у листах редакторів.

- Транскодування (*lend-lease* – ленд-ліз; *duplex* – дуплекс)
- Калькування
- Семантичний неологізм (створення нового слова (*jitterbugging* - джиттербагінг))
- Узагальнення (*neon tetra* – риба-неон)
- Ситуативний відповідник (*glider* – ситуативно планер, проте може перекладатися як безпілотник та глайдер)
- Описовий переклад (*Vogue* - *Vogue*. Журнал для жінок)
- Контекстуальний переклад

За Г. Менкеном, **сленг** – це категорія загального поширення, що перебуває за межами загальноприйнятих мовних норм [113]. Е. Патрідж [116] і його послідовники Дж. Грінок та Г. Кіттрідж [107, с. 158] визначають сленг як існуючі в розмовній сфері досить неміцні, нестійкі, ніяк не кодифіковані, а часто й зовсім невпорядковані й випадкові сукупності лексем, що відображають суспільну свідомість людей, які належать до певного соціального або професійного середовища.

Переклад сленгу є важким, проте дуже цікавим процесом, адже саме сленг відображає емоційний, духовний та фізичний стан суспільства, а особливо – молоді. Під час перекладу сленгізмів ми використовували такі прийоми:

- Транскодування (*fastfood* – фастфуд; *Ben Franklin* – Бен Франклін (стодоларова купюра); *speech* - спіч etc)
- Калькування (*party addiction* – вечіркозалежність etc)
- Україномовний еквівалент (*cop* – поліцейський (хоча «коп» також можливе); *FYI* (*for your information*) – до вашого відома etc)
- Описовий переклад (*ass sucker* – той, хто намагається прислужитися перед босом etc)

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Насамкінець, зупинимось на перекладі неологізмів. Особливість неологізмів, а разом з тим і важкість при їх передачі, полягає в тому, що вони досить пізно фіксуються або взагалі не фіксуються словниками [93, с. 34]. Неологізм – це доволі відносне поняття, адже така одиниця ще не увійшла у вжиток, не відображається у словнику та не має стійкого значення, яким користується велика кількість мовців. Переклад неологізмів зазвичай здійснюється транслітерацією чи транскрипцією, проте поширеними також є калькування та описовий переклад. Ось приклади неологізмів, що зустрілися нам у англомовних листах редакторів: *chat* – чат, *skyping* – спілкування по скайпу, *workaholic* – роботоголік, *meme* – мем, *dot-community* – група компаній, що ведуть бізнес в Інтернеті, *blog* – блог, *vlog* – влог, *bitcoin* – біткоїн, *hashtag* – хештег, *app* – додаток, *cyberspace* – кіберпростір etc.

У результаті роботи стало зрозуміло, що найскладнішими для перекладу одиницями є національно або особистісно забарвлені одиниці, що не мають жодної універсальності. Саме через це найчастішими перекладацькими трансформаціями виявилися найпростіші з них, а саме транскодування та калькування.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

Дослідження гендерно та адресатно маркованих одиниць різних рівнів дозволило нам охопити усі можливі відмінності між мовою чоловіків та жінок, виокремити найчастотніші мовні засоби у жіночих та чоловічих листах редакторів та англомовній публіцистиці загалом, відслідкувати, як гендер впливає на процес та результат перекладу та виокремити найбільш уживані перекладацькі трансформації. Ми також долучилися до перекладу публіцистичного дискурсу, перекладаючи листи редакторів, та пересвідчилися, що він має свої особливості, які дозволяють йому диктувати та відображати настрої суспільства.

Ми створили три корпуси із листами редакторів з чоловічих (приблизно 72 тис. слів) та жіночих журналів (приблизно 48 тис. слів), а також загальний корпус на 120 тис. слів. Наші корпусні дослідження показали, що елементи чоловічого мовлення зустрічаються набагато частіше у більшості глянців, а також довели, що марковані жіночою статтю мовні одиниці мають здебільшого негативну конотацію. До того ж, серед слів на позначення жінок ми бачимо набагато більше вульгаризмів та сленгізмів.

Ми також дійшли до висновку, що при відтворенні маркованих одиниць з англомовних листів редакторів українською мовою найчастіше використовувалися наступні перекладацькі трансформації: транскодування (9,8%) та нейтралізація/емфатизація (8,04%), генералізація та конкретизація (13,4%).

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи та аналізуючи все вищесказане, можна зробити такий висновок: незважаючи на популярність гендерно коректної мови, вона все ще викликає складнощі при перекладі та потребує глибшого вивчення. Гендерно маркована мова у публіцистиці має свої особливості, які й впливають на процес та результат перекладу. По-друге, хоча теорія дискурсу вже досить тривалий час опрацьовується і досліджується вченими-лінгвістами, загальновизнаного підходу та універсального визначення поняття «дискурс» ще й досі не існує.

У першому розділі цієї роботи ми намагалися пояснити поняття «дискурс», окреслити особливості публіцистичного дискурсу та певні функції, що він виконує у сучасному суспільстві. Також ми зупинилися на ознаках інших стилів у сучасній англomовній публіцистиці та навели ряд основних характеристик жанру «Лист редактора».

Орієнтація суспільства на цінності кожної окремої людини в ньому призводить до все більшого розвитку гендерних досліджень у світі. Поняття «гендер» та «гендерна рівність» стають усе більш популярними. Наразі світова спільнота прагне до гендерної коректності та грамотності, а відповідність публіцистичного дискурсу потребам гендерної нейтральності є одним із головних завдань сьогодення, адже саме публіцистика значним чином впливає на усіх нас.

У другому розділі роботи ми зробили розвідку в процес популяризації гендерних питань в Україні та світі й зупинилися на гендерному аспекті англomовних листів редакторів. Було наведено чимало прикладів використання гендерно маркованої та гендерно нейтральної лексики. Проглянувши чималу кількість англomовних листів редакторів можна дійти висновку, що тенденція використовувати гендернонейтральні одиниці є зараз однією з найбільш популярних. Звісно, така лексика поки що перебуває на стадії розвитку, проте переорієнтація на рівність між статями стає усе більш відчутною.

У третьому розділі ми проаналізували способи перекладу виділеної нами гендерно та адресатно маркованої мови у англomовних листах редакторів.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Також провели межу між гендерно маркованими та адресатно маркованими одиницями різних рівнів, навівши основні відмінності чоловічої та жіночої мови.

Основними висновками нашого дослідження є наступні твердження: редактори популярних жіночих та чоловічих журналів пишуть адресатно марковані тексти, що будуть легко сприйматися цільовою аудиторією; переклад маркованих одиниць часто є складним процесом та потребує ряду перекладацьких трансформацій, найчастішими з яких є генералізація/конкретизація, транскодування, емпатизація/нейтралізація та описовий переклад; чоловічі журнали характеризуються більшою кількістю сленгу, неологізмів, термінів та вульгаризмів та менш коректною лексикою загалом, а жіночі видання рясніють експресивно забарвленими одиницями та зловживають евфемізацією.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналитические жанры газеты: Хрестоматия. — М.: Изд-во МГУ, 1989. — 236 с.
2. Андрусак І. В. Англійські неологізми кінця ХХ століття як складова мовної картини світу: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / І.В. Андрусак. — Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2003. — 268 с.
3. Аніщенко І. М. Феномен адресатності в умовах невластне-прямого мовлення персонажів художнього твору / І. М. Аніщенко. — Хмельницький. — 5 с.
4. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. — Л., 1981. — 423 с.
5. Арутюнова Н. Д. Фактор адресата // Изв. АН СССР. Сер. Лит. и яз. — 1981. — Т. 40. — №4
6. Багдасарян М.А. Прагматический аспект функционирования фразеологических единиц в газетном тексте сатирической направленности / М.А. Багдасарян // Прагматические аспекты лексикологии и стилистики французского языка: Сборник научных трудов [редкол.: З.Н. Волкова (отв. ред.) и др.]. — М.: Московский пед. институт иностр. языков им. Мориса Тореза. — 1987, Вып. 292. — с. 21-30
7. Балли Ш. Французская стилистика / Ш. Балли. — М., 1961.
8. Бархударов Л. С. Язык и перевод / Л. С. Бархударов. — М.: "Международ. отношения", 1975. — 239 с.
9. Бахтин М. М. Проблема тексту у лінгвістиці, філології та інших гуманітарних науках / М. М. Бахтин // Антологія світової літературнокритичної думки ХХ ст. — Львів: Літопис, 1996. — 318 с.
10. Бенвенист Э. Общая лингвистика / Э. Бенвенист. — М.: Прогресс, 1974. — 447с.
11. Бенвенист Э. Общая лингвистика. / Пер. с фр. — М.: Прогресс, 1975. — 447 с.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

12. Бердяев Н. А. Судьба России / Н. А. Бердяев. – М.: Сов. писатель, 1990. – 351 с.
13. Борисенко Н. Д. Гендерний аспект репрезентації персонажного мовлення в англійських драматичних творах кінця ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук: спец. 10.02.04 "Германські мови" / Борисенко Н. Д. – Київ, 2003. – 20 с.
14. Бриггз, Колби Медиа – Журналы. – 2005р. – с. 128 – 146
15. Брухаль Я. Б. Підходи до трактування поняття “публіцистичний дискурс”/ Я. Б. Брухаль// Тези доповідей ХІІІ наукової конференції з міжнародною участю. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014.
16. Бугулов И.Н., Шевченко О.Ф. Особенности передачи слов-реалий в переводах англоязычной литературы развивающихся стран. – К.: А.С.К., 1985. – 106 с.
17. Вежбицкая А. Сопоставление культур через посредство лексики и прагматики / А. Вежбицкая. – М. : Языки славянской культуры, 2001. – 272 с.
18. Венгринюк М.І. Адресат у художньому тексті (на матеріалі української прози ХХ століття // Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01 / Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника / М.І. Венгринюк. – Івано-Франківськ, 2006. – 22 с.
19. Вине Ж.-П. Технические способы перевода // Ж.-П. Вине, Ж. Дарбельне – М.: 1978. – 298 с.
20. Винокур Г. О. Культура языка. Серия «Лингвистическое наследие XX века» / Г.О. Винокур. – Изд. 3. – М.: Наука, 2006. – 352 с.
21. Вихованець І.Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови / І.Р. Вихованець. – К.: Наук. думка, 1992. – 224 с.
22. Гаврилін А. Вивчення особливостей мовленнєвої поведінки чоловіків і жінок кінця ХХ- початку ХХІ століття / А. Гаврилін.
23. Гальперин И.Р. Очерки по стилистике английского языка/ М. – 1958, 459 стр.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

24. Гальчак Т. В. Переклад як процес і результат аналітико-синтетичної діяльності майбутнього перекладача у процесі навчання у виші / Т. В. Гальчак. // Наукові записки. Серія «Філологічна». – 2010. – №16. – С. 71–76.
25. Гарбузова Г. О. Прийоми емпатизації та нейтралізації в англо-українському художньому перекладі / Г. О. Гарбузова. // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – 2013. – №30. – С. 35–41.
26. Глушкова Т. В. Ідіостиль газетного видання: спец. 27.00.04 "Теорія та історія журналістики" / Глушкова Т. В. – Київ, 2008. – 22 с.
27. Горностай П. П. Психология личности: Словарь справочник/ П. П. Горностай, Т. М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320 с.
28. Греймас А. Договор вердикции [Текст]: учебник / А. Греймас. – Вильнюс, 1986
29. Гуренко М. М. Зародження та становлення ідеї гарантій прав і свобод людини і громадянина у ліберальній теоретико-правовій думці: [моногр.] / М. М. Гуренко. – К.: Логос, 2000. – 167 с.
30. Дайк Т. А. Язык. Познание. Коммуникация [Текст]: учебник / Т.А Дайк; сб. работ /сост. В. В. Петров; под ред. В. И. Герасимова. – М.: Прогресс, 1989
31. Дейк Т. А., Язык. Познание. Коммуникация / Пер. с англ.: Сб. работ/сост. В. В. Петров под ред. В. И. Герасимова; Вступ. ст. Ю. Н. Караулова и В. В. Петрова. – М.: Прогресс, 1995. – 312 с.
32. Дзюман Н. П. Займенникове вираження адресатних синтаксем в українській мові / Н. П. Дзюман. – С. 160–164.
33. Желтухина М.Р. Функции масс-медиального дискурса // Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе: Межвузовский сборник научных трудов. – Вып. 5. – Орел, 2007. – С. 191-201
34. Журавель Т. В. Поняття перекладацьких трансформацій та проблема їх класифікації / Т. В. Журавель, Н. І. Хайдарі. // Науковий вісник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.. – 2015. – №19. – С. 148–150.

35. Заботкина В.И. Изменения в концептуальной картине мира в аспекте когнитивно-прагматического подхода к языковым явлениям / В. И. Заботкина // Категоризация мира: пространство и время. Материалы научной конференции. – М.: Правда, 1997.
36. Засєкін С. В. Психолінгвістичні аспекти перекладу: навчальний посібник / С. В. Засєкін. – Луцьк: ВІЕМ, 2006. – 144 с.
37. Звегинцев В. А. История языкознания XIX-XX вв. в очерках и извлечениях. 3-е изд. Ч. 1. М.: Просвещение, 1964; Ч. 2. М.: Просвещение, 1965.
38. Земская Е.А., Китайгородская М.А., Розанова Н.Н. Особенности мужской и женской речи // Русский язык в его функционировании; под ред. Е.А. Земской и Д.Н. Шмелева. М., 1993.
39. Земская, Е.А. Особенности мужской и женской речи / Земская Е.А., Китайгородская М.В., Розанова Н.Н. // Русский язык в его функционировании : коммуникативно-прагматический аспект. – М.: Наука, 1993. – С. 90-136.
40. Зимняя И.А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. – М.: Просвещение, 1985. – 160 с.
41. Ишмуратов А. Т. Логико-когнитивный анализ онтологии дискурса [Текст]: учебник / А.Т Ишмуратов . – К.: Наук. Думка, 1994. – 252с.
42. Іщенко Н. Г., Криворотенко М.С. Наукова редакційна стаття – мовленнєвий жанр в контексті наукового стилю / Іщенко Н. Г., Криворотенко М.С. // Вісник Національного технічного університету України «КПІ». – 2014. – с. 27-30
43. Казакова Т.А. Практические основы перевода. Eng./Russ./ Казакова Т.А. – Серия: Изучаем иностранные языки. – СПб.: «Издательство Союз», 2001. – 320.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

44. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі/В'ячеслав Іванович Карабан – Вінниця: Нова книга, 2001. – 303 с.
45. Катиш Т. В. Структурні особливості термінів-словосполучень англійської автомобільної термінології та основні способи їх перекладу українською мовою / Т. В. Катиш. // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – №1. – С. 230–234.
46. Кацев, А. М. Языковое табу и эвфемия / А. М. Кацев. – Л.: Луч, 1988.
47. Кирьянова О. Г. Американские женские журналы как тип массовых пропагандистских знаний / О. Г. Кирьянова // Вестник Московского университета. Серия журналистика. – 1978. – № 1. – С. 80–91
48. Ковальова В. Калькування як засіб творення нових військових терміноодиниць / В. Ковальова, Л. Науменко. – 2012. – С. 180–186.
49. Козуб Л. С. Специфіка використання гендерно-нейтральної лексики для реалізації прагматичного спрямування сучасних англомовних ЗМІ/ Козуб Л. С. // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2010. – с. 27-30
50. Комов О. В. Гендерний аспект перекладу / О. В. Комов. // Актуальні проблеми слов'янської філології. – 2011. – С. 409–417.
51. Коновець О. Сучасна періодика в системі наукової комунікації / О. Коновець, А. Бойко, Н. Зелінська, // Вісник української академії друкарства. – Л. – 2009.
52. Корнєва Л. Гендерний аспект комунікації / Л. Корнєва. – 2013. – №13. – С. 106–113.
53. Костомаров В.Г. Наш язык в действии: Очерки современной русской публицистики / В.Г. Костомаров. – М.: Наука, 1990. – 336 с.
54. Косюк О. М. Гендерні та вікові виміри сучасного інформаційного простору України загалом та Волині зокрема (погляд крізь призму

- Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою патогенних текстів) / О. М. Косюк // Гендерний аналіз Волинської області. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2006. – 108 с. – С. 22–30.
55. Кох В.А. Предварительный набросок дискурсивного анализа семантического типа // Новое в зарубежной лингвистике. – М.: Прогресс – 1978. – Вып. 8
56. Красных В. В. От концепта к тексту и обратно (к вопросу о психолингвистике текста) // Вестник Московского ун-та. – Сер. 9. Филология. – 1998. – №1. – С.53-70.
57. Крижанівська Г. Лист редактора в сучасних англомовних жіночих журналах: структурно-композиційні та когнітивно-риторичні особливості/ Галина Крижанівська. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2017. – С. 238–242.
58. Крижановська М. В. Вплив гендерного фактору на створення ситуацій комунікативної асинхронії в сімейному дискурсі / М. В. Крижановська. // Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка. – С. 348–360.
59. Кубрякова Е. С. Номинативный аспект речевой деятельности. – М.: Наука, 1986. – 158 с.
60. Кукушкін О. Формування українського ринку періодичних видань для чоловіків (1990 – 2005 рр.) // Українська періодика: історія і сучасність: Доповіді та повідомлення дев'ятої Всеукраїнської науково-теоретичної конференції, Львів 28 – 29 жовтень 2005 р. / НАН України. ЛНБ ім. В. Стефаника. НДЦ періодики; За ред. М.М. Романюка. – Львів, 2005. – С. 538 – 540.
61. Левицкая Т.Р. Теория и практика перевода с английского языка на русский / Т.Р. Левицкая, А.М. Фитерман. – М.: Издательство литературы на иностранных языках, 1963. – 263 с.
62. Локк Д. Сочинения : в 3-х т. / ред.: И. С. Нарский, А. Л. Субботин; ред. 1 т., авт. вступ. статьи и примеч. И. С. Нарский; пер. с англ. А. Н. Савина. – М. : Мысль, 1985. – Т. 1. – 621 с.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

63. Лощенова І. Ф. Перекладацькі трансформації як ефективний засіб досягнення адекватності перекладу / І. Ф. Лощенова, В. В. Нікішина. // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. – 2014. – №3. – С. 102–105.
64. Мартинюк А. П. Конструювання гендеру в англомовному дискурсі. – Харків: Константа, 2004. – 292 с.
65. Мечковская Н.Б. Социальная лингвистика / Н. Б. Мечковская. – М.: Аспект пресс, 1996. – 206 с.
66. Михайлин І. Л. Історія української журналістики: Підручник для вищої школи. Вид. 3-тє, доповнене і поліпшене / І. Л. Михайлин. – Харків, 2005. – 320 с.
67. Мороховский А. И. К проблеме текста и его категорий. // Текст и его категориальные признаки: Сб. науч. Тр. / КГПИИЯ.К., 1989. – с. 3-8
68. Мосейчук О. М. Публіцистичний дискурс як контекст реалізації комунікативного впливу на масового адресата/ О. М. Мосейчук // Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка. – 2012. – №65
69. Ожоган В.М. Займенникові слова у граматичній структурі сучасної української мови: [монографія] / В. Ожоган / НАН України. Інститут української мови. – К., 1997. – 231 с.
70. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К.: “К.І.С.”, 2004. – 536 с.
71. Остроушко О. А. Лексичні трансформації при перекладі англійських інформаційних текстів українською мовою / О. А. Остроушко. // Філологічні студії. Лінгвістика і поетика тексту. – 2010. – №5. – С. 201–208.
72. Панасенко Н.І. Гендерні стратегії пісенного дискурсу (лінгвістичний та культурологічний аспекти) // Мовні і концептуальні картини світу. Інститут Філології. – К., 2002. - № 7. – с. 414-421.
73. Пац Л.І. Функціонально-семантичне поле адресатності в сучасній українській мові// Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол.

- Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою
наук: 10.02.01 / Дніпропетровський державний університет / Л.І. Пац. – Дніпропетровськ, 2006. – 23 с.
74. Подвойська О. В. Гендерні особливості мови політиків на матеріалі німецькомовних текстів інтерв'ю / О. В. Подвойська. // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. – С. 180–186.
  75. Почепцов Г. Теория и практика коммуникации. – М.: Из-во «Центр», 1998
  76. Почепцов Г.Г. Теория комуникации. – М.: Реал-бук, К.: Ваклер, 2001. – 656 с.
  77. Приходько Г. І. Особливості стратегій мовленнєвої комунікації чоловіків і жінок / Г. І. Приходько. // Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія «Філологічні науки». Мовознавство. – 2014. – №2. – С. 109–111.
  78. Пушкин А. Прагмалингвистические характеристики дискурса личности [Текст]: учебник / А. Пушкин // Личностные аспекты языкового общения. – Калинин, 1989. – № 5 (55)
  79. Реутова Е. М. Языковые особенности российский женский журналов / Е. М. Реутова. – С. 45–46.
  80. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика: очерки лингв. теории пер. / Я.И. Рецкер. – М. : Междунар. отношения, 1974. – 216 с.
  81. Рогатюк А. Є. Гендерні аспекти перекладу / Рогатюк А. Є. // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2010. – с. 306- 309
  82. Ройзензон Л. И. Лекции по общей и русской фразеологии / Леонид Иванович Ройзензон. – Самарканд: Знание, 1973. – 220 с.
  83. Сегол Р. Переклад як різновид міжмовної комунікації / Р. Сегол. – 2013. – К. с.680–683.
  84. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія / О.О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2011. – 844 с.
  85. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О.О. Селіванова. – Полтава: Довкілля – К., 2006. – 716 с.

- Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою
86. Семёнов А. Л. Основные положения общей теории перевода. /А. Л. Семёнов. – М.: Изд-во Российского ун-та дружбы народов, 2005. – 99 с.
  87. Сидоренко Н. Жіноча преса в Україні періоду незалежності (кількісно-якісні параметри) / Н. Сидоренко. – Київ: Образ. Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка., 2016. – с. 36-42
  88. Скорик М. М. Основи теорії гендеру: підр. / М. М. Скорик. – К.: К. І. С., 2004. – 536с.
  89. Скребнев Ю. М., Кузнец М. Д. Стилистика английского языка. – М.: Наука, 1960, 433 стр.
  90. Смоляна Т. А. Комунікативні стратегії й тактики, реалізовані максимами Й. В. Гете в публіцистичному дискурсі/ Т. А. Смоляна // Одеський лінгвістичний вісник. – 2015. – №6
  91. Солощук Л.В., Коваленко А.И. Особенности взаимодействия вербального и невербального поведения мужчин и женщин и их описание в тексте художественного произведения // Мовні і концептуальні картини світу. – К.: Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2001. – № 5. – С. 214-217.
  92. Тарнавська М. Жіноча преса в Америці // Сучасність. – 1974. – № 7 – 8 (163-164). – С. 133 – 138.
  93. Терехова Г. В. Теория и практика перевода: Учебное пособие / Г. В. Терехова. – Оренбург : ГОУ ОГУ, 2004. – 103 с.
  94. Ткачик О. В. Гендерні стереотипи в англомовному фольклорі: дис. канд. філ. наук : 10.02.04 / Ткачик О. В. – Київ, 2008. – 204 с.
  95. Трошина Н.Н. Лингвопрагматический аспект текстов массовой коммуникации /Н.Н. Трошина // Роль языка в СМИ: Сборник обзоров. – М.: ИНИОН, 1986. – С. 155–73.
  96. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В.М. Русанівський, О. О. Тараненко, М.П. Зяблюк та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2004. – 824 с.
  97. Федоров А. В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы): Для институтов и факультетов иностр. языков. Учеб. пособие.

- Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою
 – 5-е изд. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ; М.: ООО "Издательский Дом "ФИЛОЛОГИЯ ТРИ", 2002. – 416 с.
98. Хамитов Н.В. Философия и психология пола. – К.: Ника-Центр, 2001. – 222 с.
  99. Худолій А.О. Динаміка функціональних змін у мові американської публіцистики кінця ХХ – початку ХХ століття: дис. ... канд. філол. наук / А. О. Худолій. – К., 2003. – 275 с.
  100. Хэррис. З. С. Совместная встречаемость и трансформация в языковой структуре. – В кн.: Новое в лингвистике, вып. II. М., 1962
  101. Черепанова Л. Л. Дискурс региональных СМИ: психологический аспект: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.19 «Теория языка»/ Л. Л. Черепанова. – Пермь, 2007. – 20с.
  102. Черниш О. А. Структурна та лінгвістична організація текстів жанру "лист редактора" англomовного популярного жіночого журналу як прояв індивідуально-авторського стилю редактора / О. А. Черниш. // Science and Education a New Dimension. Philology, II(5). – 2014. – №28. – С. 89–92.
  103. Чернявская В. Е. Дискурс власти и власть дискурса: проблемы речевого воздействия/ В. Е. Чернявская. – М.: Флинта; Наука, 2014. – 136с.
  104. Шарков Ф. И. Основы теории коммуникации [Текст]: учебник / Ф. И. Шарков . – 2002
  105. Швейцер А.Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты. — М.: Наука, 1988. — 215с.
  106. Шинкарук В. Д. Дискурсивні висловлювання в сучасній українській мові// Мовознавство. – 1996. – №6
  107. Greenough J.B., Kittredge G.L. Words and their Ways in English Speech. – N.Y.: The Macmillian, 1929. – 318p.
  108. Hartmann R. R. K. Dictionary of Lexicography / R. R. K. Hartmann, G. James – Routledge L.; N.Y., 2001. – 176 p.

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

109. Hatin B., Mason I. Discourse and the Translator. – London, New York: Longman, 1990. – 258 p.
110. Hodge R., Kress G. Social Semiotics. – Cambridge: Cambridge University Press, 1998
111. Key M.R., Male / Female Language (New Jersey, Metuchen, Scarecrow Press, 1975).
112. Lakoff R. Language and Woman's Place. - New York: Harper & Row, 1975. – P. 48.
113. Mencken H.L. The American Language. – N.Y.: A.A.Knopf, 1992. - 333p.
114. Montuori A.A. Evolutionary competence: creating the future. – Amsterdam, 1989. – P. 144.
115. O'Barr W. Linguistic Evidence Language, Power and Social Control. New Y., London, 1982.- p. 192
116. Partridge E. Slang Today and Yesterday. - N.Y.: The Macmillian, 1934. – 476p.
117. Poynton C. Language and Gender: Making the Difference. – Oxford: Oxford University Press, 1990.

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

118. Бондар О. В. Зіставлення американського та українського студентських сленгів: перекладацький аспект [Електронний ресурс] / О. В. Бондар. – 2008. – Режим доступу до ресурсу: http://ua-referat.com/Зіставлення_українського_та_американського_студентських_сленгів_пе
119. Гончар О. С. Публіцистичний дискурс та його функції/ О. С. Гончар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/novitfilolog/21/7/pdf>
120. Дудолодова О. В. К вопросу об определении медиа-дискурса/ О. В. Дудолодова [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою
<http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/21263/82%20T1%20-Dudalova.pdf?sequence=1>
121. Корнієнко О. Д. Особливості перекладу реалій [Електронний ресурс] / О. Д. Корнієнко – Режим доступу до ресурсу: <http://intkonf.org/kornienko-od-osoblivosti-perekladu-realiy/>
  122. Лук'янова Т. Г. Об'єктивація гендерних стереотипів англomовними атрибутивними сполученнями, що позначають природні характеристики людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/2431/1/209-212.pdf>
  123. Негрышев А. А. Прагматика интертекстуальности в новостном дискурсе СМИ (на материале информ. заметок) [Электронный ресурс]/ А. А. Негрышев //Международ. научно-практ. Журн. “Intercultur@l-net”, 2005. – №4. – Режим доступа: <http://www.vfnglu.wladimir.ru>
  124. Особливості перекладацьких трансформацій публіцистичного стилю [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: https://knowledge.allbest.ru/languages/3c0b65625b2bd78b4c43a88421306d27_0.html
  125. Поликарпова Е. Аксиологические функции масс-медиа в современном обществе [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bibliothek_Buks
  126. Тематика журналу [Електронний ресурс] //Maxim – Режим доступу до ресурсу: http://www.maximonline.ru/files/Mediakit_MAXIM_2011_Rus.pdf
  127. Типологічні особливості масових видань [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ukrbukva.net/page,6,72625-Tipolog-chn-osoblivost-masovih-zhurnal-v.html>
  128. Тишакова Л. Т. Деякі аспекти аналізу публіцистичного дискурсу/ Л. Т. Тишакова [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

<http://www.uk.xlibx.com/4fililogiya/41769-14-germanistika-hhi-stolitti-kognitivna-socio-pragmalingvistika-tezi-dopovidey-iii>

129. Фрондзей Я. Р. Періодична преса як джерело вивчення жіночого руху в роки незалежності / Фрондзей Я. Р. [Електронний ресурс] // Наукові праці. Історія. – Миколаїв, 2007. – Т. 74. – Вип. 61. – С. 140 – 142. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=10&s=1&t=74>

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

ДОДАТОК А

Відтворення гендерно та адресатно маркованих і нейтральних одиниць англомовних листів редакторів українською мовою

№	Одиниця дослідження	Переклад	Трансформація
1.	A big girl's blouse	Слабак	Відповідник
2.	A bit of the old in-out, in-out	Старе добре туди- сюди	Калькування
3.	A Daniel come to judgement	Недобрий суддя	Відповідник
4.	A drowning man will clutch at a straw	Потопаючий хапає соломинку	Калькування
5.	A fool may give a wise man counsel	Дурень може дати розумному пораду	Вилучення
6.	A good husband makes a good wife	У доброго чоловіка добра дружина	Калькування
7.	A grand old man	Мудрий старий	Відповідник
8.	A hatchet man	Найманий убивця	Відповідник
9.	A ladies' man	Ловелас	Відповідник
10.	A man about town	Франт	Генералізація
11.	A man after one's own heart	Людина на чийсь смак	Відповідник
12.	A man for all seasons	Майстер на всі руки	Конкретизація
13.	A man Friday	Слуга	Генералізація
14.	A man of his word	Людина слова	Калькування
15.	A man who is his own lawyer has a fool for a client	Сам собі дурний захисник	Генералізація
16.	A Miss Nancy	Жіноподібний чоловік	Відповідник
17.	A one-man band	Сам собі хазяїн	Генералізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

18.	A slip of a boy	Малий хлопчина	Конкретизація
19.	A wicked blow	Ніж у спину	Гіперонімічне перейменування
20.	A woman on a mission	Цілеспрямована жінка	Нейтралізація
21.	Ace in the hole	Туз у рукаві	Гіпернімічне перейменування
22.	Achiever	Цілеспрямована людина	Відповідник
23.	Actor	Актор	Відповідник
24.	Actress	Акторка	Відповідник
25.	Adam and Eve	Адам і Єва	Калькування
26.	Adam's apple	Адамове яблуко	Калькування
27.	Add insult to injury	Зробити ще гірше	Описовий переклад
28.	Adhesion	Злиття	Генералізація
29.	Admirable	Прекрасний	Відповідник
30.	Affectionate	Люблячий	Відповідник
31.	Afternoon delight	Інтимні відносини	Евфемізм
32.	Ahead	Попереду	Відповідник
33.	Air duct	Вентиляція	Конкретизація
34.	Airhead	Жінка, що читає плітки про зірок	Описовий переклад
35.	Airman	Пілот	Відповідник
36.	Airwoman	Пілот	Відповідник
37.	Alas	На жаль	Відповідник
38.	Alderman	Член ради	Відповідник
39.	Alderwoman	Жінка -член ради	Відповідник
40.	A-list actors	Найкращі актори	Відповідник
41.	All my eye and Betty	Маячня	Нейтралізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

	Martin		
42.	All things to all men	Подобатися всім	Нейтралізація
43.	All work and no play makes Jack a dull boy	Багато роботи шкодить людині	Описовий переклад
44.	Alumni	Випускники	Відповідник
45.	Amaranth	Амарант	Транслітерація
46.	Ambulanceman	Працівник швидкої	Відповідник
47.	Amigo	Аміго	Транслітерація
48.	Anchor	Ведучий	Відповідник
49.	Anchorman	Ведучий	Відповідник
50.	Annual general meeting	Щорічні загальні збори	Калькування
51.	Antihero	Антигерой	Калькування
52.	App	Додаток	Відповідник
53.	Appetite	Апетит	Відповідник
54.	Areaway	Приймок	Відповідник
55.	Argy-bargy	Лайка	Нейтралізація
56.	Artisan	Ремісник	Відповідник
57.	Artsman	Митець	Відповідник
58.	Ass sucker	Той, хто намагається прислужитися перед босом	Описовий переклад
59.	Assassin	Убивця	Відповідник
60.	Assault with a friendly weapon	Інтимні відносини	Евфемізм
61.	Assemblyman	Член законодавчих зборів	Відповідник
62.	Assemblyperson	Член законодавчих зборів	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

63.	Assemblywoman	Жінка- член законодавчих зборів	Відповідник
64.	Assistant	Асистент	Транслітерація
65.	Astronaut	Астронавт	Транслітерація
66.	Atom arsenal	Ядерний арсенал	Калькування
67.	Attackman	Нападник	Відповідник
68.	Aunt Sally	Ціль для критики	Описовий переклад
69.	Author	Автор	Відповідник
70.	Authouress	Авторка	Відповідник
71.	Average person	Звичайна людина	Калькування
72.	Aviator	Авіатор	Транслітерація
73.	Aviatrice	Авіаторка	Відповідник
74.	Avid follower	Послідовник	Нейтралізація
75.	Backcourtman	Захисник	Відповідник
76.	Backroom boys	Закамарні робітники	Відповідник
77.	Bagboy	Продавець наркотиків	Нейтралізація
78.	Bah	Дурниці	Відповідник
79.	Balderdash	Нісенітниця	Відповідник
80.	Bam-bam in the ham	Інтимні зносини	Евфемізм
81.	Banana in a fruit salad	Банан у фруктовому салаті	Калькування
82.	Bandicooting	Крадіжка	Генералізація
83.	Banter	Насмішка	Відповідник
84.	Barmaid	Бармен	Відповідник
85.	Barman	Бармен	Транскрипція
86.	Baroness	Баронеса	Транслітерація
87.	Barrow man	Приречений на вигнання	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

88.	Bartender	Бармен	Відповідник
89.	Basic field artillery man	Артилерієць	Генералізація
90.	Basic field artillery marine	Артилерієць	Генералізація
91.	Bayman	Людина, що живе на березі	Описовий переклад
92.	Be a dab hand at sth	Собаку з'їсти	Гіперонімічне перейменування
93.	Be a fine figure of man	Привабливий чоловік	Відповідник
94.	Be a poor man's sth	Дешева підробка	Нейтралізація
95.	Be all brother's under the skin	Усі ми брати	Генералізація
96.	Be man enough	Чоловік настільки, що	Відповідник
97.	Be of no use to man or beast	Нікчемний	Відповідник
98.	Be one's brother's keeper	Братовбивця	Конкретизація
99.	Bearing	Підшипник	Відповідник
100.	Become silent	Затихнути	Калькування
101.	Bedroom rodeo	Спальне родео	Калькування
102.	Before you can say Jack Robinson	Одразу	Відповідник
103.	Begetter	Творець	Відповідник
104.	Best wishes!	Усього найкращого!	Відповідник
105.	Bff	Найкращий друг назавжди	Калькування
106.	Big guy	Бос	Генералізація
107.	Big-boy pants	Зрілий	Генералізація
108.	Bikini	Бікіні	Транслітерація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

109.	Bill Stickers is innocent	Невинний	Нейтралізація
110.	Billman	Робітник	Генералізація
111.	Billy Bunter	Вічно молодий	Нейтралізація
112.	Billy no mates	Людина без друзів	Описовий переклад
113.	Bimbo	Шльондра	Відповідник
114.	Bingo!	Бінго!	Транслітерація
115.	Bint	Проститутка	Генералізація
116.	Bird	Дівця	Відповідник
117.	Bitcoin	Біткоїн	Транслітерація
118.	Bite the dust	Бути приниженим	Відповідник
119.	Blech!	Фу!	Гіперонімічне перейменування
120.	Blind man	Сліпець	Нейтралізація
121.	Blind man's holiday	Неспроможність працювати вночі	Описовий переклад
122.	Bloody	Проклятий	Нейтралізація
123.	Blutter	Неправдиві плітки	Описовий переклад
124.	Bob's your uncle	Справу зроблено	Відповідник
125.	Boinking	Мерехтіння	Відповідник
126.	Bomber	Бомбер	Транслітерація
127.	Bon mot	Говірка	Нейтралізація
128.	Bondman	Раб	Відповідник
129.	Bondsman	Раб	Відповідник
130.	Boner	Ідіот	Нейтралізація
131.	Bookman	Видавець	Відповідник
132.	Bookworm	Книжковий черв'як	Калькування
133.	Booze	Бухло	Гіперонімічне

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

			перейменування
134.	Borborygm	Бурмотання шлунку	Відповідник
135.	Bosom buddy	Найкращий друг	Генералізація
136.	Bosom pal	Найкращий друг	Генералізація
137.	Boss	Бос	Транскрипція
138.	Boss lady	Леді-бос	Транскрипція
139.	Boss man	Бос	Транслітерація + вилучення
140.	Bow-chick-a-wow-wow	Інтим	Нейтралізація
141.	Boxman	Боксер	Відповідник
142.	Boyfriend	Бойфренд	Транскрипція
143.	Brake fade	Зношення гальм	Відповідник
144.	Brake operator	Гальмівна рукоять	Відповідник
145.	Brakeman	Машиніст	Відповідник
146.	Brat	Ідіот	Відповідник
147.	Brethren	Браття	Відповідник
148.	Brew master	Бармен	Конкретизація
149.	Brews brothers	Пияки	Емфатизація
150.	Bride's bonnet	Біла квітка, що росте у Північній Америці	Описовий переклад
151.	Bridesmaid	Дружка	Відповідник
152.	Bride-to-be	Наречена	Відповідник
153.	Bridezilla	Наречена-монстр	Калькування, генералізація
154.	Brilliant	Геніальний	Відповідник
155.	Broadcaster	Диктор	Відповідник
156.	Brother	Брат	Відповідник
157.	Brotherhood	Братерство	Відповідник
158.	Bubbly	Живий, енергійний	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

159.	Buddy	Друг	Генералізація
160.	Bullshit	Нісенітниця	Нейтралізація
161.	Bum	Бомж	Емфатизація
162.	Bunny girl	Проститутка	Відповідник
163.	Bus boy	Помічник офіціанта	Відповідник
164.	Bus girl	Помічниця офіціанта	Відповідник
165.	Businessman	Бізнесмен	Транскрипція
166.	Businessperson	Бізнесмен	Конкретизація
167.	Businesswoman	Бізнесвумен	Транскрипція
168.	Butch	Негарна жінка	Нейтралізація
169.	Butt ugly	Негарна жінка	Нейтралізація
170.	Butter-and-egg man	Багатий провінціал	Описовий переклад
171.	Buy a pig in a poke	Прийняти на роботу незнайому людину	Описовий переклад
172.	C'est la vie	Це життя	Калькування
173.	Cabin attendant	Стюардеса	Конкретизація
174.	Cabin boy	Стюард	Відповідник
175.	Cabman	Кебмен	Транскрипція
176.	Cakeman	Хлібобулочний виріб, що живе у казках	Описовий переклад
177.	Call-girl	Проститутка	Відповідник
178.	Camera operator	Оператор	Транскрипція + опущення
179.	Cameraman	Оператор	Відповідник
180.	Candidate	Кандидат	Транслітерація
181.	Canoodle	Цілуватися та обійматися	Описовий переклад
182.	Cant	Шльондра	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

183.	Captain	Капітан	Відповідник
184.	Carburetor	Карбюратор	Транслітерація
185.	Cardigan	Кардиган	Транслітерація
186.	Career woman	Ділова жінка	Відповідник
187.	Caretaker	Сторож	Відповідник
188.	Carmine	Кармін	Транскрипція
189.	Carouser	Гуляка	Відповідник
190.	Catharsis	Катарсис	Транслітерація
191.	Cattle owners	Фермери	Конкретизація
192.	Cattleman	Фермер	Відповідник
193.	Cave-diving	Інтим	Евфемізм
194.	Caveman	Печерна людина	Відповідник
195.	Ceasar's wife must be above suspicion	Дружина Цезаря поза підозрою	Калькування
196.	Chair	Голова	Відповідник
197.	Chairman	Голова, керівник	Відповідник
198.	Chairperson	Голова	Відповідник
199.	Chambermaid	Покоївка	Відповідник
200.	Chassis	Шасі	Відповідник
201.	Chatelaine	Господиня	Генералізація
202.	Cheeky	Зухвалий	Відповідник
203.	Chick	Чіка	Транскрипція
204.	Childish	Дитячий	Відповідник
205.	Choir member	Співак хору	Відповідник
206.	Choreman	Хорист	Відповідник
207.	Chuffed	Задоволений	Відповідник
208.	Chum	Братуха	Відповідник
209.	Cinderella	Попелюшка	Відповідник
210.	City fathers	Засновники міста	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

211.	City leaders	Міські лідери	Калькування
212.	Classroom manager	Учитель	Генералізація
213.	Classy	Елегантна	Відповідник
214.	Clearway	Автострада	Відповідник
215.	Clergyman	Священик	Відповідник
216.	Cleric	Клірик	Відповідник
217.	Clot	Дурник	Нейтралізація
218.	Coat	Пальто	Відповідник
219.	Collectivism	Колективізм	Транслітерація
220.	Collywobbles	Буркотіння у шлунку	Відповідник
221.	Comedian	Комік	Відповідник
222.	Comedienne	Комедіантка	Відповідник
223.	Comfort girl	Проститутка	Емфатизація
224.	Commander	Командир	Відповідник
225.	Committeeman	Член комітету	Калькування
226.	Common man	Звичайна людина	Калькування
227.	Common scold	Сварлива жінка	Відповідник
228.	Concerto	Концерт	Транслітерація
229.	Concubine	Співмешканка	Нейтралізація
230.	Conductress	Керівниця	Відповідник
231.	Cone	Конус	Відповідник
232.	Confessor	Духовник	Відповідник
233.	Confidence man	Шахрай	Відповідник
234.	Confirmed bachelor	Закоренілий холостяк	Калькування
235.	Congressman	Конгресмен	Транскрипція
236.	Congresswoman	Конгресвумен	Транскрипція
237.	Construction man	Будівельник	Відповідник
238.	Construction worker	Будівельник	Відповідник
239.	Contact man	Секретар	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

240.	Contact person	Контактна особа	Клькування
241.	Copse	Гай	Відповідник
242.	Could	Може	Генералізація
243.	Council member	Член ради	Калькування
244.	Councilman	Радник	Відповідник
245.	Countess	Графиня	Відповідник
246.	Countryman	Селянин	Відповідник
247.	Courtesan	Куртизанка	Транскрипція
248.	Cowboy	Ковбой	Транскрипція
249.	Cowhand	Пастух	Відповідник
250.	Craftsman	Ремісник	Відповідник
251.	Crambo-clink	Мазня	Гіперонімічне перейменування
252.	Creator	Творець	Відповідник
253.	Creatrix	Жінка-творець	Відповідник
254.	Crew member	Член команди	Відповідник
255.	Crewman	Член екіпажу	Відповідник
256.	Crinkie-winkie	Відмазка	Нейтралізація
257.	Crowdsourcing	Краудсорсинг	Транскрипція
258.	Crowdsourcing	Краудсорсинг	Транскрипція
259.	Crumbs from the rich man's table	Скромні залишки	Генералізація
260.	Cuddle-me-buff	Пивас	Гіперонімічне перейменування
261.	Cuppa	Чашка	Відповідник
262.	Custodian	Опікун	Відповідник
263.	Cut out for	Підходящий	Відповідник
264.	Cuticle scissors	Ножиці для кутикули	Калькування
265.	Cyberspace	Кіберпростір	Калькування

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

266.	Dad	Тато	Відповідник
267.	Daddy	Татко	Відповідник
268.	Dairy farmer	Молочник	Відповідник
269.	Dairyman	Молочник	Відповідник
270.	Damsel	Благородна дівиця	Відповідник
271.	Dancer	Танцівник	Відповідник
272.	Dancing in the sheets	Інтим	Евфемізм
273.	Darling	Люба	Відповідник
274.	Darn!	Прокляття!	Відповідник
275.	Daughter	Донька	Відповідник
276.	Daughter-in-law	Невістка	Відповідник
277.	Dead men tell no tales	Мерці не розповідають казок	Калькування
278.	Dead man's shoes	Позиція, отримана через чийсь смерть	Описовий переклад
279.	Decease	Відійти	Нейтралізація
280.	Deeply shitty	Мерзенні	Нейтралізація
281.	Delivery clerk	Кур'єр	Відповідник
282.	Deliveryman	Кур'єр	Відповідник
283.	Devotion	Відданість	Відповідник
284.	Dijon	Діжон	Транскрипція
285.	Dimber damber upright man	Лідер	Генералізація
286.	Diplomat	Дипломат	Транслітерація
287.	Disgusting	Огидний	Відповідник
288.	Diver	Дайвер	Транскрипція
289.	Do a Lord Lucan	Зникнути	Відповідник
290.	Doing the hobbety- dibbety	Інтим	Евфемізм

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

291.	Doing the wild thing	Інтим	Відповідник
292.	Doll	Краля	Відповідник
293.	Doofer	Вечірка	Нейтралізація
294.	Door attendant	Швейцар	Відповідник
295.	Door keeper	Швейцар	Відповідник
296.	Doorman	Швейцар	Відповідник
297.	Doozy	Чудовий	Нейтралізація
298.	Dot-community	Група компаній, що ведуть бізнес в Інтернеті	Описовий переклад
299.	Double-bagger	Страшко	Генералізація
300.	Double-page spread	Двосторінкова стаття	Описовий переклад
301.	Doubting Thomas	Скептик	Відповідник
302.	Doxy	Проститутка	Генералізація
303.	Drayman	Візник	Відповідник
304.	Droptop	Кабріолет	Відповідник
305.	Drum majorette	Дівчина-тамбурмажор	Відповідник
306.	Duchess	Герцогиня	Відповідник
307.	Dude up	Одягатися офіційно	Описовий переклад
308.	Duplex	Дуплекс	Транслітерація
309.	Duty person	Черговий	Відповідник
310.	Dutyman	Черговий	Відповідник
311.	Earrings	Сережки	Відповідник
312.	Educator	Вчитель	Конкретизація
313.	Efficient	Ефективний	Відповідник
314.	Emery board	Пилка для нігтів	Відповідник
315.	Enchanter	Чарівник	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

316.	Engine coolant	Хладагент для двигуна	Конкретизація
317.	Entertainer	Артист	Конкретизація
318.	Environmental hygienist	Прибиральник	Генералізація
319.	Epithet	Епітет	Транслітерація
320.	Espionage	Шпіонаж	Відповідник
321.	Esplanade	Еспланада	Транслітерація
322.	Estate car	Універсал	Конкретизація
323.	Even Steven	Шило на мило	Відповідник
324.	Every Tom, Dick and Harry	Кожен	Відповідник
325.	Exclusive	Ексклюзивний	Транслітерація
326.	Expecting a baby	В очікуванні	Відповідник
327.	Expert	Експерт	Транслітерація
328.	Extremely	Дуже	Відповідник
329.	Eye-candy	Краля	Генералізація
330.	Fag	Гомосексуал	Нейтралізація
331.	Fair-haired boy	Фаворит	Генералізація
332.	Fallen woman	Жінка з поганою репутацією	Описовий переклад
333.	Family man	Сім'янин	Відповідник
334.	Family name	Прізвище	Конкретизація
335.	Fancy pants	Мамин синочок	Відповідник
336.	Fantastic	Фантастичний	Калькування
337.	Faster	Швидше	Відповідник
338.	Father	Батько	Відповідник
339.	Father-in-law	Тесть	Відповідник
340.	Fatherland	Батьківщина	Відповідник
341.	Feel under the weather	Почуватися погано	Описовий переклад

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

342.	Fellow	Друг	Генералізація
343.	Fellowship	Дружба	Генералізація
344.	Female	Жіночий	Відповідник
345.	Female aristocrat	Аристократка	Відповідник
346.	Female breeding organs	Жіночі статеві органи	Відповідник
347.	Female judge	Жінка-суддя	Відповідник
348.	Female-headed household	Господарство під керівництвом жінки	Описовий переклад
349.	Female-led marriage	Шлюб, у якому керує жінка	Описовий переклад
350.	Feminine ending	Жіноча рима	Відповідник
351.	Femme	Пасивна лезбійка	Відповідник
352.	Fiddlesticks	Маячня	Відповідник
353.	Fierce	Сильний	Нейтралізація
354.	Fighting man	Боець	Відповідник
355.	Fille	Незаміжня дівчина	Описовий переклад
356.	Fire support man	Вогневе забезпечення	Генералізація
357.	Fire support marine	Вогневе забезпечення	Генералізація
358.	Firefighter	Пожежник	Відповідник
359.	Fireman	Пожежник	Відповідник
360.	Fisher	Рибалка	Відповідник
361.	Fisherman	Рибалка	Відповідник
362.	Fixer	Налаштувальник	Відповідник
363.	Flabbergasted	Здивований	Нейтралізація
364.	Flagger	Регулювальник	Відповідник
365.	Flagman	Прапороносець	Відповідник
366.	Flier	Авіатор	Конкретизація
367.	Flight attendant	Стюард	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

368.	Flight crew	Стюард	Конкретизація
369.	Floor man	Працівник на вищці	Генералізація
370.	Floozy	Шльондра	Відповідник
371.	Fluke	Банкрутство	Гіперонімічне перейменування
372.	Flyboy	Пілот	Нейтралізація
373.	Fog lights	Протитуманні фари	Відповідник
374.	Folderol	Дрібничка	Відповідник
375.	For Pete's sake	О Боже!	Гіперонімічне перейменування
376.	Forefathers	Предки	Відповідник
377.	Foreman	Старший працівник	Відповідник
378.	Fornicate	Вступати у позашлюбний зв'язок	Описовий переклад
379.	Founder	Засновник	Відповідник
380.	Foundress	Засновниця	Відповідник
381.	Foxy	Приваблива	Відповідник
382.	Framing	Фреймінг	Транскрипція
383.	Fraternity	Батьківство	Відповідник
384.	Freelance	Фріланс	Транскрипція
385.	Freshman	Першокурсник	Відповідник
386.	Frigging	Чортів	Відповідник
387.	From my point of view	На мою думку	Відповідник
388.	Frump	Дурненька дівчина	Нейтралізація
389.	Fuck!	Чортівня!	Нейтралізація
390.	Fuel-injection system	Система подачі палива	Відповідник
391.	Gaffer	Дядько	Гіперонімічне перейменування
392.	Galleon	Галеон	Транслітерація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

393.	Game-changer	Той, хто змінює правила гри	Описовий переклад
394.	Gamesmanship	Мистецтво гри	Додавання
395.	Garage mahal	Гараж-махал	Транскрипція
396.	Garbage man	Сміттяр	Відповідник
397.	Garbologist	Сміттяр	Відповідник
398.	Gargoyle	Страшко	Емфатизація
399.	Gate keeper	Охоронець	Генералізація
400.	Gate of life	Ворота життя	Калькування
401.	Gateman	Охоронець	Відповідник
402.	Gearbox	Коробка передач	Калькування
403.	Gentlewoman	Леді	Відповідник
404.	Geobragging	Неправильна геолокація для привертання уваги	Описовий переклад
405.	Getting busy	Займатися коханням	Нейтралізація
406.	Gimp	Страшко	Нейтралізація
407.	Girl Friday	Помічник	Нейтралізація
408.	Girlfriend	Подружка	Відповідник
409.	Girlie	Дівча	Відповідник
410.	Girlie show	Шоу голих дівчат	Відповідник
411.	Girlish	Дівчачий	Відповідник
412.	Girls' talk	Пусті розмови	Відповідник
413.	Glazing the donut	Інтим	Нейтралізація
414.	Go round	Вистачати	Відповідник
415.	Go through	Переживати	Відповідник
416.	Go to a better place	Відійти до кращого місця	Калькування
417.	Go to see a man about a	Піти до туалету	Нейтралізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

	dog		
418.	God	Бог	Відповідник
419.	Goddamn	Проклятий	Гіперонімічне перейменування
420.	Goddess	Богиня	Відповідник
421.	Going Jesse	Щастить	Відповідник
422.	Gold	Золотий	Відповідник
423.	Goodie	Гарненька	Генералізація
424.	Governess	Гувернантка	Відповідник
425.	Graduate	Випускник	Відповідник
426.	Grande dame	Поважна жінка	Генералізація
427.	Great Scott	Здивування, шок	Описовий переклад
428.	Groom's cake	Торт для нареченого	Калькування
429.	Groom-porter	Королівський декоратор	Описовий переклад
430.	Groom-to-be	Наречений	Відповідник
431.	Gross domestic product	Внутрішній валовий продукт	Відповідник
432.	Guardsmen	Охоронець	Відповідник
433.	Gunman	Боєць	Відповідник
434.	Gutted	Розчарований	Нейтралізація
435.	Guy	Чувак	Евфемізація
436.	Hairstyler	Перукар	Нейтралізація
437.	Half the man	Принижена людина	Описовий переклад
438.	Handmade	Ручної роботи	Відповідник
439.	Handyman	Домашній майстер	Відповідник
440.	Happy as Larry	Дуже щасливий	Описовий

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

			переклад
441.	Harder	Важчий	Відповідник
442.	Hardly	Ледве	Відповідник
443.	Harridan	Стара жінка	Нейтралізація
444.	Hashtag	Хештег	Транскрипція
445.	Have clean hands in the matter	Не мати відношення до справи	Антонімічний переклад
446.	Having hearing difficulties	Глухий	Емфатизація
447.	He that sleeps with dogs must rise up with fleas	З ким поведешся, того й наберешся	Гіперонімічне перейменування
448.	Headman	Голова	Відповідник
449.	Headmaster	Директор	Відповідник
450.	Healer	Цілитель	Відповідник
451.	Heaven protects children and drunken men	Доля захищає дітей та п'яниць	Калькування
452.	Heavens to Betsy	О Боже!	Нейтралізація
453.	Heir	Спадкоємець	Відповідник
454.	Heiress	Спадкоємиця	Відповідник
455.	Hell	Пекло	Відповідник
456.	Hell has no fury like a woman scorned	Ніщо не зрівняється із приниженою жінкою	Нейтралізація
457.	Helmsman	Кормовий	Відповідник
458.	Help	Прислуга	Відповідник
459.	Henchman	Виконавець брудної роботи	Описовий переклад
460.	Hen-pecked man	Підкаблучник	Генералізація
461.	Hero	Герой	Відповідник
462.	Heroine	Героїня	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

463.	Hexagon	Гексагон	Транслітерація
464.	Homeland	Батьківщина	Відповідник
465.	Horrible	Жахливий	Відповідник
466.	Horseman	Вершник	Відповідник
467.	Host	Господар	Відповідник
468.	Hostess	Господиня	Відповідник
469.	Hot yoga	Гаряча йога	Калькування
470.	House cleaner	Прибиральник	Генералізація
471.	Housekeeper	Господар	Відповідник
472.	Housewife	Домогосподарка	Відповідник
473.	Humankind	Людство	Відповідник
474.	Humanlike	Людиноподібний	Відповідник
475.	Hundo p	Точняк	Гіперонімічне перейменування
476.	Husband abuse	Подружнє насилля	Генералізація
477.	Husband and wife	Чоловік та дружина	Відповідник
478.	Husband-coached birth	Пологи у присутності чоловіка	Описовий переклад
479.	Husband-to-be	Наречений	Відповідник
480.	Husband-wife privilege	Привілеія подружжя	Генералізація
481.	Hussy	Безсоромниця	Конкретизація
482.	Hymie	Жид	Відповідник
483.	I'd be very happy if you	Я була б дуже рада, якби ви	Калькування
484.	I'd love to	Із задоволенням	Відповідник
485.	Iceman	Продавець морозива	Додавання
486.	Idiot box	Телевізор	Відповідник
487.	Impressive	Вражаючий	Відповідник
488.	In layman's terms	Простіше кажучи	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

489.	Incendiary	Підбурюючий	Відповідник
490.	Indigo	Індиго	Транслітерація
491.	Infantryman	Піхотинець	Відповідник
492.	Infatuation	Захоплення	Відповідник
493.	Innocuous	Нешкідливий	Відповідник
494.	Inside	Усередині	Відповідник
495.	Insider	Інсайдер	Транскрипція
496.	It might be so	Може й так	Відповідник
497.	Jack of all trades	Майстер на всі руки	Відповідник
498.	Jack the Lad	Дружок	Конкретизація
499.	Jacket	Жакет	Транслітерація
500.	Jade	Веселунка	Емфатизація
501.	Janitor	Прибиральник	Відповідник
502.	Jesus!	Боже!	Гіперонімічне перейменування
503.	Jitterbugging	Джиттербагінг	Транслітерація
504.	Joe Blow	Звичайна людина	Нейтралізація
505.	John Bull	Англієць	Нейтралізація
506.	John Q. Public	Громадянин	Генералізація
507.	Johnny-come-lately	Новоприбулий	Нейтралізація
508.	Johnny-on-the-spot	Швидкий	Нейтралізація
509.	Join the majority	Приєднатися до померлих	Описовий переклад
510.	Journeyman	Найманий робітник	Відповідник
511.	Jubilant	Радий	Нейтралізація
512.	Juror	Член журі	Відповідник
513.	Jury person	Член журі	Відповідник
514.	Juryman	Член журі	Відповідник
515.	Katy bar the door	Перестрахуватися	Конкретизація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

516.	Keep up	Стежити	Відповідник
517.	Kept man	Альфонс	Конкретизація
518.	Key man	Досвідчений спеціаліст	Відповідник
519.	King and queen	Король і королева	Відповідник
520.	Kinsman (-men)	Родичі	Генералізація
521.	Knackered	Втомлений	Нейтралізація
522.	Lady of leisure	Проститутка	Нейтралізація
523.	Lady-in-waiting	Дама в очікуванні	Калькування
524.	Ladylove	Кохана	Відповідник
525.	Landlady	Господиня	Відповідник
526.	Land-lease	Ленд-ліз	Транскрипція
527.	Landlord	Господар	Відповідник
528.	Landromat	Пральня	Генералізація
529.	Lass	Юна дівчина	Описовий переклад
530.	Lassie	Дівця	Генералізація
531.	Lately	Останнім часом	Відповідник
532.	Layman	Непрофесіонал	Антонімічний переклад
533.	Lazy man's load	Усе одразу	Нейтралізація
534.	Leader	Лідер	Транскрипція
535.	Leap of faith	Стрибок віри	Калькування
536.	Learning facilitator	Учитель	Генералізація
537.	Legman	Зв'язковий	Відповідник
538.	Let down	Підводити	Відповідник
539.	Let George do it	Нехай це зробить хтось інший	Генералізація
540.	Let the cat out of the bag	Проговоритися	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

541.	Letter/mail carrier	Поштар	Відповідник
542.	Lezzer	Лезбійка	Генералізація
543.	Lineman	Лінійний гравець	Відповідник
544.	Locket	Кулон	Відповідник
545.	Longitude	Довгота	Відповідник
546.	Longshoreman	Прибережний рибалка	Конкретизація
547.	Looker	Приваблива жінка	Нейтралізація
548.	Lose one's head	Загубити голову	Калькування
549.	Loser	Лузер	Транскрипція
550.	Love	Кохання	Відповідник
551.	Low man on the ladder	Недосвідчена людина	Генералізація
552.	Lumberjack	Теплий жакет	Генералізація
553.	Macho	Мачо	Транскрипція
554.	Maid	Покоївка	Відповідник
555.	Maiden	Незаміжня дівчина	Описовий переклад
556.	Maid-of-honor	Подружка нареченої	Відповідник
557.	Mailman	Поштар	Відповідник
558.	Maintenance man	Монтер	Конкретизація
559.	Maintenance person	Монтер	Конкретизація
560.	Make a man of	Стати чоловіком	Генералізація
561.	Make an honest woman of sb	Прикрити гріх заміжжям	Описовий переклад
562.	Male	Чоловічий	Відповідник
563.	Male model	Чоловік-модель	Калькування
564.	Male nurse	Медбрат	Відповідник
565.	Male parent	Батько	Конкретизація
566.	Mama	Мама	Транслітерація
567.	Mamma's darling	Мамин синочок	Конкретизація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

568.	Man crush Monday	Привабливий чоловік	Генералізація
569.	Man is a wolf to man	Людина людині вовк	Калькування
570.	Man of action	Людина дії	Калькування
571.	Man of the house	Господар	Генералізація
572.	Man's work	Чоловіча робота	Калькування
573.	Manager	Менеджер	Транскрипція
574.	Manageress	Менеджерка	Відповідник
575.	Man-eater	Жінка, що має відносини з багатьма чоловіками	Описовий переклад
576.	Manhandle	Робити вручну	Відповідник
577.	Manhole	Люк	Відповідник
578.	Manic pixie dream guy	Омріяний хлопець із літератури	Описовий переклад
579.	Mankind	Людство	Відповідник
580.	Manlike	Людиноподібний	Відповідник
581.	Manmade	Штучний	Відповідник
582.	Manpower	Персонал	Відповідник
583.	Marchioness	Маркіза	Відповідник
584.	Mariner	Моряк	Відповідник
585.	Marksman	Стрілок	Генералізація
586.	Marquise	Маркіз	Відповідник
587.	Marvelous	Дивовижний	Відповідник
588.	Mascara	Туш	Відповідник
589.	Masculine	Чоловічий	Відповідник
590.	Masseuse	Проститутка	Генералізація
591.	Master's degree	Магістерський ступінь	Відповідник
592.	Mastership	Головування	Відповідник
593.	Mate	Друг	Генералізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

594.	Maternity leave	Декретна відпустка	Відповідник
595.	Matricentric	Матріархальний	Відповідник
596.	Matriliny	Спадкоємництво за жіночою лінією	Описовий переклад
597.	Matron	Матрона	Транслітерація
598.	Matron of honor	Подруга нареченої	Описовий переклад
599.	Mature	Зрілий	Відповідник
600.	Maybe	Можливо	Відповідник
601.	Medicine man	Медик	Відповідник
602.	Member of Congress	Член Конгресу	Калькування
603.	Men in suits	Працівники	Генералізація
604.	Mender	Майстер	Генералізація
605.	Menses	Критичні дні	Генералізація
606.	Messenger	Вісник	Генералізація
607.	Meteorologist	Метеоролог	Транслітерація
608.	Meter maid	Жінка-контролер	Відповідник
609.	Midshipman	Курсант	Генералізація
610.	Might	Може	Генералізація
611.	Milady	Міледі	Транскрипція
612.	Mind-blowing	Шокуючий	Генералізація
613.	Mind-melting	Мозкоплавний	Калькування
614.	Minister	Міністр	Транслітерація
615.	Misopaterism	Рух проти патріархату	Описовий переклад
616.	Miss	Міс	Транслітерація
617.	Missileman	Ракетник	Відповідник
618.	Missy	Молода дівчина	Нейтралізація
619.	Mister Right	Завжди правий	Описовий

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

			переклад
620.	Moaning Minnie	Занудна Мінні	Калькування
621.	Molly	Мамин синочок	Відповідник
622.	Mom	Мама	Відповідник
623.	Mommy	Мама	Відповідник
624.	Mon cheri	Моя любове	Відповідник
625.	Moon-basing	Літати у хмарах	Гіперонімічне перейменування
626.	More effective	Більш ефективно	Відповідник
627.	Mother	Мати	Відповідник
628.	Mother tongue	Рідна мова	Відповідник
629.	Mother's agenda	Мамин розклад	Калькування
630.	Mother's baby	Мамин синочок	Конкретизація
631.	Mother's boy	Мамин синочок	Конкретизація
632.	Motherland	Батьківщина	Відповідник
633.	Move to heaven	Потрапити в рай	Відповідник
634.	Mr	Містер	Транскрипція
635.	Mr	Містер	Транслітерація
636.	Mr. Big	Бос	Відповідник
637.	Mr. Hawkins	Зимовий вітер	Відповідник
638.	Mr. Whiskers	Уряд США	Відповідник
639.	Mrs	Місіс	Транскрипція
640.	Mrs	Місіс	Транслітерація
641.	Mrs. Astor's pet horse	Старомодний	Відповідник
642.	Ms	Міс	Транскрипція
643.	Ms	Пані	Генералізація
644.	Muffin top	Зайвий жир на животі	Описовий переклад
645.	Mummy	Матуся	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

646.	Munter	Страшко	Відповідник
647.	Murderer	Вбивця	Відповідник
648.	Murderess	Вбивця	Відповідник
649.	Murderous	Вбивчий	Відповідник
650.	My pleasure	Будь ласка	Конкретизація
651.	Narky	Саркастична людина	Описовий переклад
652.	Native language	Рідна мова	Відповідник
653.	Necklace	Намисто	Конкретизація
654.	Needleworker	Ремісниця	Генералізація
655.	Neese	Племінниця	Відповідник
656.	Neon-tetra	Риба-неон	Генералізація
657.	Nephew	Племінник	Відповідник
658.	Nervous Nellie	Нервова Неллі	Калькування
659.	Never	Ніколи	Відповідник
660.	Never	Ніколи	Відповідник
661.	Never send a boy to do a man's job	Не давайте хлопчику чоловічу роботу	Калькування
662.	Newcomer	Новоприбулий	Калькування
663.	News deliverer	Месенджер	Генералізація
664.	Newscaster	Ведучий новин	Відповідник
665.	Newspaperman	Газетяр	Відповідник
666.	No man is an island	Кожному потрібна підтримка	Описовий переклад
667.	No more Mr. Nice Guy	Людина, що припинила поводитися чемно	Описовий переклад
668.	No way!	Нізащо	Відповідник
669.	Noble person	Поважна людина	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

670.	Nobleman	Поважна людина	Відповідник
671.	Noblewoman	Аристократка	Відповідник
672.	Nobody	Ніхто	Відповідник
673.	No-man's-land	Нічия земля	Відповідник
674.	Noob	Новачок	Відповідник
675.	Noob	Новачок	Нейтралізація
676.	Not dishonest	Щирий	Антонімічний переклад
677.	Not impossible	Можливо	Антонімічний переклад
678.	Nowhere	Ніде	Відповідник
679.	Nozzleman	Сопловик	Відповідник
680.	Numpty	Ідіот	Генералізація
681.	Nun	Монахиня	Відповідник
682.	Nurse	Сестра	Відповідник
683.	Oarsman	Веслувальник	Відповідник
684.	Obfuscation	Завуальовувати	Відповідник
685.	Oil executive	Співробітник нафтової компанії	Відповідник
686.	Oil rig	Нафтова вишка	Конкретизація
687.	Old pals act	Використовувати старі знайомства	Описовий переклад
688.	Old wives' tale	Забобонні вірування	Описовий переклад
689.	One day	Одного дня	Калькування
690.	One's old man	Батько	Конкретизація
691.	One's own man	Незалежна людина	Описовий переклад
692.	Onesteva	Звук телефону	Генералізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

693.	Oops	Ой	Відповідник
694.	Outside	Зовні	Відповідник
695.	Outstanding	Визначний	Відповідник
696.	Overweight	З надмірною вагою	Відповідник
697.	Padre	Падре	Транслітерація
698.	Page three girl	Позувальниця	Генералізація
699.	Pal	Друг	Генералізація
700.	Pal up	Стати другом	Відповідник
701.	Pannie	Пательня	Гіперонімічне перейменування
702.	Papa	Папа	Транслітерація
703.	Paper carrier	Поштар	Конкретизація
704.	Paperboy	Хлопчик-газетяр	Калькування
705.	Parallel parking	Інтим	Евфемізм
706.	Pardon	Вибачаюсь	Нейтралізація
707.	Parenthood	Батьківство	Відповідник
708.	Parking enforcement officer	Паркувальник	Генералізація
709.	Partner	Партнер	Транслітерація
710.	Party addiction	Вечіркозалежність	Калькування
711.	Pass away	Відійти	Відповідник
712.	Pass-fail	Залік-незалік	Калькування
713.	Pastor	Пастор	Транслітерація
714.	Patrolman	Патрульний	Відповідник
715.	Peeping Tom	Людина з нездоровою цікавістю, що таємно слідкує за іншими	Описовий переклад
716.	Peeress	Дружина пера	Описовий переклад

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

717.	Penniless	Бідний	Генералізація
718.	Percy boy	Шмаркач	Відповідник
719.	Percy pants	Мамин синочок	Відповідник
720.	Perfectly	Дуже	Відповідник
721.	Performer	Артист	Генералізація
722.	Perhaps	Можливо	Відповідник
723.	Periods	Критичні дні	Генералізація
724.	Peter out	Збідніти	Відповідник
725.	Petit	Маленький	Відповідник
726.	Pilot	Пілот	Транслітерація
727.	Pisshead	Алконавт	Емфатизація
728.	Pitchman	Торговець	Генералізація
729.	Pitman	Шахтар	Відповідник
730.	Pizza man	Піцайоло	Відповідник
731.	Pizza person	Піцайоло	Відповідник
732.	Placeman	Чиновник	Відповідник
733.	Playboy	Шукач задоволень	Описовий переклад
734.	Playgirl	Шукачка задоволень	Описовий переклад
735.	Pleasure seeker	Шукач задоволень	Калькування
736.	Plum	Сливовий	Калькування
737.	Poet	Поет	Транслітерація
738.	Poetess	Поетеса	Транслітерація
739.	Pokemon	Покемон	Транслітерація
740.	Police officer	Офіцер поліції	Калькування
741.	Policeman	Полісмен, поліцейський	Відповідник, транскрипція
742.	Policewoman	Офіцер поліції	Генералізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

743.	Political climate	Політичний клімат	Калькування
744.	Politician	Політик	Відповідник
745.	Polo	Поло	Транслітерація
746.	Possibly	Можливо	Відповідник
747.	Postal worker	Поштар	Відповідник
748.	Postmistress	Поштарка	Відповідник
749.	Powder	Пудра	Відповідник
750.	Precious	Цінний	Відповідник
751.	Prehistoric man	Первісна людина	Відповідник
752.	Pressman	Репортер	Конкретизація
753.	Price tag	Цінник	Відповідник
754.	Prick-tease	Жінка, що провокує на сексуальні відносини, проте не погоджується на них	Описовий переклад
755.	Priest	Священик	Відповідник
756.	Priestess	Жриця	Відповідник
757.	Principal	Директор	Відповідник
758.	Probably	Скоріше за все	Відповідник
759.	Promoter	Промоутер	Транскрипція
760.	Prostitute	Проститутка	Відповідник
761.	Publicist	Видавець	Відповідник
762.	Puissant	Владний	Генералізація
763.	Put by for a rainy day	Відкласти на чорний день	Гіперонімічне перейменування
764.	Pyjamas	Піжама	Транслітерація
765.	Quixotic	Химерний	Генералізація
766.	Radioman	Радіотехнік	Конкретизація
767.	Ranchman	Господар ранчо	Описовий

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

			переклад
768.	Recoinassance man	Розвідник	Відповідник
769.	Recoinassance marine	Розвідник	Відповідник
770.	Recruit	Рекрут	Транслітерація
771.	Regular guy	Звичайний хлопець	Калькування
772.	Repair person	Ремонтник	Відповідник
773.	Repairman	Ремонтник	Відповідник
774.	Reporter	Репортер	Транслітерація
775.	Representative	Представник	Відповідник
776.	Rifleman	Стрілець	Конкретизація
777.	Right-hand man	Права рука	Відповідник
778.	Ring	Каблучка	Відповідник
779.	Rob Peter to pay Paul	Набратися нових боргів для покриття старих	Описовий переклад
780.	Robot	Робот	Транслітерація
781.	Ropey	Мускулистий	Відповідник
782.	Ruler	Керівник	Відповідник
783.	Sailor	Моряк	Відповідник
784.	Salesman	Продавець	Генералізація
785.	Salesperson	Продавець	Генералізація
786.	Salmon	Лососевий	Калькування
787.	Sandwichman	Людина-реклама	Гіперонімічне перейменування
788.	Sanguinolent	Кров'яний	Відповідник
789.	Sanitation man	Сміттяр	Конкретизація
790.	Saucy	Напідпитку	Відповідник
791.	Scarf	Шарф	Відповідник
792.	Scholar	Учений	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

793.	Schoolmarm	Училка	Відповідник
794.	Sculptor	Скульптор	Транслітерація
795.	Sculptress	Жінка-скульптор	Додавання
796.	Scumbag	Негідник	Нейтралізація
797.	Seaman	Моряк	Відповідник
798.	Security guard	Охоронець	Генералізація
799.	Seducer	Звабник	Відповідник
800.	Seductress	Звабниця	Відповідник
801.	Self-made man	Людина, яка всього досягла власними зусиллями	Описовий переклад
802.	Server	Офіціант	Конкретизація
803.	Serviceman	Монтер	Відповідник
804.	Sewer	Швея	Відповідник
805.	Sex kitten	Сексуальна жінка	Нейтралізація
806.	Sexual preference	Сексуальна орієнтація	Нейтралізація
807.	Sharpshooter	Стрілок	Генералізація
808.	Shell shock	Контузія	Відповідник
809.	She-wolf	Вовчиця	Відповідник
810.	Shipmaster	Капітан судна	Відповідник
811.	Shooter	Стрілок	Відповідник
812.	Should	Слід	Відповідник
813.	Showman	Шоумен	Транскрипція
814.	Shrill	Високий жіночий голос	Описовий переклад
815.	Shut the fuck up	Заткнись	Нейтралізація
816.	Sidekick	Товариш	Нейтралізація
817.	Sightsman	Гід	Відповідник
818.	Signal operator	Сигральщик	Генералізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

819.	Signaler	Сигнальник	Відповідник
820.	Signalman	сигнальник	Відповідник
821.	Simple Simon	Простак	Відповідник
822.	Singer	Співак	Відповідник
823.	Single-row engine	Однорядний двигун	Калькування
824.	Sire	Сір	Транслітерація
825.	Sissy	Слабак	Нейтралізація
826.	Sister	Сестра	Відповідник
827.	Sister-in-law	Невістка	Конкретизація
828.	Sistership	Сестринство	Відповідник
829.	Skillful	Умілий	Відповідник
830.	Skinhead	Скінхед	Транскрипція
831.	Skirt	Спідниця	Відповідник
832.	Skyping	Скайпінг	Транскрипція
833.	Slacks	Слакси	Транслітерація
834.	Slag	Шльондра	Емфатизація
835.	Slapper	Проститутка	Відповідник
836.	Slash pocket	Прорізна кишеня без клапана	Відповідник
837.	Slattern	Шльондра	Емфатизація
838.	Slay	Вражати	Конкретизація
839.	Slut	Шльондра	Відповідник
840.	Smart Alec	Крутелик	Емфатизація
841.	Smoking room talk	Чоловіча розмова	Нейтралізація
842.	Snow person	Сніговик	Конкретизація
843.	Snowman	Сніговик	Відповідник
844.	Snuggly	Хлюпик	Відповідник
845.	Soap opera	Мильна опера	Калькування
846.	Sob sister	Жінка- репортер	Генералізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

847.	Soldier	Солдат	Відповідник
848.	Somebody	Хтось	Відповідник
849.	Son	Син	Відповідник
850.	Songstress	Співачка	Генералізація
851.	Sook	Боязка людина	Описовий переклад
852.	Soppy boy	Мамин синочок	Нейтралізація
853.	Sorcerer	Чарівник	Відповідник
854.	Sorceress	Чарівниця	Відповідник
855.	Sort of	Типу	Відповідник
856.	Southern belle	Юна багачка	Генералізація
857.	Spaceman	Космонавт	Відповідник
858.	Spam	Спам	Транслітерація
859.	Specialist	Спеціаліст	Транслітерація
860.	Speech	Спіч	Транскрипція
861.	Spoiled brat	Розпещена дитина	Відповідник
862.	Spokesman	Речник	Відповідник
863.	Spokesperson	Речник	Конкретизація
864.	Spokeswoman	Речниця	Відповідник
865.	Sportsman	Спортсмен	Транскрипція
866.	Sportswoman	Спортсменка	Відповідник
867.	Staff	Персонал	Відповідник
868.	Starlet	Молода зірка	Генералізація
869.	Statesman	Держдіяч	Відповідник
870.	Staycation	Відпочинок вдома	Нейтралізація
871.	Steed	Кінь	Нейтралізація
872.	Steer	Кермо	Відповідник
873.	Stevedore	Вантажник	Відповідник
874.	Steward	Стюард	Транскрипція

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

875.	Stewardess	Стюардеса	Транскрипція
876.	Stockings	Панчохи	Відповідник
877.	Straw man	Підставна особа	Відповідник
878.	Student	Студент	Транслітерація
879.	Stunner	Сексуальна жінка	Описовий переклад
880.	Stunning	Приголомшливий	Відповідник
881.	Stuntman	Каскадер	Відповідник
882.	Stuntperson	Каскадер	Відповідник
883.	Supervisor	Керівник	Відповідник
884.	Swayer	Керівник	Генералізація
885.	Switch operator	Оператор	Генералізація
886.	Sympathy	Співчуття	Відповідник
887.	Tacit knowledge	Приховане знання	Генералізація
888.	Take a wife	Одружитися	Відповідник
889.	Take to wife	Взяти за дружину	Відповідник
890.	Tangent	Тангенс	Відповідник
891.	Taskmaster	Бригадир	Відповідник
892.	Team player	Командний гравець	Калькування
893.	Technician	Технік	Відповідник
894.	Tempter	Спокусник	Відповідник
895.	Temptress	Спокусниця	Відповідник
896.	Terrifying	Жахливий	Відповідник
897.	Tete-a-tete	Тет-а-тет	Транслітерація
898.	The best	Найкращий	Відповідник
899.	The late	Загиблі	Відповідник
900.	The man of the hour	Людина на піку слави	Описовий переклад
901.	The man of the moment	Момент слави	Генералізація

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англomовному публіцистичному дискурсі українською мовою

902.	The most important	Найважливіший	Відповідник
903.	The mother of all	Корінь	Генералізація
904.	The nonprofit group	Бідне населення	Генералізація
905.	The United States	Сполучені Штати	Калькування
906.	The world and his wife	Велика кількість людей	Описовий переклад
907.	Tied to your wife's/mother's apron strings	Мамин синочок	Генералізація
908.	Time is money	Час – це гроші	Калькування
909.	Tin Lizzie	Автомобіль Ford	Описовий переклад
910.	Titular	Титулований	Відповідник
911.	To abuse sexually	Зґвалтувати	Емфатизація
912.	To my mind	На мою думку	Відповідник
913.	To walk the streets	Займатися проституцією	Відповідник
914.	Toastmaster	Тамада	Відповідник
915.	Toastmistress	Тамада	Відповідник
916.	Tommy Atkins	Солдат британської армії	Описовий переклад
917.	Tradesperson	Ремісник	Відповідник
918.	Tramp	Волоцюга	Емфатизація
919.	Trash collector	Сміттяр	Відповідник
920.	Trash man	Сміттяр	Відповідник
921.	Triggerman	Убивця	Генералізація
922.	Tryst	Місце зустрічі	Відповідник
923.	Tupperware	Товарний знак	Відповідник
924.	Tyrant	Тиран	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

925.	Ugly as sin	Страшенна	Генералізація
926.	Uncle Sam	Дядько Сем	Калькування
927.	Undergrads	Молоді студенти	Нейтралізація
928.	Unesirable	Відхилений	Антонімічний переклад
929.	United Nations Organisation	ООН	Калькування
930.	Usher	Касир	Відповідник
931.	Usherette	Касирша	Відповідник
932.	Utterly	Цілком	Відповідник
933.	Vicar	Вікарій	Відповідник
934.	Virgin	Дівця	Нейтралізація
935.	Virility	Чоловіча сила	Емфатизація
936.	Waiter	Офіціант	Відповідник
937.	Waitperson	Офіціант	Конкретизація
938.	Waitron	Офіціантка	Відповідник
939.	Waitstaff	Офіціанти	Відповідник
940.	Wanton	Спокусниця	Відповідник
941.	War bride	Наречена війни	Відповідник
942.	Watchman	Охоронець	Відповідник
943.	We don't kill a pig every day	Не все коту масляна	Гіперонімічне перейменування
944.	Weak sister	П'яте колесо до воза	Відповідник
945.	Weathercaster	Ведучий прогнозів погоди	Описовий переклад
946.	Weatherman	Ведучий прогнозів погоди	Описовий переклад
947.	Welcome	Запрошуємо	Генералізація
948.	Well	Що ж	Відповідник

Відтворення гендерного аспекту лінгвостилістичних особливостей жанру «Лист редактора» в англомовному публіцистичному дискурсі українською мовою

949.	Wench	Проститутка	Генералізація
950.	Whee!	Ура!	Відповідник
951.	When pigs fly	Як рак на горі свисне	Гіперонімічне перейменування
952.	White-headed boy	Мамин синочок	Відповідник
953.	Whore	Шльондра	Відповідник
954.	Widow-maker	Альфонс	Відповідник
955.	Wife-beater	Людина, що б'є дружину	Описовий переклад
956.	Wife-to-be	Наречена	Відповідник
957.	Willy-nilly	Хаотично	Відповідник
958.	Woman crush Wednesday	Приваблива жінка на обкладинці	Описовий переклад
959.	Wonderful	Чудовий	Відповідник
960.	Worker	Працівник	Відповідник
961.	Workforce	Персонал	Відповідник
962.	Worse	Гірше	Відповідник
963.	Yachtsman	Яхтсмен	Транслітерація
964.	Yahoo	Ура	Відповідник
965.	Yak	Фу	Відповідник
966.	Yes-man	На все згодний чоловік	Описовий переклад
967.	Yesterday's man	Старомодна людина	Нейтралізація
968.	Yet	Ще	Відповідник
969.	Young man	Молодий чоловік	Калькування
970.	Yuletide-hating	Той, хто ненавидить різдвяні свята	Описовий переклад

ДОДАТОК Б

Способи перекладу одиниць дослідження у відсотковому відношенні

